

Regeringens proposition

2009/10:122

Obehöriga transaktioner med betalningsinstrument

Prop.
2009/10:122

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 4 mars 2010

Fredrik Reinfeldt

Tobias Billström
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till en ny lag om ansvaret för en obehörig transaktion med ett betalningsinstrument, t.ex. ett kontokort eller en bankdosa. Den nya lagen ger ett ökat konsumentskydd.

Den nya lagen ersätter 34 § i 1992 års konsumentkreditlag. Lagen omfattar fler fall än tidigare i och med att den gäller transaktioner med alla typer av betalningsinstrument och inte endast med kontokort. Det klargörs vilka skyldigheter en kontohavare har vid användningen av ett betalningsinstrument och vad som gäller för betalningsansvaret vid obehöriga transaktioner. När det gäller obehöriga transaktioner där en personlig kod, t.ex. en pin-kod, har använts, ska kontohavaren stå för en självrisk om högst 1 200 kronor. Om kontohavaren genom grov oaktsamhet brutit mot sina skyldigheter, ska kontohavaren ansvara för hela beloppet. Är kontohavaren konsument, ska ansvaret dock vara begränsat till 12 000 kronor, utom i de fall då han eller hon handlat särskilt klandervärt. En kontohavare ska också ansvara för hela beloppet om kontohavaren inte inom viss tid underrättar betaltjänstleverantören om en obehörig transaktion.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2010.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument.....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830).....	6
3	Ärendet och dess beredning.....	7
4	Beltjänstdirektivet.....	8
5	Genomförande av direktivet avseende obehöriga transaktioner.....	10
5.1	Utgångspunkter för genomförandet.....	10
5.2	En ny lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument.....	11
5.3	En kontohavares skyldigheter.....	14
5.4	En kontohavares ansvar för en obehörig transaktion.....	15
5.5	En kontohavares skyldighet att underrätta beltjänstleverantören.....	19
5.6	En kontohavares ansvar för en annan behörig persons hantering av ett betalningsinstrument.....	20
6	Ikraftträdande m.m.	21
7	Konsekvenser.....	22
8	Författningss kommentar.....	23
Bilaga 1	Sammanfattning av betänkandet Betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort m.m. (SOU 2005:108).....	33
Bilaga 2	Betänkandets lagförslag (SOU 2005:108).....	37
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna (SOU 2005:108).....	41
Bilaga 4	Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG.....	42
Bilaga 5	Sammanfattning av departementspromemorian Betalningsansvar vid obehöriga transaktioner (Ds 2008:86).....	78
Bilaga 6	Promemorian lagförslag (Ds 2008:86).....	79
Bilaga 7	Förteckning över remissinstanserna (Ds 2008:86).....	81
Bilaga 8	Lagförslaget i utkastet till lagrådsremiss.....	82
Bilaga 9	Lagrådsremissens lagförslag.....	85
Bilaga 10	Lagrådets yttrande.....	88
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 mars 2010.....	89

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2009/10:122

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument,
2. lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag gäller en kontohavares ansvar för belopp som belastar ett konto på grund av en obehörig transaktion med ett betalningsinstrument.

2 § I lagen avses med

1. betalningsinstrument: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som används för att elektroniskt initiera en betalningstransaktion,

2. obehörig transaktion: en transaktion som genomförs utan samtycke från kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda betalningsinstrumentet,

3. konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

3 § Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för en konsument är utan verkan mot honom eller henne.

4 § Kontohavaren är skyldig att

1. skydda en personlig kod som han eller hon fått,

2. vid vetskap om att betalningsinstrumentet kommit bort eller obehörigen använts snarast anmäla detta till den som är betaltjänstleverantör och

3. i övrigt följa de villkor som enligt kontoavtalet gäller för användning av betalningsinstrumentet.

5 § Om en obehörig transaktion har kunnat genomföras till följd av att kontohavaren har underlåtit att skydda en personlig kod, ansvarar kontohavaren för beloppet, dock högst 1 200 kronor.

6 § Om en obehörig transaktion har kunnat genomföras till följd av att en skyldighet enligt 4 § åsidosatts genom grov oaktsamhet, ansvarar kontohavaren för hela beloppet.

Är kontohavaren konsument, är ansvaret enligt första stycket begränsat till högst 12 000 kronor. Har kontohavaren handlat särskilt klandervärt, ansvarar han eller hon dock för hela beloppet.

7 § Oavsett vad som anges i 5 och 6 §§, ansvarar kontohavaren inte för något belopp som har belastat kontot efter det att han eller hon anmält till betaltjänstleverantören att betalningsinstrumentet ska spärras. Detta gäller dock inte om kontohavaren genom svikligt handlande har bidragit till den obehöriga transaktionen.

8 § Kontohavaren ansvarar för hela beloppet om han eller hon inte underrättar betaltjänstleverantören utan onödigt dröjsmål efter att ha fått vetskap om den obehöriga transaktionen. Detsamma gäller om betaltjänstleverantören har lämnat kontohavaren information om transaktionen och kontohavaren inte underrättar betaltjänstleverantören inom tretton månader från det att beloppet belastat kontot. Prop. 2009/10:122

9 § Om även någon annan än kontohavaren är behörig enligt kontoavtalet att använda ett betalningsinstrument, ska, vid bedömningen enligt 5–8 §§ av om kontohavaren ansvarar för något belopp, den andra personens handlande räknas som om kontohavaren själv hade handlat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2.2 Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen
(1992:830)

Prop. 2009/10:122

Härigenom föreskrivs i fråga om konsumentkreditlagen (1992:830)
dels att 34 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 34 § ska utgå.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
2. Den upphävda paragrafen gäller i fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet.

Utredningen om obehörig användning av kontokort samt konsumentskydd vid s.k. modemkapning (dir. 2004:10) hade i uppdrag att göra en översyn av bl.a. de regler som gäller en kontohavares ekonomiska ansvar för förlust av ett kort. Utredningen redovisade den delen av uppdraget i slutbetänkandet Betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort m.m. (SOU 2005:108). Utredningen föreslog en ny lag, lagen om betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort m.m.

En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 1*. Betänkandets lagförslag finns i *bilaga 2* och en förteckning av remissinstanserna finns i *bilaga 3*.

Under arbetet med förslagen i betänkandet antog Europaparlamentet och rådet den 13 november 2007 ett direktiv (2007/64/EG) om betal tjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG (betaltjänstdirektivet). Direktivet reglerar bl.a. en kontohavares skyldigheter vid användningen av ett betalningsinstrument. Det reglerar också vilka förluster en person ska stå för vid en obehörig transaktion. Medlemsstaterna ska ha genomfört direktivet den 1 november 2009. Direktivet omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Betaltjänstdirektivet finns som *bilaga 4*.

Finansinspektionen lämnade förslag på hur direktivet, förutom artikel 61 som handlar om en kontohavares ansvar, bör genomföras. Förslagen finns i rapporten Genomförande av betaltjänstdirektivet 2007/64/EG (se Finansdepartementets ärende Fi2008/2596). Regeringen har denna dag beslutat lagrådsremissen Betaltjänster.

Som ett led i arbetet med att genomföra direktivet utarbetades inom Justitiedepartementet departementspromemorian Betalningsansvar vid obehöriga transaktioner (Ds 2008:86). I promemorian föreslås vissa lagändringar som genomför artikel 56 och 61 i direktivet.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 5*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 6*. En förteckning av remissinstanserna finns i *bilaga 7*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (ärende Ju2008/10607/L2).

Beredningsunderlaget har, särskilt med tanke på förslaget till reklamationregel, kompletterats genom att berörda myndigheter och organisationer har beretts tillfälle att lämna synpunkter på en promemoria med utkast till lagrådsremiss. Lagförslaget i utkastet till lagrådsremiss finns i *bilaga 8*. Utkastet till lagrådsremiss och synpunkterna finns tillgängliga i lagstiftningsärendet.

Propositionen innehåller bedömningar och förslag för att genomföra direktivets bestämmelser om ansvaret för en obehörig transaktion och därmed sammanhängande frågor (artiklarna 51, 53, 56 och 58–61).

Under arbetet med förslagen har överläggningar hållits med företrädare för berörda departement i de nordiska länderna. Vid överläggningarna har man försökt enas om hur betaltjänstdirektivet bör tolkas och hur det lämpligen kan genomföras.

Direktivet har också behandlats vid möten som EU-kommissionen anordnat för sakkunniga inom medlemsstaternas regeringskanslier. Vid mötena utbyttes erfarenheter av arbetet med genomförandet av direktivet och diskuterades hur vissa bestämmelser kan tolkas.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 28 januari 2010 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 9*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 10*. Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran.

4 Betaltjänstdirektivet

Direktivets innehåll

En målsättning med betaltjänstdirektivet är en väl fungerande inre marknad för betaltjänster (skäl 1). Det ska åstadkommas genom en modern och konsekvent rättslig ram för betaltjänster, som är neutral och garanterar lika regler för samtliga betalningssystem (skäl 4). Avsikten är bl.a. att konsumenternas valfrihet ska upprätthållas och att deras kostnader för betaltjänster ska sänkas.

Ett syfte med direktivet är att fastställa bestämmelser om krav på klara villkor för betaltjänster samt om betaltjänstanvändares och betaltjänstleverantörers respektive rättigheter och skyldigheter när betaltjänster tillhandahålls (artikel 1).

Direktivets bestämmelser är avsedda att tillämpas på i princip alla betaltjänster som tillhandahålls inom gemenskapen (artikel 2).

Undantagen från direktivets tillämpningsområde anges i artikel 3. Undantag görs för bl.a. förvaltning av värdepapper och transaktioner som genomförs mellan betaltjänstleverantörer, deras ombud eller filialer för egen räkning. Det görs också undantag för transaktioner som genomförs med kontanter och andra pappershandlingar.

I artikel 4 anges de för direktivets tillämpningsområde avgörande definitionerna. Med betaltjänst avses en affärsverksamhet som förtecknas i bilagan (artikel 4.3). Enligt bilagan är insättningar på och uttag från betalkonton betaltjänster. Betaltjänster är även genomförande av betalningstransaktioner från ett betalkonto, transaktioner när medlen täcks av ett kreditutrymme samt utfärdande eller förvärvande av betalningsinstrument. Dessutom omfattas penningöverföringar samt transaktioner där godkännande lämnas med någon form av telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik och operatören endast fungerar som mellanhand.

Av definitionerna framgår också vad som menas med betaltjänstleverantör (artikel 4.9) och betaltjänstanvändare (artikel 4.10). Exempel på betaltjänstleverantörer är kreditinstitut och betalningsinstitut. En betaltjänstanvändare är en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper. Även begreppet betalningsinstrument definieras (artikel 4.23). Med det menas personliga anordningar och rutiner som

betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören har träffat avtal om och som används av betaltjänstanvändaren för att initiera en betalningsorder. Ett kontokort och en bankdosa för tillträde till Internetbank är exempel på betalningsinstrument.

Direktivet innehåller bestämmelser om betaltjänstleverantörer (artikel 5–29).

Direktivet innehåller också bestämmelser om villkor för och information om betaltjänster (artikel 30–50).

I direktivet finns vidare bestämmelser om rättigheter och skyldigheter med avseende på tillhandahållande och användning av betaltjänster (artikel 51–83).

Dessutom innehåller direktivet regler om genomförandeåtgärder och betalningskommitté samt slutbestämmelser (artikel 84–96).

Betaltjänstanvändarens skyldigheter avseende betalningsinstrument och ansvar för obehöriga betalningstransaktioner

Enligt direktivet har en betaltjänstanvändare som innehar ett betalningsinstrument vissa förpliktelser i förhållande till betaltjänstleverantören. Användaren är skyldig att följa villkoren i avtalet, att skydda sin personliga kod och att göra en spärranmälan vid vetskap om att instrumentet kommit bort (artikel 56).

Undantag från ansvarsreglerna får göras för s.k. betalningsinstrument för låga belopp och elektroniska pengar enligt artikel 1.3 b i direktiv 2000/46/EG (artikel 53).

Frågan om en betaltjänstanvändare har uppfyllt sina förpliktelser ställs på sin spets om det sker en betalningstransaktion utan att betalaren har godkänt den. Godkännande att genomföra en betalningstransaktion ska lämnas i den form som avtalats mellan betalaren och dennes betaltjänstleverantör. Saknas ett sådant godkännande, ska betalningstransaktionen anses vara obehörig (artikel 54.2).

Leverantören har bevisbördan för att transaktionen har godkänts, registrerats korrekt, kontoförts och inte påverkats av ett tekniskt fel eller någon annan bristfällighet (artikel 59).

Vem som ska stå för den ekonomiska förlusten vid en obehörig transaktion regleras i direktivet i artiklarna 60 och 61. Utgångspunkten är att betaltjänstleverantören står för den ekonomiska förlusten vid obehöriga transaktioner. Betaltjänstleverantören ska omedelbart betala tillbaka beloppet till betalaren (artikel 60). En förutsättning är dock att betaltjänstanvändaren anmäler förlusten till leverantören utan onödigt dröjsmål efter det att han eller hon fått kännedom om den obehöriga transaktionen och senast tretton månader från debiteringsdagen (artikel 58).

Åsidosätter betalaren sina förpliktelser, kan detta leda till att han eller hon får stå för det belopp som den obehöriga transaktionen avser (artikel 61). Betalaren får enligt direktivet stå för förluster upp till 150 euro om betalningsinstrument tappats bort eller missbrukats (artikel 61.1). Betalaren får också stå för hela beloppet om han eller hon brutit mot sina förpliktelser genom grov oaktsamhet eller har handlat avsiktligt eller bedrägligt (artikel 61.2). Förutom om betalaren handlat avsiktligt eller bedrägligt, får medlemsstaterna välja att minska dennes ansvar

(artikel 61.3). Betalaren är inte ansvarig efter att denne förlustanmält ett betalningsinstrument eller försökt göra detta, förutom vid bedrägligt handlande (artikel 61.4 och 61.5).

Av direktivet följer att bestämmelserna är tvingande till en konsuments förmån (artikel 51).

5 Genomförande av direktivet avseende obehöriga transaktioner

5.1 Utgångspunkter för genomförandet

Ett EU-direktiv är bindande för medlemsstaterna med avseende på det resultat som ska uppnås men överlåter åt medlemsstaterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet (artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). Detta innebär att medlemsstaterna inte är bundna av t.ex. ett direktivs terminologi och systematik. Avgörande är att nationell rätt uppnår det resultat i sak som direktivet eftersträvar.

Direktivet försöker till övervägande del åstadkomma en fullharmonisering av det område som regleras. I artikel 86 anges att medlemsstaterna inte i den mån direktivet innehåller harmoniserade bestämmelser får behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i direktivet.

När det gäller en betalares ansvar för förlust vid obehöriga transaktioner, har medlemsstaterna viss valfrihet vid genomförandet. Det finns möjlighet att införa bestämmelser som innebär ett högt konsumentskydd. Samtidigt är en tanke med direktivet att användare generellt ska ges starka incitament i lagstiftningen att vara aktsamma om exempelvis sina kontokort och koder.

Bestämmelserna om betalarens ansvar för obehöriga transaktioner är närmast utformade som modellregler, som medlemsstaterna kan ta in i sin nationella rätt. Det bör dock betonas att direktivet ändå ger viss frihet att anpassa såväl terminologi och systematik som valda lagtekniska lösningar till befintlig nationell lagstiftning. En utgångspunkt bör vara att en sådan anpassning ska ske så långt det är möjligt och lämpligt. Genomgående bör en enkel och klar svensk lagstiftning eftersträvas.

En annan utgångspunkt vid genomförandet av de artiklar som reglerar obehöriga transaktioner bör vara intresset att kunna ansluta till sådana gemensamma tolkningar av dessa bestämmelser som kunnat uppnås vid de nordiska mötena på departementsnivå.

Regeringens förslag: Betaltjänstdirektivets bestämmelser om en kontohavares ansvar för belopp som belastar ett konto vid obehöriga transaktioner med ett betalningsinstrument ska genomföras i en ny lag. Den nya lagen ska reglera skyldigheter och ansvar både vid sådana kontoavtal som avser krediter och sådana kontoavtal som gäller konton utan kreditutrymme. Den ska gälla oberoende av om kontohavaren är en konsument eller en näringsidkare. Lagen ska vara tvingande till konsumentens förmån. Lagen ersätter 34 § konsumentkreditlagen.

Promemorians förslag och förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan någon invändning. *Svenska Bankföreningen*, *Sveriges Advokatsamfund* och *Allmänna reklamationsnämnden* anser dock att samtliga bestämmelser som rör betaltjänster bör regleras samlat i en lag.

Skälen för regeringens förslag

En ny lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument införs

Tidigare skedde betalningar i hög utsträckning med kontanter, och kontantuttag gjordes mestadels över disk på något bankkontor. Numera sker betalningar i allt större omfattning med kontokort. Det kan röra sig om ett kort som är kopplat till ett tillgodohavande hos en bank eller annat finansiellt institut. I dessa fall avräknas det belopp som transaktionen avser från tillgodohavandet. Kunden kan också ha rätt att belasta kontot med mer än det som han eller hon har till godo, och i ett sådant fall bokförs betalningen som en skuld. Ibland är ett kort direkt kopplat till ett kreditutrymme hos ett kreditinstitut eller en annan betaltjänstleverantör och fordringen faktureras korthavaren. Det har också blivit vanligt att betalningar och andra överföringar sker över Internet (med hjälp av exempelvis en bankdosa eller kodbricka). Andra sätt att betala är med hjälp av mobiltelefon, förbetalda kort och elektroniska pengar.

Det förekommer att kontokort används obehörigen, dvs. utan samtycke av den som enligt avtalet med banken har rätt att lämna det. Kortet kan ha förlorats eller någon kan ha kommit över kortnumret och koden eller den säkerhetskoden som anges på kortets baksida. Kortet kan också ha kopierats och magnetremsan kan ha lästs av. Det händer även att andra betalningsinstrument, t.ex. en bankdosa, används för att genomföra transaktioner av någon som inte har rätt till det, även om det är sällsynt.

När en obehörig transaktion har skett, oavsett med vilket betalningsinstrument den genomförts, kan det ta tid att identifiera den eller de som genomfört transaktionen och ofta är detta inte möjligt. Då uppkommer frågan om banken eller kontohavaren ska stå för det belopp som obehörigen påförts eller dragits från kontot. Såvitt gäller konton som innehas

av konsumenter gäller särskilda begränsningar i parternas frihet att reglera detta.

Enligt 34 § konsumentkreditlagen (1992:830) får ett avtalsvillkor som innebär att en kontohavare ska vara betalningsskyldig för ett belopp som har påförts kontot genom att ett kontokort har använts av någon obehörig person göras gällande endast i tre fall. Det får göras gällande om kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda kontokortet har lämnat ifrån sig kortet till någon annan. Avtalsvillkoret får också göras gällande om kontohavaren genom grov oaktsamhet förlorat kortet eller på något annat sätt förlorat besittningen av kortet och inte snarast efter upptäckten har anmält förlusten till kreditgivaren.

Har ett belopp påförts kontot genom en obehörig transaktion efter det att kreditgivaren har mottagit en anmälan om att kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda kontokortet inte längre har det i sin besittning, är kontohavaren betalningsskyldig för beloppet endast om han eller hon har förfarit svikligt.

Lagen gäller krediter och 34 § omfattar alltså kontokort som är knutna till krediter. Av förarbetena framgår dock att bestämmelsen förutsätts kunna tillämpas analogiskt på andra kort (prop. 1991/92:83 s. 144). En sådan analogisk tillämpning är praxis hos Allmänna reklamationsnämnden.

När det gäller avtal avseende andra betalningsinstrument, t.ex. bankdosa som möjliggör transaktioner via Internetbank, finns det ingen särskild lagstiftning till skydd för konsumenter. Avtalslagen och allmänna avtalsrättsliga principer gäller också för sådana avtal. Det innebär att parterna i princip har frihet att avtala om vilket betalningsansvar konsumenten ska ha för obehöriga transaktioner med de begränsningar som följer av möjligheten att ingripa mot oskäligen avtalsvillkor, framför allt med stöd av 36 § avtalslagen (1915:218).

När direktivet i artikel 61 talar om en betalares ansvar för obehöriga transaktioner, sker detta utan någon begränsning vare sig till avtal där ena parten är konsument eller till avtal avseende en viss sorts betalningsinstrument. Direktivet omfattar dels de fall som uttryckligen anges i konsumentkreditlagen, då en obehörig transaktion har medfört att ett belopp har påförts ett konto eller en kredit annars tagits i anspråk, dels fall då en transaktion har lett till att ett tillgodohavande har minskat. Genomförandet av artikel 61 bör alltså inte ske genom att 34 § konsumentkreditlagen ändras. Den bestämmelsen bör i stället upphöra att gälla.

Reglerna om betalningsansvar är av stor praktisk betydelse och det finns ett värde i att de är lättillgängliga. Detta gäller särskilt eftersom reglerna är avsedda att skydda konsumenter. Genom en ny lag som bara handlar om ansvaret vid obehöriga transaktioner uppnås en mer överskådlig lagstiftning än om bestämmelserna tas med i en omfattande och i viss mån tekniskt komplicerad lagstiftning om betaltjänster, som väsentligen innehåller regler av näringsrättsligt slag. Bestämmelserna om betalningsansvar hänger inte heller sakligt samman med övriga bestämmelser i direktivet på ett sådant sätt att de måste ingå i en lag om betaltjänster. Som föreslås i promemorian bör dessa bestämmelser i stället brytas ut och genomföras med en särskild lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument. En sådan lag och den lag om betalningsinstitut och

Lagens tillämpningsområde

Tillämpningsområdet för den nya lagen bör bestämmas av de ramar som ges i direktivet, med utgångspunkt i vad som där avses med betalningsinstrument respektive obehörig transaktion.

Enligt direktivets definition är ett betalningsinstrument en personlig anordning som betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören har träffat avtal om och som används för att initiera en betalningsorder. Att ett betalningsinstrument är en personlig anordning får anses ta sikte på sådana instrument och rutiner som enligt kontoavtalet bara får användas av en viss person. Det framgår också av reglerna om ansvar i direktivet att betalningsinstrument förutsätts vara utställda på någon viss person.

Tillämpningsområdet bör också begränsas till transaktioner med sådana instrument eller rutiner som innebär att transaktionen initieras elektroniskt. Pappershandlingar, t.ex. bankgiroblanketter, bör alltså falla utanför (jfr artikel 3 a och 3 g). Det är främst för kontokort och liknande instrument som det finns ett praktiskt behov av regler till skydd för konsumenterna.

I ett avseende bör lagen reglera instrument som inte omfattas av direktivets tillämpningsområde. Det gäller sådana instrument som kan användas för förvärv av varor och tjänster endast i de lokaler utgivaren använder, inom ett begränsat nätverk av tjänstleverantörer eller ifråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud (artikel 3 k). Direktivet tar sikte på betaltjänstleverantörer vilkas huvudsakliga verksamhet består i att erbjuda betaltjänster, och det har därför inte ansetts relevant att reglera instrument som har ett begränsat användningsområde, t.ex. bensinkort och kort som används i en viss dagligvarukedja. Medlemsstaterna är alltså fria att införa regler för dessa fall. Transaktioner med sådana instrument kan emellertid uppgå till betydande belopp, och risken för obehöriga transaktioner med dem är lika stor som beträffande t.ex. bankkort. Regeringen anser att det därmed finns behov av regler även i sådana situationer och att lagen därför bör omfatta även dessa instrument.

Som konstateras ovan bör lagen i enlighet med direktivet vara tillämplig på både näringsidkare och konsumenter. I likhet med konsumentkreditlagen och med avvikelser från direktivets ordalydelse bör i den svenska lagen användas termen kontohavare som beteckning på den som har ingått avtal med betaltjänstleverantören.

I fråga om tillämpningsområdet kan slutligen nämnas att det i artikel 53 anges att direktivets bestämmelser om spärranmälan (artikel 56) och ansvar (artikel 60 och 61) kan avtalas bort avseende s.k. betalningsinstrument för låga belopp, om instrumentet inte går att spärra. De närmare förutsättningarna i svensk rätt för att träffa avtal om instrument som inte behöver gå att spärra bör inte regleras i denna lag.

Av artikel 51 i direktivet följer att en konsument inte kan avstå från de rättigheter han eller hon har fått genom att bestämmelsen om ansvar (artikel 61) införlivas i den nationella rätten. Lagen bör alltså vara tvingande till konsumentens förmån. Av artikel 51 framgår att en betalningstjänstleverantör i ett avtal med en näringsidkare fritt kan avtala om att företaget ska bära hela ansvaret för en obehörig transaktion. Lagen bör alltså inte vara tvingande till andra kontohavares förmån.

5.3 En kontohavares skyldigheter

Regeringens förslag: En kontohavare ska vara skyldig att skydda en personlig kod som han eller hon fått, anmäla att ett betalningsinstrument har kommit bort eller obehörigen använts och i övrigt följa de villkor som enligt kontoavtalet gäller för användning av betalningsinstrumentet.

Promemorians förslag och förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan någon invändning.

Skälen för regeringens förslag: Direktivets bestämmelse om en kontohavares, t.ex. en bankkunds, skyldigheter finns i artikel 56. Kontohavaren ska vara skyldig att använda ett betalningsinstrument i enlighet med villkoren för utfärdande och användning av betalningsinstrumentet (artikel 56.1 a). Kontohavaren ska också utan onödigt dröjsmål underätta betalningstjänstleverantören, t.ex. en bank eller den enhet som denne angett, så snart han eller hon har fått vetskap om att betalningsinstrumentet förlorats, stulits, missbrukats eller använts utan samtycke (artikel 56.1 b). I direktivet anges alltså skyldigheten att anmäla en förlust eller missbruk av betalningsinstrumentet som en självständig förpliktelse, oavsett om den i ett enskilt fall framgår av avtalet eller inte.

Av artikel 56.2 framgår att kontohavaren, så snart denne tar emot ett betalningsinstrument, ska vidta alla skäligen åtgärder för att skydda personliga säkerhetsanordningar.

Direktivet innehåller ingen definition av begreppet personliga säkerhetsanordningar. Med säkerhetsanordning torde avses alla typer av anordningar eller rutiner som en användare har fått för att kunna styrka sin behörighet att ta ut pengar, betala räkningar eller göra andra överföringar av pengar. Att säkerhetsanordningen är personlig tar sikte på att den enligt avtalet inte får uppges för någon annan.

Förpliktelserna är avgörande för vilket ansvar som finns för det belopp som belastat kontot i samband med en obehörig transaktion. Det är lämpligt, inte minst för konsumenter, att det av lagen framgår att kontohavaren är skyldig att skydda en personlig kod, anmäla att ett betalningsinstrument har kommit bort eller obehörigen använts och i övrigt följa de villkor för användningen av ett betalningsinstrument som anges i kontoavtalet.

Regeringens förslag: Om en obehörig transaktion har kunnat genomföras till följd av att kontohavaren underlåtit att skydda den personliga koden, ska kontohavaren ansvara för beloppet, dock högst 1 200 kronor.

Kontohavaren ska ansvara för hela beloppet om en obehörig transaktion har kunnat genomföras till följd av att kontohavaren av grov oaktsamhet har brutit mot sina förpliktelser. I konsumentförhållanden ska ansvaret vid grov oaktsamhet begränsas till sammanlagt 12 000 kronor. Har konsumenten handlat särskilt klandervärt, ska han eller hon dock ansvara för hela beloppet.

Kontohavaren ska inte stå för något belopp som har belastat kontot efter det att kontohavaren har anmält att betalningsinstrumentet ska spärras, utom om kontohavaren genom svikligt handlande har bidragit till den obehöriga transaktionen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås dock att självriskan ska vara 1 000 kronor och att någon sådan självrisk inte ska utgå om kontohavaren visar att transaktionen inte berodde på att han eller hon låtit bli att skydda sin kod.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget i utkastet till lagrådsremiss eller lämnar det utan någon invändning. *Svenska Bankföreningen* anser dock att självrisk bör utgå vid alla obehöriga transaktioner oavsett om en kod har använts eller inte. Enligt *Svenska Bankföreningen* och *Finansbolagens förening* bör en takregel inte införas vid grov oaktsamhet. Om en takregel införs bör den enligt *Svenska Bankföreningen* endast tillämpas på korttransaktioner. *Företagarna* anser att kontohavaren vid grov oaktsamhet bör ansvara för högst 25 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Självrisk ska betalas om en personlig kod har använts

En kontohavare ska enligt direktivet stå för förluster upp till högst 150 euro vid alla obehöriga betalningstransaktioner som är en följd av att ett förlorat eller stulet betalningsinstrument använts (artikel 61.1). Detsamma gäller om betalningsinstrumentet har missbrukats och detta beror på att kontohavaren inte har skyddat de personliga säkerhetsanordningarna.

Medlemsstaterna får begränsa kontohavarens ansvar. Särskild hänsyn ska då tas till arten av de personliga säkerhetsanordningar som hör till ett betalningsinstrument och till de omständigheter under vilka det förlorades, stals eller missbrukades (artikel 61.3, jfr också skäl 34).

Den möjlighet direktivet ger för medlemsstaterna att begränsa ansvaret skulle kunna uppfattas som enbart en rätt att införa en skälighetsregel. I skäl 34 anges dock att medlemsstaterna bör kunna fastställa mindre stränga villkor och att medlemsstaterna bör få minska eller helt eliminera

betalarens ansvar. Detta ger stöd för tolkningen att direktivet inte hindrar medlemsstaterna från att ange att en självrisk ska utgå under vissa i lagen angivna förutsättningar och inte i andra. Vid de nordiska departementsöverläggningarna har det också funnits enighet om att bestämmelsen bör tolkas så.

Svenska Bankföreningen förordar att en självrisk utgår vid alla slags obehöriga transaktioner. Som konstateras i promemorian bör lagen dock skilja mellan de fall då en kod har använts och andra fall.

Utgångspunkten måste vara att kontohavaren bara ska stå för en obehörig transaktion om han eller hon kan lastas för den på något sätt. Obehöriga transaktioner som har skett med användning av en kod förutsätter dock att den obehörige användaren på något sätt har lyckats få kännedom om koden. Att någon har fått tillgång till en kod beror i regel på kontohavaren; det är i det närmaste omöjligt att gissa sig till den kod som hör till ett visst kort. Också då någon obehörig får tillgång till ett betalningsinstrument kan det förstås bero på kontohavaren. Samtidigt bygger ordningen med kontokort och andra betalningsinstrument på att kontohavaren ska kunna ta med sig dem i alla sammanhang, och bankerna kan alltid försvåra obehöriga uttag genom att utfärda betalningsinstrument som förutsätter en kod och inte kan användas t.ex. med en namnunderskrift. Tanken är att kontokortet ska vara ett alternativ till kontanter; det finns alltid en viss risk för förlust av kortet. Däremot behöver koden inte tas med, eller i varje fall inte förvaras omaskerad i anslutning till betalningsinstrumentet. Det är därför motiverat att låta kontohavaren stå för en självrisk just när en personlig kod använts. En självrisk i de fall då en kod har använts ger ett tydligt incitament för kontohavaren att hantera koder så säkert och omsorgsfullt som möjligt. Kontohavaren bör däremot inte stå för någon självrisk om en obehörig transaktion sker på något annat sätt, t.ex. att någon kommer över ett kort och handlar med det genom att förfalska en namnunderskrift.

Självrisken bör innebära att kontohavaren ansvarar i det närmaste strikt för beloppet.

Lagstiftningen bör vara neutral till olika sätt att betala på och regleringen bör därför gälla alla betalningsinstrument.

Av artikel 61.1 framgår att självrisabeloppet som mest får uppgå till 150 euro. Beloppet bör bestämmas så att det skapar ett incitament för kontohavaren att vara aktsam om sin kod och samtidigt inte drabbar kontohavaren för hårt. I likhet med vad som gäller i Danmark och Norge föreslås att självrisabeloppet bestäms till 1 200 kronor.

Bestämmelsen, som innebär en skärpning för kontohavaren jämfört med gällande rätt, bör gälla både näringsidkare och konsumenter. En konsekvens av att lagen är tvingande till förmån för konsumenter är att det i konsumentförhållanden inte blir möjligt att avtala om högre självrisk än 1 200 kronor.

Ansvar vid grovt oaktsam överträdelse av förpliktelserna

Kontohavaren ska enligt direktivet stå för samtliga förluster som är en följd av att han eller hon har handlat bedrägligt. Detsamma gäller om kontohavaren har låtit bli att uppfylla en eller flera av sina skyldigheter

enligt artikel 56 och detta har skett avsiktligt eller genom grov oaktsamhet.

I 34 § konsumentkreditlagen anges några specifika fall där kontohavaren kan bli fullt betalningsansvarig. I andra fall behöver en konsument aldrig stå för ett belopp som påförts kontot oavsett vad som enligt avtalsvillkoren med kontohavaren krävs av honom eller henne. När det i 34 § talas om grov oaktsamhet gäller det endast på vilket sätt kontohavaren förlorat kontokortet, även om aktsamhetsbedömningen förstås i viss mån sker utifrån de skyldigheter kontohavaren har enligt villkoren.

Direktivets bestämmelser om betalningsansvar är uppbyggda på ett annat sätt än 34 § konsumentkreditlagen. Direktivet tar sikte på frågan om kontohavaren genom grov oaktsamhet brutit mot de villkor som enligt kontoavtalet gäller för hanteringen av betalningsinstrumentet. Innehållet i de enskilda villkoren tillmäts alltså betydelse och betalningstjänstleverantören kan i praktiken i hög grad styra de krav som ska ställas på kontohavaren.

Som föreskrivs i direktivet bör kontohavaren ansvara för grov oaktsamhet. Det följer av direktivet att det i första hand är medlemsstaterna som får bestämma innebörden av grov oaktsamhet (jfr skäl 33).

Innebörden av vad som är grov oaktsamhet blir delvis en annan enligt de föreslagna reglerna än enligt 34 § konsumentkreditlagen. Även om viss ledning kan hämtas i den omfattande praxis som finns beträffande 34 § hos främst Allmänna reklamationsnämnden, bör det krävas mer för att en person ska anses ha handlat grovt oaktsamt enligt den nya lagen. Det bör framför allt handla om situationer där kontohavaren varit obetänksam på ett sätt som inte kan ursäktas.

En takregel för konsumenter vid grovt oaktsam överträdelse av förpliktelserna

Medlemsstaterna får enligt direktivet begränsa ansvaret vid grov oaktsamhet. Särskild hänsyn ska då tas till arten av de personliga säkerhetsanordningar som hör till ett betalningsinstrument och till de omständigheter under vilka det förlorades, stals eller missbrukades (artikel 61.3, jfr också skäl 34). Som framgår ovan har det vid de nordiska departementsöverläggningarna funnits enighet om att bestämmelsen bör uppfattas så att medlemsstaterna har rätt att införa en generell begränsning av ansvaret.

Det är närmast självklart att en användare som agerar grovt oaktsamt själv bör ta ett stort ansvar för en obehörig transaktion. Det finns dock ett samhällsekonomiskt och brottsförebyggande intresse av att minska kontanthantering till förmån för ökad kortanvändning. Genom betalning med kort och andra betalningsinstrument begränsas kreditinstitutens hanteringskostnader och risken för rån. Det ligger ett värde i att man kan använda kontokort och andra betalningsinstrument utan att riskera att drabbas av alltför kännbara ekonomiska förluster.

Enligt regeringens mening bör de ekonomiska risker för en enskild person som är förknippade med användningen av ett betalningsinstrument begränsas. Önskemålet att uppmuntra användningen av kontokort och andra betalningsinstrument gör att parterna i viss mån bör dela på

riskan för en obehörig transaktion – till och med i de fall då kontohavaren anses ha varit grovt oaktsam. Det ekonomiska ansvaret bör dock vara så pass kännbart att kontohavaren i det längsta försöker att följa de villkor som gäller för användningen av betalningsinstrumentet.

Ett sätt att minska de ekonomiska riskerna för användarna är att införa en generell beloppsbegränsning av ansvaret, en s.k. takregel. Enligt Utredningen om betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort m.m. har man goda erfarenheter av en sådan begränsningsregel i Danmark och Norge.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att en takregel införs. Takbeloppet bör, för tydlighets skull, anges i kronor och inte knyts till prisbasbeloppet. I den danska lagstiftningen om obehörig användning av kontokort är takbeloppet angivet till 8 000 DKK. I motsvarande norska lag är detta belopp 12 000 NOK. Ett takbelopp om 12 000 kronor framstår som lämpligt. För de allra flesta är redan en förlust på 12 000 kronor så kännbar att det kan antas att ett betalningsinstrument kommer att hanteras med stor omsorg. Med denna lösning finns det inget behov av en möjlighet att jämka ansvaret vid grov oaktsamhet.

En begränsning av ansvaret har inte samma ekonomiska betydelse för näringsidkare som för konsumenter och det finns därmed inte tillräckliga skäl att införa en begränsning i dessa fall. Takregeln bör alltså gälla enbart i konsumentförhållanden.

Enligt *Svenska Bankföreningen* bör takregeln inte gälla vid obehörig användning av Internetbank och liknande självbetjäningstjänster.

Regeringen anser dock att det inte finns skäl att ha ett lägre konsumentskydd för transaktioner via Internet- och telefonbank än för transaktioner med andra betalningsinstrument. Vid användning av Internet- och telefonbank har kontohavaren i regel möjlighet att disponera större belopp än med ett kontokort. Med hänsyn till risken för stora förluster finns det för konsumenterna generellt sett ett större behov av en takregel vid obehöriga transaktioner över Internet än vid andra obehöriga transaktioner. Enligt regeringens mening bör inte konsumenten – ens vid grov oaktsamhet – stå hela risken för en betydande förlust. Användningen av Internetbank och liknande självbetjäningstjänster innebär också kostnadsbesparingar för bankerna. Vid de nordiska departementsöverläggningarna har det framkommit att den generella takregeln som funnits en tid i Danmark har fungerat väl. Takregeln är numera tillämplig på transaktioner över Internet också i Norge.

Regeringen föreslår alltså att takregeln är tillämplig även på transaktioner via Internetbank och liknande självbetjäningstjänster.

Det är inte rimligt att takregeln gäller om konsumenten handlat bedrägligt eller särskilt klandervärt. I linje med direktivet bör takregeln därför inte gälla i sådana fall.

Undantag från kontohavarens ansvar för ett belopp

Det framgår av direktivet att kontohavaren efter en spärranmälan inte ska belastas med några ekonomiska konsekvenser till följd av att en obehörig person har använt ett betalningsinstrument som förlorats, stulits eller missbrukats, såvida inte kontohavaren har handlat bedrägligt (artikel 61.4).

Om betaltjänstleverantören inte vid varje tidpunkt erbjuder ett lämpligt sätt att lämna en sådan anmälan, ska kontohavaren inte vara ansvarig för de ekonomiska konsekvenserna av att betalningsinstrumentet använts, om han eller hon inte har handlat bedrägligt (artikel 61.5). Detta torde i och för sig gälla även utan någon uttrycklig bestämmelse om det. En liknande bestämmelse finns dock i 34 § andra stycket konsumentkreditlagen. Om en obehörig transaktion skulle ha inträffat efter att det har gjorts en anmälan om att kontokortet ska spärras, är kontohavaren betalningsskyldig för beloppet endast om kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda kontokortet har förfarit svikligt.

För att det inte ska råda någon tvekan om att kontohavaren inte har något ansvar efter att ha spärranmält föreslås att det införs en särskild bestämmelse om det. I enlighet med direktivet bör det dock göras ett undantag för de fall då kontohavaren genom svikligt handlande har bidragit till den obehöriga transaktionen.

Om en kontohavare nekar till att ha godkänt en betalningstransaktion, ska medlemsstaterna enligt direktivet kräva att betaltjänstleverantören visar att betalningstransaktionen autentiserats, registrerats korrekt, kontoförts och inte påverkats av ett tekniskt fel eller någon annan bristfällighet (artikel 59.1). Att betaltjänstleverantören kan visa att kontohavaren använt ett visst betalningsinstrument är enligt direktivet inte tillräckligt för att visa att kontohavaren försummat att uppfylla sina skyldigheter enligt avtalsvillkoren på ett sådant sätt att denne ska stå för en del av förlusten (artikel 59.2).

Det är betaltjänstleverantören – inte kontohavaren – som har möjlighet att föra bevisning om de förhållanden som anges i artikel 59. Enligt allmänna principer är det leverantören som har bevisbördan för dessa förhållanden. Omständigheterna bedöms alltså ingå i det som betaltjänstleverantören måste visa också utan någon uttrycklig regel om det. Som konstateras i promemorian behövs det ingen särskild bestämmelse om detta i lagen.

5.5 En kontohavares skyldighet att underrätta betaltjänstleverantören

Regeringens förslag: Kontohavaren ska ansvara för hela beloppet om han eller hon inte underrättar betaltjänstleverantören utan onödigt dröjsmål efter att ha fått vetskap om den obehöriga transaktionen och, om kontohavaren fått information om transaktionen, inom tretton månader från det att beloppet belastat kontot.

Promemorian innehåller inget förslag till reklamationsregel.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan någon invändning.

Skälen för regeringens förslag: Vill kontohavaren att betaltjänstleverantören ska ersätta honom eller henne för den obehöriga transaktionen,

ska kontohavaren enligt direktivet underrätta betaltjänstleverantören utan onödigt dröjsmål efter det att han eller hon fått kännedom om transaktionen och senast tretton månader efter debiteringsdagen (artikel 58). Den sistnämnda tidsfristen gäller dock inte om betaltjänstleverantören inte har lämnat någon information om transaktionen till kontohavaren.

Som anges i direktivet bör det fordras att kontohavaren inom viss tid underrättar betaltjänstleverantören om den obehöriga transaktionen för att få beloppet ersatt av leverantören. En sådan underrättelse bör lämnas utan onödigt dröjsmål från det att kontohavaren fått vetskap om transaktionen. I de fall betaltjänstleverantören på föreskrivet sätt informerat kontohavaren om transaktionen bör kontohavaren – i enlighet med direktivet – vara skyldig att reklamera i varje fall senast tretton månader efter debiteringsdagen. Detta innebär dock inte att kontohavaren alltid har rätt att vänta så lång tid som tretton månader, utan kontohavaren kan förlora sin rätt vid en tidigare tidpunkt om han eller hon känner till den obehöriga transaktionen och förhåller sig passiv.

Det bör vara tillräckligt att kontohavaren lämnar en s.k. neutral reklamation. Det innebär att kontohavaren inte behöver ange vilket eller vilka anspråk på ersättning han eller hon har för avsikt att framställa på grund av den obehöriga transaktionen. Något krav på att reklamationen ska ske i viss form bör inte ställas. Den bör alltså kunna göras såväl skriftligen som muntligen.

Det anges inte uttryckligen i direktivet vilken följden blir av att kontohavaren inte underrättar betaltjänstleverantören inom föreskriven tid. Att det där talas om att användaren ska få rättelse endast om han eller hon iakttar fristerna och att det även anges en yttersta frist får uppfattas så att kontohavaren förlorar rätten till återbetalning om han eller hon inte underrättar banken inom den tiden.

Det framgår av direktivet att medlemsstaterna ska se till att en betaltjänstleverantör omedelbart betalar tillbaka beloppet för den obehöriga transaktionen till kontohavaren eller återställer det debiterade kontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om det inte hade skett en obehörig transaktion (artikel 60).

I denna proposition föreslås att kontohavaren i vissa fall helt eller delvis ska stå för det belopp som den obehöriga transaktionen uppgått till. I övriga fall ansvarar betaltjänstleverantören för beloppet. Av lagstiftningen följer alltså att betaltjänstleverantören är skyldig att omedelbart betala tillbaka det belopp som motsvarar transaktionen, utom i de fall kontohavaren ska stå för den. Någon uttrycklig bestämmelse om detta behövs inte.

5.6 En kontohavares ansvar för en annan behörig persons hantering av ett betalningsinstrument

Regeringens förslag: Om även någon annan än kontohavaren enligt kontoavtalet är behörig att använda ett betalningsinstrument, ska, vid bedömningen av om kontohavaren ansvarar för något belopp, den andra personens handlande räknas som om kontohavaren själv hade handlat.

Promemorian innehåller inget förslag om kontohavares ansvar för en annan behörig persons handlande.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har ingen invändning mot det.

Skälen för regeringens förslag: Med obehörig transaktion avses enligt direktivet sådana transaktioner som genomförts utan att någon behörig person har lämnat sitt samtycke (jfr artikel 54.1). Ett godkännande kan enligt direktivet endast den lämna som är avtalspart. Det förekommer att en person som inte är part i ett kontoavtal ges behörighet att genomföra transaktioner, t.ex. med ett extrakort. Kontohavaren tar då i regel på sig ett ansvar under samma förutsättningar och med samma begränsningar som om transaktionen gjorts med kontohavarens eget betalningsinstrument. Direktivet reglerar inte kontohavarens ansvar i en sådan situation och hindrar inte att kontohavaren tar på sig ansvaret.

Kontohavaren bör även fortsättningsvis kunna ge någon annan behörighet att använda ett betalningsinstrument som är kopplat till hans eller hennes konto. Samma skäl för en begränsning av kontohavarens ansvar gör sig dock gällande i fall då en obehörig transaktion skett med t.ex. ett extrakort som i de fall då den skett med kontohavarens eget betalningsinstrument (se främst avsnitt 5.4). Det bör därför inte vara möjligt att göra gällande ett längre gående ansvar mot kontohavaren i dessa fall.

6 Ikraftträdande m.m.

Regeringens förslag: Lagen ska träda i kraft den 1 juli 2010. Den ska vara tillämplig på avtal som har ingåtts efter ikraftträdandet. I fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet ska 34 § konsumentkreditlagen tillämpas även fortsättningsvis.

Promemorians förslag och förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan någon invändning. *Svenska Bankföreningen* och *Konsumentverket* anser dock att den nya lagen ska vara tillämplig även på avtal som ingåtts före ikraftträdandet. *Allmänna reklamationsnämnden* anser att den nya lagen ska gälla för transaktioner som gjorts efter ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 94 i direktivet ska medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet före den 1 november 2009. De svenska lagändringarna bör kunna träda i kraft den 1 juli 2010.

I enlighet med allmänna principer inom förmögenhetsrätten bör de nya bestämmelserna bli tillämpliga på avtal som har ingåtts efter ikraftträdandet.

I fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet bör 34 § konsumentkreditlagen fortsätta att tillämpas. En särskild övergångsbestämmelse behövs om det.

Om vissa avtalsvillkor ändras efter ikraftträdandet, får det i det enskilda fallet bedömas om ett nytt avtal träffats eller om det är samma avtal som fortsätter att tillämpas. Vid den bedömningen får det beaktas om det gjorts några väsentliga ändringar i avtalsförhållandet. Vid omfattande villkorsändringar torde normalt nya kontoavtal anses ha ingåtts.

7 Konsekvenser

Regeringens bedömning: De föreslagna bestämmelserna leder inte till några ökade kostnader för det allmänna. Kostnaderna för att anpassa avtalsvillkoren till de bestämmelser som föreslås i denna proposition bedöms som marginella. Den begränsning av kontohavarens ansvar som föreslås kan leda till en generell kostnadsökning.

Bedömningen i promemorian och i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har, med undantag för *Regelrådet*, inte lämnat några synpunkter i frågan. *Regelrådet* anser att de föreslagna begränsningarna av kontohavarnas ansvar kan leda till en ökad ekonomisk belastning för banker och andra företag som tillhandahåller betaltjänster, vilken borde ha beräknats.

Skälen för regeringens bedömning: De föreslagna bestämmelserna leder inte till några ökade kostnader för Allmänna reklamationsnämnden eller domstolar. Sammantaget saknas det alltså anledning att anta att ändringarna kommer att medföra några ökade kostnader för det allmänna.

Betaltjänstdirektivet innebär att det ställs nya krav på banker och andra finansiella institut vid tillhandahållandet av betaltjänster. En anpassning till den nya regleringen kommer sannolikt att medföra vissa initiala kostnader för dessa institut, t.ex. för arbete med nya avtalsvillkor. Kostnaderna för att anpassa avtalsvillkoren till de bestämmelser som föreslås i denna proposition bedöms som marginella.

Den begränsning av kontohavarens ansvar som föreslås kan också leda till en generell kostnadsökning för banker och andra företag som erbjuder betaltjänster. Sådana eventuella kostnadsökningar är dock mycket svåra att beräkna. Antalet obehöriga transaktioner och värdet av dem varierar från år till år. Den föreslagna regleringen skiljer sig också från den nuvarande regleringen i flera avseenden. Tillämpningsområdet föreslås omfatta också kontohavare som är näringsidkare och även i övrigt täcka in fler fall än 34 § konsumentkreditlagen. En uppskattning utifrån befintlig statistik skulle alltså påverkas av många osäkra faktorer. En avsedd följd av den nya lagstiftningen kan dock bli att säkrare lösningar utvecklas för att minska risken för obehöriga transaktioner. Det kan begränsa de ekonomiska konsekvenserna av regleringen. När det gäller de avtal där motparten är näringsidkare har bankerna också viss möjlighet att styra över effekterna genom utformningen av avtalen.

Förslaget till lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument

1 § Denna lag gäller en kontohavares ansvar för belopp som belastar ett konto på grund av en obehörig transaktion med ett betalningsinstrument.

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde.

Lagen gäller vilket ansvar en kontohavare har för ett belopp som belastar ett konto vid en obehörig transaktion med ett betalningsinstrument. Av allmänna fordringsrättsliga principer följer att kontohavaren inte är betalningsansvarig för en fordran som uppkommit genom att någon obehörigen har använt hans eller hennes betalningsinstrument. Lagen, som är dispositiv utanför konsumentförhållanden, reglerar när kontohavaren – trots denna utgångspunkt – helt eller delvis själv får bära ansvaret för en obehörig transaktion.

Med kontohavare avses den som innehar ett konto och som alltså har rätt att godkänna att ett belopp belastar kontot. Flera personer kan vara kontohavare. Normalt gäller att de bär ett solidariskt ansvar för belopp som belastar kontot.

Det förekommer att också en annan person än den som innehar kontot, i enlighet med kontoavtalet, har rätt att godkänna att ett belopp belastar kontot. En sådan person är inte kontohavare i lagens mening. Vem som enligt avtalet med banken är avtalspart är avgörande för ansvaret i förhållande till banken (jfr 9 §).

Att kontohavaren ansvarar för belopp som belastar kontot innebär att kontohavaren inte kan fordra beloppet av betaltjänstleverantören och, om en kredit har tagits i anspråk, att kontohavaren är betalningsskyldig för beloppet. Lagen är alltså tillämplig både när ett tillgodohavande minskar och när ett kreditutrymme tas i anspråk.

Med ett konto avses ett register där tillgodohavanden och krediter bokförs i någon eller några personers namn och i vilket transaktioner registreras. Olika sorters register kan vara konton. Det kan t.ex. förekomma att en betaltjänstleverantör löpande registrerar fordringar och fakturerar kontohavaren i efterhand. Också ett sådant register är ett konto.

För att lagen ska vara tillämplig ska ett belopp ha belastat kontot till följd av en obehörig transaktion med ett betalningsinstrument. Vad som avses med obehörig transaktion och betalningsinstrument framgår av 2 §.

Till skillnad från 34 § i 1992 års konsumentkreditlag är alltså lagen inte bara tillämplig på konton som är knutna till ett kreditutrymme, utan även på konton knutna till ett tillgodohavande. Lagen är också tillämplig på transaktioner med alla typer av betalningsinstrument och inte enbart på transaktioner med kontokort. Lagen är inte heller begränsad till att gälla endast i konsumentförhållanden.

2 § I lagen avses med

1. betalningsinstrument: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som används för att elektroniskt initiera en betalningstransaktion,

2. obehörig transaktion: en transaktion som genomförs utan samtycke från kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda betalningsinstrumentet,

3. konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

I paragrafen förklaras några för lagens tillämpning avgörande begrepp.

I *punkten 1* anges vad som avses med ett betalningsinstrument. Ett betalningsinstrument är varje form av personligt instrument eller personlig rutin som enligt ett kontoavtal ska användas för att elektroniskt initiera en betalningstransaktion. Instrument tar sikte på anordningar i fysisk form. Med rutin avses däremot en hantering som kan ske utan någon särskild anordning. Att instrumentet ska vara personligt innebär att kort som avser ett tillgodohavande som kan utnyttjas av vem som helst inte är betalningsinstrument i bestämmelsens mening. Så kan t.ex. vara fallet med förbetalda kort, som presentkort, och elektroniska pengar. Även rutinen ska vara personlig. Avsikten ska således vara att den inte får användas av någon annan. Definitionen omfattar bara sådana instrument och rutiner som innebär att transaktionen initieras elektroniskt. Bankgiroblanketter och andra pappershandlingar är alltså inte betalningsinstrument enligt lagen.

För att det ska vara fråga om ett betalningsinstrument ska det vara möjligt att initiera en betalningstransaktion med det, dvs. använda instrumentet för att ge en betalningsorder.

Typfallet av betalningsinstrument är ett kontokort, dvs. ett kort som är kopplat till ett konto hos t.ex. en bank. Ett annat exempel på betalningsinstrument är en bankdosa som möjliggör transaktioner via Internet. Även personliga rutiner som en personlig kod som används vid banktjänster per telefon eller ett s.k. bank-id som registreras i datorn är betalningsinstrument.

I *punkten 2* anges vad som menas med en obehörig transaktion. Med detta avses en transaktion som genomförs utan att kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda betalningsinstrumentet lämnat sitt samtycke. Det avgörande för om transaktionen ska anses ha skett behörigen eller obehörigen är alltså om transaktionen har godkänts av någon som har rätt till det enligt avtalet eller inte. Ett godkännande kan också lämnas av någon som inte är behörig att göra detta enligt kontoavtalet, men som fått fullmakt av kontohavaren att företräda denne.

Har kontohavaren handlat svikligt och själv genomfört transaktioner som han eller hon därefter gör gällande varit obehöriga, anses transaktionerna normalt ha skett behörigen och regleras därmed inte av lagen.

I *punkten 3* definieras vad som avses med konsument. Härmed avses – på motsvarande sätt som i t.ex. konsumentköplagen (1990:932) – en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet. Några bestämda gränser för när en person agerar huvudsakligen för ett sådant ändamål kan inte anges. För att det ska röra sig om näringsverksamhet krävs att det är fråga om en kontinuerlig verksamhet i en omfattning som kan liknas vid förvärvsarbete.

3 § Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för en konsument är utan verkan mot honom eller henne.

Prop. 2009/10:122

Paragrafen genomför delvis artikel 51 i direktivet. Paragrafen anger i vilken mån avtalsvillkor som avviker från lagens bestämmelser är bindande eller inte bindande för en part. Lagen är tvingande till skydd för en konsument (angående innebörden av begreppet konsument, se 2 §). I övriga fall är det parternas avtal som i första hand bestämmer vad som ska gälla mellan dem. Utanför konsumentförhållanden är lagen alltså dispositiv och kan sättas ur kraft genom avtal.

4 § Kontohavaren är skyldig att

1. skydda en personlig kod som han eller hon fått,
2. vid vetskap om att betalningsinstrumentet kommit bort eller obehörigen använts snarast anmäla detta till den som är betaltjänstleverantör och
3. i övrigt följa de villkor som enligt kontoavtalet gäller för användning av betalningsinstrumentet.

Paragrafen genomför artikel 56 i direktivet. I paragrafen anges vilka skyldigheter en kontohavare har.

Enligt *punkten 1* ska kontohavaren skydda en personlig kod som han eller hon fått. Med kod menas en kombination av siffror eller andra tecken som är avsedd att identifiera kontohavaren när en transaktion godkänns. Bestämmelsen gäller koder som är personliga, dvs. som kontohavaren enligt kontoavtalet inte har rätt att uppges för någon annan person, t.ex. en s.k. pin-kod. Däremot är den sifferkombination som finns på ett kontokorts baksida och som kontohavaren ofta uppges vid handel på distans, den s.k. säkerhetskoden, inte en personlig kod.

Skyldigheten att skydda den personliga koden innebär att kontohavaren i normalfallet inte i en anteckning av koden får ange dess egenskap av kod och dess samband med betalningsinstrumentet. Kontohavaren får inte heller låta en anteckning om koden vara fäst vid kortet eller förvarad tillsammans med kortet. En kontohavare som däremot har antecknat koden på ett sådant sätt att det inte framgår att det är en kod kan i regel inte anses ha brutit mot skyldigheten att skydda koden. I praktiken torde frågan om kontohavaren skyddat koden eller inte ofta ställas på sin spets när någon obehörig person även kommit över betalningsinstrumentet.

Förpliktelsen att skydda en personlig kod inträder så fort kontohavaren har fått den, dvs. när den har lämnats direkt till kontohavaren eller annars kommit i dennes besittning.

Enligt *punkten 2* är kontohavaren skyldig att till betaltjänstleverantören anmäla att ett kontokort eller annat betalningsinstrument har kommit bort. Betaltjänstleverantör är den med vilken kontohavaren ingått kontoavtalet. Det kan t.ex. vara en bank eller annat kreditinstitut. Skyldigheten att spärranmäla betalningsinstrumentet gäller oavsett på vilket sätt det har kommit bort och oberoende av om en personlig kod samtidigt har kommit till någon obehörig persons kännedom eller inte. Kontohavaren ska också anmäla när han eller hon visserligen har kvar kortet i sin besittning men vet om att det har använts obehörigen, t.ex. för köp över Internet eller genom att ett förfalskat kort framställts och använts.

Underrättelsen ska lämnas snarast efter det att kontohavaren fått vetskap om förlusten eller den obehöriga användningen. Kontohavaren är således skyldig att inom en viss kortare tid spärranmäla betalningsinstrumentet, t.ex. genom att ringa banken eller besöka ett bankkontor.

Av *punkten 3* framgår att kontohavaren i övrigt ska använda betalningsinstrumentet på det sätt som anges i kontoavtalet. Med detta avses att kontohavaren är skyldig att iaktta de villkor för hanteringen av betalningsinstrumentet som kan påverka kontohavarens ansvar vid en obehörig transaktion. Ett avtalsvillkor kan t.ex. föreskriva att en kontohavare ska förvara sitt kort på ett säkert sätt. Kontohavaren är skyldig att följa inte bara vad som ingår i det ursprungliga avtalet utan även villkor som parterna kommer överens om senare.

Med stöd av bl.a. 36 § avtalslagen finns möjlighet att i ett enskilt fall bortse från eller modifiera ett villkor som är oskäligt. Enligt allmänna principer är betaltjänstleverantören också skyldig att särskilt lyfta fram överraskande och betungande standardvillkor för att dessa ska anses ingå i avtalet. Dessutom gäller att eventuella oklarheter i avtalet som utgångspunkt drabbar den part som ansvarar för utformningen av villkoren.

Bryter kontohavaren mot sina förpliktelser, kan han eller hon få ansvara för obehöriga transaktioner som detta leder till, se 5 och 6 §§.

En skillnad mot 34 § i 1992 års konsumentkreditlag är att kontohavaren alltså kan bli ansvarig om han eller hon låter bli att skydda sin personliga kod. En annan skillnad är att bedömningen av den grova oaksamheten inte görs utifrån själva förlusten av kortet; avgörande är i stället om betalningsinstrumentet hanterats enligt villkoren.

5 § Om en obehörig transaktion har kunnat genomföras till följd av att kontohavaren har underlåtit att skydda en personlig kod, ansvarar kontohavaren för beloppet, dock högst 1 200 kronor.

Paragrafen genomför artikel 61.1 och 61.3 i direktivet. I paragrafen finns en regel om att kontohavaren ska stå för ett begränsat belopp, en självrisk, när en personlig kod har använts vid en obehörig transaktion. Kontohavaren ska då ansvara för beloppet men med högst 1 200 kronor.

Bestämmelsen är enbart tillämplig i de fall då en obehörig transaktion har skett med hjälp av en personlig kod. En självrisk kan alltså endast utgå om transaktionen har genomförts med en särskild kombination av siffror eller andra tecken, som kontohavaren inte har rätt att uppge för någon annan. En obehörig transaktion som har gjorts t.ex. med hjälp av en förfalskad namnunderskrift faller utanför bestämmelsen. Detsamma gäller situationer då en obehörig transaktion visserligen har genomförts med hjälp av en särskild sifferkombination men denna är angiven på betalningsinstrumentet. Så kan vara fallet då kortnumret och andra siffror angivna på kortets baksida, s.k. säkerhetskod, har använts.

En självrisk ska utgå om kontohavaren har underlåtit att skydda sin kod. Har en personlig kod använts vid en obehörig transaktion, ska kontohavaren i normalfallet stå för en självrisk utan att det krävs någon särskild bevisning. Bestämmelsen innebär ett långtgående ansvar för kontohavaren, på gränsen till strikt.

Kravet att kontohavaren ska ha ”underlåtit att skydda” sin kod ger dock ett visst utrymme för en aksamhetsbedömning. Som exempel kan

nämnas att någon har kommit över informationen på ett korts magnetspår och filmat koden i anslutning till ett bankomatuttag och sedan har framställt ett förfalskat kort (s.k. skimning). I ett sådant fall kan den obehöriga transaktionen inte anses ha genomförts till följd av att kontohavaren underlåtit att skydda sin kod. Ett annat exempel är att kontohavaren tvingats lämna ifrån sig sitt kort och sin kod.

Enligt bestämmelsen ska kontohavaren ansvara för beloppet, dock högst 1 200 kronor. Har det skett flera obehöriga transaktioner av en eller flera personer och överstiger transaktionerna sammanlagt 1 200 kronor, ansvarar kontohavaren ändå inte för mer än 1 200 kronor.

Parterna kan avtala att en självrisk inte ska utgå. Betaltjänstleverantören kan förstås också avstå från att ta ut en självrisk av kontohavaren när en obehörig transaktion väl har skett. I ett avtal mellan en betaltjänstleverantör och en konsument är det inte möjligt att avtala om en högre självrisk än 1 200 kronor (jfr 3 §). I avtal med näringsidkare är parterna däremot fria att avtala om en högre självrisk än 1 200 kronor.

För att kontohavaren ska ansvara för en obehörig transaktion vid underlåtenhet att skydda den personliga koden krävs ett orsakssamband mellan hans eller hennes handlande och den obehöriga transaktionen.

En kontohavare kan vid grov oaktsamhet drabbas av ett längre gående ansvar än vad som anges i denna bestämmelse, om de förutsättningar som anges i 6 § är uppfyllda.

6 § Om en obehörig transaktion har kunnat genomföras till följd av att en skyldighet enligt 4 § åsidosatts genom grov oaktsamhet, ansvarar kontohavaren för hela beloppet.

Är kontohavaren konsument, är ansvaret enligt första stycket begränsat till högst 12 000 kronor. Har kontohavaren handlat särskilt klandervärt, ansvarar han eller hon dock för hela beloppet.

Paragrafen genomför artikel 61.2 och 61.3 i direktivet. I paragrafen anges i vilka fall en kontohavare ska stå för hela beloppet vid en obehörig transaktion. Det anges också i vilka fall kontohavarens ansvar är begränsat till 12 000 kronor. Innebörden av begreppet obehörig transaktion anges i 2 §.

Av första stycket framgår att en kontohavare som genom grov oaktsamhet har åsidosatt en förpliktelse som följer av lagen som huvudregel ska ansvara för hela beloppet. En första förutsättning för att bestämmelsen ska vara tillämplig är alltså att en skyldighet enligt 4 § har satts åt sidan. Dessutom krävs att detta har skett genom grov oaktsamhet. För att en kontohavare genom grov oaktsamhet ska anses ha brutit mot en förpliktelse ska det vara fråga om ett markant avsteg från aktsamhetsnormen. Bestämmelsen tar sikte på fall då kontohavaren kan anses ha varit obetänksam i en sådan grad att han eller hon inte är ursäktad. Kontohavaren bär alltså inget ansvar vid ordinär oaktsamhet, såsom vid lindriga fall av slarv och vid tillfällig glömska. För att avgöra om kontohavaren orsakat transaktionen genom grov oaktsamhet får en samlad bedömning göras utifrån den miljö och situation kontohavaren befunnit sig i samt hans eller hennes möjlighet att skydda sig mot en obehörig transaktion. Det måste naturligtvis beaktas om kontohavaren är konsu-

ment. Personliga omständigheter kan ha betydelse för bedömningen, t.ex. kontohavarens ålder.

Kontohavaren ansvarar fullt ut för en obehörig transaktion som orsakats av att han eller hon genom grov oaktsamhet har underlåtit att skydda sin personliga kod (jfr 4 § punkten 1). I praktiken blir det en bedömning av hur koden antecknats och förvarats samt i vilken miljö och under vilka förhållanden kontohavaren förlorat betalningsinstrumentet. En kontohavare som förvarar en anteckning om koden tillsammans med sitt kortkort får regelmässigt anses grovt oaktsam om han eller hon förlorar kortet och anteckningen i en offentlig miljö.

Har kontohavaren låtit bli att snarast spärranmäla ett kort och därvid handlat grovt oaktsamt, får han eller hon stå för en obehörig transaktion som har skett innan kortet spärrades (jfr 4 § punkten 2). Bedömningen av om kontohavaren handlat grovt oaktsamt eller inte gäller framför allt i vilken mån omständigheterna i det enskilda fallet är sådana att kontohavaren kan ursäktas för att ha spärranmält senare än han eller hon borde ha gjort. En kontohavare som t.ex. har haft ett bostadsinbrott och som befarar att värdefull egendom stulits kan behöva ha viss längre tid på sig att göra en spärranmälan än i andra fall. Detsamma gäller t.ex. en kontohavare som förlorar kortet utomlands.

Vidare får en kontohavare stå för en obehörig transaktion om han eller hon brutit mot de villkor som gäller för användningen av betalningsinstrumentet (jfr 4 § punkten 3). De villkor som enligt kontoavtalet gäller för hanteringen av betalningsinstrumentet utgör alltså en utgångspunkt för bedömningen av vilka krav på aktsamhet som ställs. Det räcker dock inte att kontohavaren inte hanterat instrumentet på föreskrivet sätt utan han eller hon måste också därvid ha visat grov oaktsamhet.

Ett villkor för hanteringen kan t.ex. vara att betalningsinstrumentet ska hållas under uppsikt. I miljöer dit utomstående visserligen inte har tillträde, men där risken för stöld ändå är större än i t.ex. en bostad, bör ett kort inte lämnas utan uppsikt under lång tid. På offentliga platser krävs det att kontohavaren i princip har kontinuerlig kontroll över kortet. Att lämna kortet inte endast tillfälligt utan uppsikt i en sådan miljö är i regel att anse som grovt oaktsamt. Att lämna det tillfälligt för sedvanlig betalning är däremot normalt inte att anse som grovt oaktsamt.

Av betydelse vid bedömningen av om grov oaktsamhet föreligger är naturligtvis hur klart och tydligt det aktuella villkoret är utformat.

Det är i princip betaltjänstleverantören som ska visa att kontohavaren av grov oaktsamhet har brutit mot en förpliktelse som följer av lagen och att detta lett till den obehöriga transaktionen. Samtidigt kan det ställas vissa krav på kontohavaren att bidra till utredningen, t.ex. genom att ange var och när betalningsinstrumentet senast användes. I praktiken får kontohavarens uppgifter många gånger läggas till grund för bedömningen. Beroende på omständigheterna kan kontohavaren dock behöva redovisa något som ger stöd åt hans eller hennes uppgifter.

Av första meningens i *andra stycket* framgår att det finns ett tak för det belopp som en konsument behöver ansvara för om han eller hon genom grov oaktsamhet har brutit mot en förpliktelse som följer av lagen.

En konsuments ansvar är enligt bestämmelsen begränsat till högst 12 000 kronor. Det innebär att han eller hon som mest kan behöva betala 12 000 kronor oavsett hur mycket pengar en obehörig transaktion avser.

En kontohavare kan inte tvingas att härutöver betala en självrisk enligt 5 §. Begränsningen på 12 000 kronor gäller oavsett om det har skett flera obehöriga transaktioner av en eller flera personer. Detta gäller oavsett om flera skyldigheter har åsidosatts och kontohavaren har varit grovt oaktsam i flera avseenden. Så kan t.ex. vara fallet om en obehörig transaktion har skett på grund av att kontohavaren hanterat kortet grovt oaktsamt och en annan obehörig transaktion orsakats av att spärranmälan gjorts så sent att kontohavaren anses grovt oaktsam också i det avseendet.

I *andra meningen* i *andra stycket* finns en regel som medför att en konsument – trots vad som sägs i första meningen i andra stycket – får stå för hela beloppet. Så är fallet om han eller hon har handlat särskilt klandervärt och detta lett till att en obehörig transaktion kunnat genomföras. Bestämmelsen riktar in sig på situationer då kontohavaren agerat så klandervärt i förhållande till betaltjänstleverantören att det skulle vara stötande att denne behövde stå för någon del av beloppet. Det ska närmast röra sig om fall där kontohavaren genom sitt handlande får anses ha varit likgiltig till risken för obehöriga transaktioner. Som exempel kan nämnas att kontohavaren – trots villkoren – lämnar ett kontokort lättillgängligt och obevakat under en lång tid på en badstrand med mycket folk, i ett omklädningsrum eller i en garderob på en restaurang. Ett annat exempel är att kontohavaren lämnar ifrån sig kortet på en nattklubb för löpande debiteringar under en lång tid. Vid bedömningen av om handlandet är särskilt klandervärt måste beaktas att ansvaret för en obehörig transaktion i dessa fall inträder först vid grov oaktsamhet. När lagen talar om särskilt klandervärt avses alltså kvalificerade former av grov oaktsamhet.

Har kontohavaren handlat svikligt, är transaktionerna många gånger att anse som behöriga och omfattas inte av lagen. Det kan dock finnas fall då det svikliga handlandet endast indirekt bidragit till den obehöriga transaktionen. I sådana fall ansvarar kontohavaren som utgångspunkt för hela beloppet enligt bestämmelsen.

För att kontohavaren ska ansvara för en obehörig transaktion krävs slutligen ett orsakssamband mellan hans eller hennes handlande och den obehöriga transaktionen. Den obehöriga transaktionen ska ha kunnat genomföras till följd av det grovt oaktsamma handlandet.

7 § Oavsett vad som anges i 5 och 6 §§, ansvarar kontohavaren inte för något belopp som har belastat kontot efter det att han eller hon anmält till betaltjänstleverantören att betalningsinstrumentet ska spärras. Detta gäller dock inte om kontohavaren genom svikligt handlande har bidragit till den obehöriga transaktionen.

Paragrafen genomför artikel 61.4 och 61.5 i direktivet.

I *första meningen* anges ett fall då en kontohavare inte ska ansvara för något belopp som belastat ett konto till följd av en obehörig transaktion trots att detta annars följer av 5 och 6 §§. I det fall som nämns i denna paragraf saknar det alltså betydelse om kontohavaren genom grov oaktsamhet har brutit mot en förpliktelse som följer av lagen.

Har en transaktion genomförts efter det att en kontohavare har anmält att betalningsinstrumentet ska spärras, slipper kontohavaren att stå för transaktionen. Det har ansetts rimligt att banken i en sådan situation

omedelbart spärrar tillgången till kontot och annars får ansvara för hela beloppet vid en obehörig transaktion. Kontohavaren behöver naturligtvis inte stå för något belopp om det på grund av betaltjänstleverantören inte har varit möjligt att lämna en anmälan om att betalningsinstrumentet ska spärras.

Av *andra meningen* framgår att en kontohavare ansvarar för en obehörig transaktion som genomförs efter det att en spärranmälan har gjorts om kontohavaren genom svikligt handlande har bidragit till den obehöriga transaktionen. I många fall är transaktioner som genomförts svikligen att anse som behöriga. Det kan dock finnas fall då kontohavaren endast svikligen har bidragit till den obehöriga transaktionen. Kontohavaren har då ingen fördel av att ha spärranmält betalningsinstrumentet.

8 § Kontohavaren ansvarar för hela beloppet om han eller hon inte underrättar betaltjänstleverantören utan onödigt dröjsmål efter att ha fått vetskap om den obehöriga transaktionen. Detsamma gäller om betaltjänstleverantören har lämnat kontohavaren information om transaktionen och kontohavaren inte underrättar betaltjänstleverantören inom tretton månader från det att beloppet belastat kontot.

Paragrafen genomför delvis artikel 58 i direktivet. I paragrafen regleras i vilka fall kontohavaren ska ansvara för hela beloppet vid en obehörig transaktion.

Av bestämmelsen framgår att kontohavaren ansvarar för hela beloppet om han eller hon inte underrättar betaltjänstleverantören i rätt tid om en obehörig transaktion. Bestämmelsen innebär att de begränsningar till förmån för kontohavaren som anges i 5 och 6 §§ inte är tillämpliga. Den innebär också att kontohavaren vid en sen reklamation kan få stå för hela beloppet oavsett om han eller hon varit oaktsam.

Enligt första meningen krävs att det är visat att kontohavaren har fått faktisk vetskap om den obehöriga transaktionen. Det innebär att trettonmånadersregeln i andra meningen i praktiken blir den regel som ofta får tillämpas.

I de fall betaltjänstleverantören har informerat kontohavaren om transaktionen är kontohavaren under alla förhållanden skyldig att reklamera senast tretton månader efter att beloppet belastat kontot. Har betaltjänstleverantören skickat ett kontoutdrag till kontohavaren, räknas alltså fristen från debiteringen av kontot och inte från tidpunkten då kontohavaren fick kontoutdraget.

Det är tillräckligt att kontohavaren lämnar en s.k. neutral reklamation. Det innebär att kontohavaren inte behöver ange vilket anspråk på ersättning han eller hon har för avsikt att framställa på grund av den obehöriga transaktionen. Har kontohavaren uppgett att han eller hon tror att en viss transaktion är obehörig, räcker det i regel för att kontohavaren ska anses ha underrättat leverantören. Däremot räcker det i normalfallet inte att kontohavaren endast har gjort en spärranmälan (jfr 4 § punkten 2). Reklamationen kan göras såväl skriftligen som muntligen.

Reklamerar kontohavaren inte i rätt tid, förlorar han eller hon sin rätt till ersättning av betaltjänstleverantören.

Betaltjänstleverantören kan naturligtvis inte dra fördel av en försenad eller utebliven reklamation om den obehöriga transaktionen beror på att

leverantören själv brustit i något avgörande avseende, t.ex. genom att ha underlåtit att spärra ett betalningsinstrument efter spärranmälan. Prop. 2009/10:122

9 § Om även någon annan än kontohavaren är behörig enligt kontoavtalet att använda ett betalningsinstrument, ska, vid bedömningen enligt 5–8 §§ av om kontohavaren ansvarar för något belopp, den andra personens handlande räknas som om kontohavaren själv hade handlat.

Det förekommer att även någon annan än kontohavaren är behörig att använda ett betalningsinstrument som är kopplat till kontot. I paragrafen regleras under vilka förutsättningar kontohavaren ska ansvara för en sådan persons handlande om det inträffar en obehörig transaktion.

Bestämmelsen tar sikte på det fallet att någon annan, vid sidan av kontohavaren, givits rätt att disponera över medel på kontot eller ta ett kreditutrymme i anspråk. Det kan ske t.ex. genom att ett extrakort utfärdas åt en familjemedlem. För att någon annan än kontohavaren ska vara behörig att använda ett betalningsinstrument som är knutet till kontohavarens konto måste betaltjänstleverantören och kontohavaren ha avtalat om detta.

Enligt bestämmelsen ska, vid bedömningen av om en kontohavare ansvarar för något belopp, den andra personens handlande räknas som om kontohavaren själv hade handlat. Om det har skett en obehörig transaktion, har extrakortsinnehavarens handlande eller underlåtenhet att handla alltså samma verkan för kontohavaren som om han eller hon själv hade handlat eller inte handlat.

Regleringen innebär att en obehörig transaktion som har kunnat genomföras till följd av en extrakortsinnehavares bristfälliga hantering av kortet och koden kan leda till betalningsansvar för kontohavaren. Kontohavaren ska alltså då stå för det obehöriga uttaget. De beloppsmässiga begränsningar för ansvaret som gäller för en kontohavare enligt 5 och 6 §§ tillämpas också i dessa fall. Detta innebär att kontohavarens ansvar, om han eller hon är konsument, är begränsat till högst 12 000 kronor. Inte ens i det fallet då både kontohavaren och extrakortsinnehavaren har varit grovt oaktsamma ska kontohavaren betala mer än 12 000 kronor.

Kontohavaren ansvarar inte för transaktioner som inträffar efter att extrakortsinnehavaren har anmält till betaltjänstleverantören att betalningsinstrumentet ska spärras, om inte extrakortsinnehavaren genom svikligt handlande har bidragit till den obehöriga transaktionen (jfr 7 §).

Har extrakortsinnehavaren inte reklamerat i rätt tid, kan kontohavaren få stå för hela beloppet (jfr 8 §).

Bestämmelsen reglerar endast konsekvenserna för kontohavarens ansvar i förhållande till betaltjänstleverantören. Vilka möjligheter kontohavaren har att vända sig mot den person som har ett extrakort regleras alltså inte här.

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

Av bestämmelsen framgår att lagen träder i kraft den 1 juli 2010.

Av övergångsbestämmelsen till lagen om ändring i konsumentkreditlagen följer att den upphävda 34 § ska tillämpas i fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet. Ändras avtalsvillkoren i kontoavtalet efter ikraftträdandet, får det i det enskilda fallet bedömas om ett nytt avtal träffats eller om det är samma avtal som fortsätter att tillämpas. Är ändringarna betydande, får i regel ett nytt kontoavtal anses ha ingåtts.

Sammanfattning av betänkandet Betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort m.m. (SOU 2005:108)

Prop. 2009/10:122
Bilaga 1

Utredningsuppdraget

Utredningen skall enligt sina direktiv såvitt avser de frågor som behandlas i detta slutbetänkande göra en översyn av bestämmelserna i 34 § konsumentkreditlagen (1992:830) om en kontohavares betalningsansvar för obehörig användning av kontokort.

Behovet av lagändringar

En kontohavare som är konsument är enligt 34 § konsumentkreditlagen obegränsat betalningsansvarig för obehöriga transaktioner, om kontohavaren bl.a. förlorat kortet genom grov oaktsamhet eller på något annat sätt förlorat besittningen av kortet och inte snarast efter upptäckten anmält förlusten till kreditgivaren. I praxis har begreppet grov oaktsamhet i 34 § kommit att innefatta situationer som i andra delar av civilrätten närmast skulle betraktas som enkel oaktsamhet. En konsument som förlorar sitt kontokort löper alltså enligt nuvarande lagstiftning en risk att drabbas av en avsevärd ekonomisk förlust. Vidare beaktas enligt nuvarande reglering inte hur kontohavaren har hanterat koden.

Användningen av kontokort har ökat dramatiskt sedan bestämmelserna i nuvarande 34 § konsumentkreditlagen infördes år 1977. Kontokort är avsedda att lättillgängligt medföras i olika sammanhang och för att på daglig basis användas för betalningar och kontantuttag. Genom att behörighetskontrollen allt oftare sker genom inknappning av kod har ett större ansvar för systemsäkerheten kommit att läggas på kontohavaren.

Elektroniska betalningsmedel är typiskt sett kostnadseffektiva och säkrare än sina pappersbaserade motsvarigheter. Det finns således ett samhällsekonomiskt och brottsförebyggande intresse av att kortanvändningen ökar i samhället.

Utredningen har ansett att lagstiftningen om betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort bör anpassas till marknads- och teknikutvecklingen. Vidare bör konsumentskyddet stärkas genom att de risker som en konsument löper vid användning av kontokort begränsas. Utredningen har också ansett att den reglering som föreslås bör vara så lättillämplig att flertalet ärenden om obehörig användning av kontokort kan lösas snabbt och utan större resursåtgång. Utredningen har eftersträvat en väl avvägd helhetslösning som så långt som möjligt uppfyller dessa krav.

Begränsning av kontohavarens ansvar

Det förhållandet att en kontohavare kan hållas obegränsat betalningsansvarig vid obehöriga transaktioner med kontokort innebär att innehavet av ett kontokort kan vara förknippat med en avsevärd ekonomisk risk. Utredningen har bedömt att detta inte gagnar tilltron till kontokortet som

ett säkert betalningsmedel som kan användas av konsumenterna i allmänhet. Det kan inte heller anses tillfredsställande att små skillnader i hanteringen av kortet kan leda till antingen obegränsat ansvar för kontohavaren eller inget ansvar alls.

Utredningen har således ansett att utfärdaren av ett kontokort skall kunna hålla kontohavaren obegränsat betalningsansvarig för obehöriga transaktioner endast om han eller hon frivilligt överlämnat kortet eller uppgett koden för annan, eller om kontohavaren genom svek har bidragit till att obehöriga transaktioner kunnat genomföras.

Ett begränsat ansvar bör kunna komma i fråga om de obehöriga transaktionerna kunnat genomföras på grund av att kontohavaren handlat grovt oaktsamt eller underlåtit att snarast underrätta utfärdaren av kortet om att detta förlorats eller att koden kommit till annans kännedom. Vid bedömningen av om kontohavaren handlat grovt oaktsamt skall hanteringen av såväl kortet som koden beaktas, förutsatt förstås att de obehöriga transaktionerna utförts genom inknappning av kod. Begreppet grov oaktsamhet skall härvid tillämpas på samma sätt som i andra delar av den svenska civilrätten. Ansvar enligt denna bestämmelse skall således endast komma i fråga i särskilda undantagsfall. I dessa situationer skall kontohavaren kunna hållas betalningsansvarig med 12 000 kr eller det lägre belopp som transaktionerna avser.

Självrisk

Kontohavarens hantering av den till ett kontokort hörande koden utgör en viktig del av systemsäkerheten. Har obehöriga transaktioner kunnat utföras med användning av rätt kod kan detta i många fall antas bero på att kontohavaren på något sätt förvarat en anteckning om koden tillsammans med kortet. Ofta kan det inte utredas hur den obehörige personen fått kännedom om koden.

Utredningen har ansett att utfärdaren av ett kontokort skall ha möjlighet att hålla kontohavaren betalningsansvarig med en självrisk om 1 000 kronor eller det lägre belopp som transaktionerna avser, när obehöriga transaktioner utförts genom inknappning av rätt kod. Härigenom har utfärdaren av ett kontokort möjlighet att uppställa ett tydligt incitament för kontohavaren att hantera koden så säkert som möjligt, samtidigt som ärenden av detta slag kan avslutas utan större resursåtgång. Koden är en nyckel till kontot och det blir särskilt viktigt att inskräpa betydelsen av hur den hanteras eftersom utredningens förslag i övrigt innebär att betalningsansvar för kontohavaren skall kunna göras gällande endast i begränsad utsträckning.

Kontohavaren skall inte kunna hållas betalningsansvarig med en självrisk, om det framstår som uppenbart oskäligt att göra ett sådant betalningsansvar gällande.

Självrisk skall inte kunna tas ut beträffande obehöriga transaktioner som genomförts utan användning av kod, t.ex. med namnunderskrift.

Undantag från betalningsansvar

Även om kraven för betalningsansvar i och för sig är uppfyllda skall kontohavaren under vissa förhållanden ändå inte kunna hållas ansvarig.

Kontohavaren skall inte kunna bli betalningsansvarig för obehöriga transaktioner som genomförs efter det att kortet eller koden spärranmälts. Detsamma skall gälla när transaktionerna kunnat genomföras på grund av säkerhetsmässiga brister eller något annat fel som utfärdaren av kortet ansvarar för, eller om en näringsidkare har godtagit ett kontokort trots att han eller hon insåg eller borde ha insett att kortet användes utan kontohavarens samtycke. Vidare skall kontohavaren undgå betalningsansvar, om de obehöriga transaktionerna har genomförts med användning av ett kontokort som kontohavaren dessförinnan inte hade mottagit, eller om transaktionerna avser belopp som överstiger vad som enligt avtal skall vara disponibelt för kontohavaren.

I nu nämnda fall skall således inte ens en självrisk kunna tas ut. Kontohavaren skall emellertid vara fullt betalningsansvarig, om han eller hon bidragit till de obehöriga transaktionerna genom svek.

Distansavtal

Vid e-handel sker inte en avläsning av kontokortet, utan en eller flera uppgifter som hör till detta uppges. Eftersom e-handel bygger på att kontohavaren lämnar ut sådana uppgifter framstår det som rimligt att en åtgärd av detta slag inte kan föranleda betalningsansvar för obehöriga transaktioner. En annan ordning kan antas inverka negativt på tilliten till e-handeln.

En kontohavare skall således inte kunna hållas betalningsansvarig för obehöriga transaktioner som kunnat genomföras på grund av att ett nummer eller annan uppgift som hör till ett kontokort angetts vid ett distansavtal eller på något annat sätt kommit till annans kännedom.

Kontohavaren skall dock vara betalningsansvarig, om han eller hon bidragit till de obehöriga transaktionerna genom svek.

Internetbank och liknande självbetjäningstjänster

Det förhållandet att transaktioner med kontokort numera ofta genomförs med kod har medfört att kontokort alltmer kommit att likna andra elektroniska betalningstjänster som bygger på kodhantering, t.ex. Internetbank. Utredningen har ansett det önskvärt att regleringen av kontohavarens betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort, Internetbank, telefonbank och andra liknande självbetjäningstjänster är så teknikneutral som möjligt.

Vidare används Internetbank och liknande självbetjäningstjänster numera av en bred allmänhet. Flera banker tillämpar avtalsvillkor som innebär att kontohavaren utan krav på vållande skall vara fullt betalningsansvarig för obehöriga transaktioner som genomförs med användning av sådana tjänster. Utredningen har bedömt att konsumentskyddet på detta område är otillfredsställande.

Utredningen har därför ansett att samma bestämmelser som tillämpas vid obehörig användning av kontokort skall tillämpas vid obehörig användning av Internetbank och liknande tjänster genom vilka en kontohavare med kod eller annat identifieringsmedel genomför betalningar eller andra överföringar av pengar.

Krav på information

Det är angeläget att en konsument som ingår avtal om kontokort, Internetbank eller annan liknande självbetjäningstjänst är medveten om vilket ansvar som följer med tjänsten i händelse av obehöriga transaktioner. Innan avtal ingås skall utfärdaren av ett kontokort eller ett annat identifieringsmedel därför tydligt och begripligt informera kontohavaren om hans eller hennes åligganden, inklusive eventuellt betalningsansvar för obehöriga transaktioner.

Lagteknisk lösning

De bestämmelser som föreslås tar endast i liten utsträckning sikte på konsumentkrediter. Bestämmelserna skall därför inte föras in i konsumentkreditlagen. Eftersom det inte finns någon annan lag som generellt reglerar betalningar och andra överföringar av pengar bör bestämmelserna föras in i en ny lag, vilken bör benämnas lagen om betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort m.m.

Konsekvenser

Förslagen säkerställer att en kontohavare utan alltför stora risker kan använda kontokort, Internetbank och liknande tjänster. Detta innebär en förstärkning av konsumentskyddet och kan antas bidra till att förtroendet för dessa tjänster stärks. Eftersom elektroniska betalningsmedel i allmänhet medför lägre transaktionskostnader än sina pappersbaserade motsvarigheter och även i övrigt kännetecknas av hög effektivitet och säkerhet bör förslagen ha positiva samhällsekonomiska konsekvenser.

Utredningen har bedömt att utfärdaren genom förslagen ges möjlighet att föreskriva tydligare incitament för kontohavaren att hantera kort, kod och andra identifieringsmedel omsorgsfullt. Samtidigt understryker bestämmelserna utfärdarens skyldighet att så långt det är möjligt förebygga obehöriga transaktioner, i synnerhet stora sådana. Förslagen kan mot denna bakgrund antas få positiva brottsförebyggande konsekvenser.

En ökad användning av kontokort kan antas vara till gagn för handeln, främst genom minskade kostnader för kontanthantering och ökad säkerhet. Det har inte varit möjligt att uppskatta om förslagen kommer att innebära besparingar eller ökade kostnader för banker och andra utfärdare av kontokort och andra identifieringsmedel.

1 Förslag till lag om betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort m.m.

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller avtalsvillkor som föreskriver betalningsansvar för en konsument vid obehöriga transaktioner med kontokort och andra identifieringsmedel.

Lagen är tillämplig på kontantuttag, betalningar och andra överföringar av pengar som utförs genom

1. avläsning av ett kontokort,
2. angivande av ett nummer eller någon annan uppgift som hör till ett kontokort, och
3. användning av ett annat identifieringsmedel.

Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för konsumenten är utan verkan mot honom eller henne.

2 § I lagen avses med

1. kontohavare: den som innehar ett tillgodohavande eller ett kreditutrymme hos en näringsidkare,
2. kontokort: kort som har utfärdats åt en kontohavare för att han eller hon skall kunna genomföra kontantuttag, betalningar eller andra överföringar av pengar,
3. annat identifieringsmedel: kod eller annat hjälpmedel som har tilldelats en kontohavare för att han eller hon elektroniskt skall kunna styrka sin behörighet att genomföra kontantuttag, betalningar eller andra överföringar av pengar,
4. utfärdare: en näringsidkare som har tilldelat någon ett kontokort eller ett annat identifieringsmedel,
5. obehöriga transaktioner: kontantuttag, betalningar eller andra överföringar av pengar som genomförs utan samtycke av någon som enligt avtal med utfärdaren äger rätt att genomföra sådana transaktioner.

Vid bedömningen av om en kontohavare får åläggas betalningsansvar skall vad som sägs om kontohavare i 3–7 §§ även tillämpas när ett kontokort eller ett annat identifieringsmedel disponeras av annan som enligt avtal med utfärdaren är behörig till detta.

Distansavtal

3 § En kontohavare får inte åläggas betalningsansvar för obehöriga transaktioner som kunnat utföras på grund av att ett nummer eller någon annan uppgift som hör till ett kontokort angetts vid ett distansavtal eller på något annat sätt kommit till annans kännedom, om inte betalningsansvar kan göras gällande enligt 6 § andra stycket.

Självrisk

4 § En kontohavare får åläggas betalningsansvar för obehöriga transaktioner som genomförts med ett kontokort eller ett annat identifieringsmedel med 1 000 kronor eller det lägre belopp som transaktionerna avser, om kod har använts och ett mer omfattande ansvar inte följer av 5 eller 6 §.

Kontohavaren får inte åläggas betalningsansvar enligt första stycket, om det med hänsyn till kontohavarens handlande och övriga omständigheter framstår som uppenbart oskäligt att ålägga betalningsansvar.

Begränsat betalningsansvar

5 § En kontohavare får åläggas betalningsansvar för obehöriga transaktioner som genomförts med ett kontokort eller ett annat identifieringsmedel med 12 000 kronor eller det lägre belopp som transaktionerna avser, om ett mer omfattande ansvar inte följer av 6 § och transaktionerna har kunnat genomföras på grund av att kontohavaren

1. handlat grovt oaktsamt, eller
2. underlåtit att underrätta utfärdaren snarast efter att ha insett eller haft skälig anledning att anta att ett kontokort eller ett annat identifieringsmedel har förlorats, eller annan har fått kännedom om en kod.

Fullt betalningsansvar

6 § En kontohavare får åläggas fullt betalningsansvar för obehöriga transaktioner som genomförts med ett kontokort eller ett annat identifieringsmedel, om transaktionerna har kunnat genomföras på grund av att kontohavaren frivilligt har överlämnat kontokortet eller identifieringsmedlet till annan, eller frivilligt har uppgett en kod för annan.

Har kontohavaren genom svek bidragit till att obehöriga transaktioner har kunnat genomföras får han eller hon åläggas fullt betalningsansvar för dessa transaktioner.

Kontohavarens ansvar enligt första stycket får jämkas, om det med hänsyn till kontohavarens handlande och övriga omständigheter framstår som uppenbart oskäligt att ålägga fullt betalningsansvar.

Undantag från betalningsansvar

7 § Oavsett vad som anges i 4 och 5 §§ samt 6 § första stycket får kontohavaren inte åläggas betalningsansvar för obehöriga transaktioner, om

1. transaktionerna har genomförts efter att utfärdaren underrättats om någon sådan omständighet som avses i 5 § 2 eller kontohavaren av annan anledning begärt att åtkomsten till kontot skall spärras,
2. transaktionerna har kunnat genomföras på grund av säkerhetsmässiga brister eller något annat fel som utfärdaren ansvarar för,
3. en näringsidkare har godtagit ett kontokort eller ett annat identifieringsmedel trots att han eller hon insåg eller borde ha insett att kontokortet eller identifieringsmedlet användes utan kontohavarens samtycke,

4. transaktionerna har genomförts med användning av ett kontokort eller något annat identifieringsmedel som kontohavaren dessförinnan inte hade mottagit, eller

Prop. 2009/10:122
Bilaga 2

5. transaktionerna avser belopp som överstiger vad som enligt avtal skall vara disponibelt för kontohavaren.

Information

8 § I rimlig tid innan avtal om tjänst som omfattas av denna lag ingås skall kontohavaren ges tydlig och begriplig information om vad som åligger honom eller henne när det gäller hantering av kontokort, kod eller andra identifieringsmedel, liksom vad som gäller om kontohavarens betalningsansvar vid obehöriga transaktioner. Informationen skall ges i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för kontohavaren.

Om näringsidkaren inte lämnar information enligt första stycket skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas. Information enligt första stycket skall därvid anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentsynpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
  2. Äldre föreskrifter gäller för transaktioner som har genomförts före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen
(1992:830)

Prop. 2009/10:122
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om konsumentkreditlagen (1992:830) att 34 § skall upphöra att gälla och att rubriken närmast före 34 § skall utgå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Efter remiss har yttrande över betänkandet avgetts av Svea hovrätt, Malmö tingsrätt, Umeå tingsrätt, Marknadsdomstolen, Rikspolisstyrelsen, Finansinspektionen, Konsumentverket/KO, Domstolsverket, Allmänna reklamationsnämnden, Sveriges riksbank, Kommerskollegium, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, Sveriges advokatsamfund, Svensk Handel, Företagarnas Riksorganisation, Svenska Bankföreningen, Fristående Sparbankers Riksförbund, Finansbolagens förening, Brottsförebyggande rådet (BRÅ) och American Express.

Svenskt Näringsliv, Svenska Inkassoföreningen, Sveriges Inkassoorganisation, Sveriges Konsumentråd, Sveriges Konsumenter i Samverkan, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Sveriges Aktiesparares Riksförbund, Diners Club Sweden AB, MasterCard och Visa Sweden har beretts tillfälle att avge yttrande men har avstått från att yttra sig.

I

(Rättsakter som antagits i enlighet med EG- och Euratomfördragen och som ska offentliggöras)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2007/64/EG

av den 13 november 2007

om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2 första och tredje meningen och artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

efter att ha hört Europeiska ekonomiska och sociala kommittén,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Det är avgörande för inrättandet av den inre marknaden att alla inre gränser i gemenskapen avlägsnas för att möjliggöra fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital. Därför är en väl fungerande inre marknad för betaltjänster mycket viktig. För närvarande utgör emellertid bristen på harmonisering inom detta område ett hinder för en fungerande sådan marknad.
- (2) För närvarande är medlemsstaternas marknader för betaltjänster separat organiserade enligt nationella modeller och de rättsliga ramarna för betaltjänster är splittrade mellan 27 nationella rättsliga system.
- (3) Flera gemenskapsrättsakter, nämligen Europaparlamentets och rådets direktiv 97/5/EG av den 27 januari 1997 om gränsöverskridande betalningar ⁽³⁾ och Europaparlamentets

och rådets förordning (EG) nr 2560/2001 av den 19 december 2001 om gränsöverskridande betalningar i euro ⁽⁴⁾, har redan antagits på detta område men de har inte förbättrat situationen i tillräcklig utsträckning, vilket också kan sägas om kommissionens rekommendation 87/598/EEG av den 8 december 1987 om en europeisk uppförandekod för elektroniska betalningar (förhållandet mellan finansiella institut, handlare och tjänsteföretag samt konsumenterna) ⁽⁵⁾, kommissionens rekommendation 88/590/EEG av den 17 november 1988 om betalningssystem, särskilt förhållandet mellan kortinnehavare och kortutgivare ⁽⁶⁾, och kommissionens rekommendation 97/489/EG av den 30 juli 1997 om transaktioner med hjälp av elektroniska betalningsmedel med tonvikt på förhållandet mellan utgivare och innehavare ⁽⁷⁾. Dessa åtgärder är fortfarande otillräckliga. Att nationella bestämmelser och ett ofullständigt gemenskapsregelverk existerar parallellt leder dessutom till osäkerhet och brist på rättslig säkerhet.

- (4) Det är därför mycket viktigt att en modern och konsekvent rättslig ram för betaltjänster fastställs på gemenskapsnivå – oavsett om dessa tjänster är kompatibla eller inte med det system som härrör från finanssektorns initiativ för ett gemensamt eurobetalningsområde – och att denna är neutral och garanterar lika spelregler för samtliga betalningssystem, så att konsumenternas valfrihet upprätthålls, vilket bör innebära ett avsevärt steg framåt när det gäller kostnader för konsumenterna, säkerhet och effektivitet jämfört med befintliga nationella system.
- (5) Denna rättsliga ram bör trygga samordning av nationella bestämmelser om verksamhetskrav, marknadstillträde för nya betaltjänstleverantörer, informationskrav samt rättigheter och skyldigheter för betaltjänstanvändare och

⁽¹⁾ EUT C 109, 9.5.2006, s. 10.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 24 april 2007 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 15 oktober 2007.

⁽³⁾ EGT L 43, 14.2.1997, s. 25.

⁽⁴⁾ EGT L 344, 28.12.2001, s. 13.

⁽⁵⁾ EGT L 365, 24.12.1987, s. 72.

⁽⁶⁾ EGT L 317, 24.11.1988, s. 55.

⁽⁷⁾ EGT L 208, 2.8.1997, s. 52.

-leverantörer. Bestämmelserna i förordning (EG) nr 2560/2001, som skapade en inre marknad för betalningar i euro, i fråga om priset, bör behållas inom denna ram. Bestämmelserna i direktiv 97/5/EG och de rekommendationer som görs i rekommendationerna 87/598/EEG, 88/590/EEG och 97/489/EG bör integreras i en enda bindande rättsakt.

- (6) Det är dock inte lämpligt att den rättsliga ramen är heltäckande. Dess tillämpning bör begränsas till betaltjänstleverantörer vilkas huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla betaltjänster till betaltjänstanvändare. Den rättsliga ramen bör inte heller vara tillämplig på tjänster där överföringen av medel från betalaren till betalningsmottagaren eller transport av dessa utförs enbart i sedlar och mynt eller där överföringen är baserad på papperscheckar, pappersbaserade växlar, skuldebrev eller andra instrument, pappersbaserade kuponger eller kort vilka är dragna på en betaltjänstleverantör eller annan part i syfte att ställa medel till förfogande för betalningsmottagaren. Vidare bör en differentiering göras i fråga om de hjälpmedel som erbjuds av tele-, informationstekniks- eller nätoperatörer för att underlätta köp av digitala varor eller tjänster såsom ringsignaler, musik eller digitala tidningar, vid sidan av traditionella rösttjänster och deras distribution till digital utrustning. Dessa varors eller tjänsters innehåll kan vara framställt antingen av en tredje part eller av operatören, som kan tillföra dem ett inneboende värde i form av åtkomst, distribution eller sökmöjligheter. I det sistnämnda fallet, när varorna eller tjänsterna distribueras av en av dessa operatörer eller, av tekniska skäl, av en tredje part och de endast kan användas med hjälp av digital utrustning som till exempel mobiltelefoner eller datorer, bör den rättsliga ramen inte tillämpas, eftersom operatörens verksamhet inte endast utgörs av betalningstransaktioner. Det är dock lämpligt att den rättsliga ramen tillämpas i de fall där operatören är verksam endast som en mellanhand som uteslutande sköter betalningen till en tredjepartsleverantör.
- (7) Penningöverföring är en enkel betaltjänst, som normalt grundas på att en betalare lämnar kontanter till en betaltjänstleverantör som förmedlar motsvarande belopp, till exempel via ett kommunikationsnät, till en betalningsmottagare eller en betaltjänstleverantör som agerar på betalningsmottagarens vägnar. I vissa medlemsstater erbjuds allmänheten en motsvarande tjänst av snabbköp, grossister och andra återförsäljare, vilken innebär att räkningar från allmännyttiga företag och andra återkommande hushållsräkningar kan betalas. Dessa räkningsbetalningstjänster bör behandlas som penningöverföring enligt definitionen i detta direktiv, såvida inte de behöriga myndigheterna anser att verksamheten faller under en annan betaltjänst som förtecknas i bilagan.
- (8) Det är nödvändigt att specificera de kategorier av betaltjänstleverantörer som lagligen får tillhandahålla betaltjänster inom gemenskapen, dvs. kreditinstitut som från användare tar emot insättningar som kan användas för att

finansiera betalningstransaktioner, vilka även i fortsättningen bör omfattas av tillsynskraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut⁽¹⁾, institut för elektroniska pengar som ger ut elektroniska pengar som kan användas för att finansiera betalningstransaktioner, vilka även i fortsättningen bör omfattas av tillsynskraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/46/EG av den 18 september 2000 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn över sådan verksamhet⁽²⁾, och de postgiroinstitut som har rätt till detta enligt nationell lagstiftning.

- (9) I detta direktiv bör bestämmelser fastställas för utförande av betalningstransaktioner, där medlen är elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 1.3 b i direktiv 2000/46/EG. Utgivning av elektroniska pengar bör dock inte regleras genom detta direktiv, som inte heller innebär någon ändring av regleringen av verksamheten för institut för elektroniska pengar enligt direktiv 2000/46/EG. Betalningsinstitut bör därför inte få ge ut elektroniska pengar.
- (10) För att avlägsna de rättsliga hindren för marknadstillträde är det nödvändigt att inrätta en enda auktorisation för alla betaltjänstleverantörer som inte tar emot insättningar eller ger ut elektroniska pengar. Det är därför lämpligt att införa en ny kategori av betaltjänstleverantörer, nedan kallad "betalningsinstitut", genom att föreskriva att fysiska och juridiska personer som faller utanför de befintliga kategorierna enligt stränga och heltäckande villkor får auktoriseras att tillhandahålla betaltjänster inom gemenskapen. Därigenom kommer samma villkor att gälla för sådana tjänster i hela gemenskapen.
- (11) Villkoren för beviljande och behållande av auktorisation som betalningsinstitut bör innefatta verksamhetskrav som står i proportion till de operativa och finansiella risker som dessa institut ställs inför i sin verksamhet. I detta sammanhang finns det ett behov av ett sunt system för startkapital i kombination med löpande kapitalkrav, vilket i sinom tid skulle kunna utarbetas på ett mer sofistikerat sätt beroende på marknadens behov. På grund av mångfalden på området för betaltjänster bör direktivet tillåta olika metoder i kombination med ett visst utrymme för valmöjligheter i tillsynen, så att det säkerställs att samma risker behandlas på samma sätt i fråga om alla betaltjänstleverantörer. Kraven på betalningsinstitutet bör avspegla det faktum att dessa ägnar sig åt mer specialiserad och begränsad verksamhet, som ger upphov till risker som är mer begränsade och lättare att övervaka och kontrollera än de risker som uppstår inom kreditinstitutens bredare verksamhetsutbud. Betalningsinstitut bör i synnerhet vara

⁽¹⁾ EUT L 177, 30.6.2006, s. 1. Direktivet ändrat genom direktiv 2007/44/EG (EUT L 247, 21.9.2007, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 275, 27.10.2000, s. 39.

förbjudna att ta emot insättningar från användare och de bör få tillåtelse att utnyttja medel som de tagit emot från användare endast för att utföra betaltjänster. Det bör införas bestämmelser om att kundmedel ska hållas åtskilda från betalningsinstitutens medel för annan affärsverksamhet. Betalningsinstituten bör också omfattas av effektiva krav för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism.

- (12) Betalningsinstituten bör upprätta sina årsbokslut och sammanställda redovisningar i enlighet med rådets direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 om årsbokslut i vissa typer av bolag⁽¹⁾ och om tillämpligt rådets direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 om sammanställd redovisning⁽²⁾ och rådets direktiv 86/635/EEG av den 8 december 1986 om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut⁽³⁾. Årsboksluten och de sammanställda redovisningarna bör granskas, såvida institutet inte är befriat från denna skyldighet enligt direktiv 78/660/EEG och om tillämpligt direktiven 83/349/EEG och 86/635/EEG.
- (13) I detta direktiv bör betalningsinstitutens beviljande av kredit dvs. beviljande av kreditutrymmen och utfärdande av kreditkort regleras endast när det är nära kopplat till betaltjänster. Endast om en kredit beviljas för att underlätta betaltjänster och den krediten är kortfristig och beviljas för en period som inte överskrider tolv månader, inklusive revolverande kredit, är det lämpligt att tillåta betalningsinstitutet att bevilja sådan kredit för sin gränsöverskridande verksamhet, på villkor att den huvudsakligen refinansieras ur betalningsinstitutets egen kapitalbas och andra medel från kapitalmarknaderna, men inte ur de kundmedel som innehas för betaltjänster. Detta bör inte påverka tillämpningen av rådets direktiv 87/102/EEG av den 22 december 1986 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter⁽⁴⁾ eller annan tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning om villkoren för beviljande av konsumentkrediter som inte harmoniseras av detta direktiv.
- (14) Det är nödvändigt att medlemsstaterna utser de myndigheter som ska ansvara för att meddela auktorisation till betalningsinstitut, utföra kontroller och besluta om återkallande av auktorisationerna. För att försäkra sig om lika behandling bör medlemsstaterna inte tillämpa några andra krav på betalningsinstitut än de krav som anges i detta direktiv. Alla beslut som fattas av de behöriga myndigheterna bör dock kunna bestridas inför domstol. De behöriga

myndigheternas uppgifter bör inte heller påverka den tillsyn över betalningssystemen som i överensstämmelse med artikel 105.2 fjärde strecksatsen i fördraget är en uppgift som ska utföras av europeiska centralbanksystemet.

- (15) Eftersom det är önskvärt att registrera namn och adress på alla fysiska och juridiska personer som tillhandahåller penningöverföringstjänster och bevilja dem alla en viss form av erkännande, oberoende av om de kan uppfylla alla villkor för auktorisation som betalningsinstitut, så att ingen tvingas ut i den svarta ekonomin och alla tillhandahållare av penningöverföringstjänster kommer att omfattas av vissa rättsliga minimikrav, är det lämpligt och i linje med specialrekommendation VI från Finansiella aktionsgruppen mot penningtvätt att erbjuda en möjlighet genom vilken de betaltjänstleverantörer som inte kan uppfylla alla dessa villkor trots allt kan behandlas som betalningsinstitut. I detta syfte bör medlemsstaterna ta upp dessa personer i registret över betalningsinstitut utan att alla villkor för auktorisation tillämpas. Denna möjlighet till undantag måste dock vara kopplad till stränga villkor när det gäller volymen på betalningstransaktioner. Betalningsinstitut som omfattas av ett undantag bör varken ha etableringsrätt eller frihet att tillhandahålla tjänster och bör inte heller indirekt utöva dessa rättigheter när de blir medlemmar i ett betalningssystem.
- (16) För alla betaltjänstleverantörer är det av avgörande betydelse att ha tillträde till betalningssystemens tekniska infrastruktur. Tillträdet bör dock vara underställt lämpliga krav, för att systemens integritet och stabilitet ska garanteras. Varje betaltjänstleverantör som ansöker om att få delta i ett betalningssystem bör för deltagarna i systemet uppvisa belägg för att dess interna organisation har tillräcklig motståndskraft mot alla former av risker. Dessa betalningssystem omfattar ofta exempelvis fyrpartskortsystemen samt andra större system för behandling av betalningar och autogirering. För att säkerställa lika behandling i hela gemenskapen av de olika kategorierna av auktoriserade betaltjänstleverantörer enligt villkoren i deras auktorisation, är det nödvändigt att klargöra reglerna för tillträde till tillhandahållande av betaltjänster och tillträde till betalningssystem. Åtgärder bör vidtas för att förhindra diskriminering mellan auktoriserade betalningsinstitut och kreditinstitut så att alla betaltjänstleverantörer som konkurrerar på den inre marknaden kan använda tjänsterna i dessa betalningssystemens tekniska infrastruktur på lika villkor. Olika behandling bör fastställas för auktoriserade betaltjänstleverantörer och de betaltjänstleverantörer som omfattas av undantaget enligt detta direktiv och undantaget i artikel 8 i direktiv 2000/46/EG eftersom deras verksamhetsramar är olika. Under alla

⁽¹⁾ EGT L 222, 14.8.1978, s. 11. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG (EUT L 224, 16.8.2006, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 193, 18.7.1983, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2006/99/EG (EUT L 363, 20.12.2006, s. 137).

⁽³⁾ EGT L 372, 31.12.1986, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2006/46/EG.

⁽⁴⁾ EGT L 42, 12.2.1987, s. 48. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentet och rådets direktiv 98/7/EG (EGT L 101, 1.4.1998, s. 17).

- förhållanden bör skillnader i prisvillkor endast tillåtas, när detta motiveras av skillnader mellan betaltjänstleverantörernas kostnader. Detta bör inte påverka medlemsstaternas rätt att begränsa åtkomsten till systemviktiga system i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutlig avveckling i system för överföring och betalningar och värdepapper⁽¹⁾ eller Europeiska centralbankens och Europeiska centralbanks-systemets (ECBS) behörighet enligt artikel 105.2 i fördraget och artikel 3.1 och artikel 22 i stadgan för ECBS vad gäller tillträde till betalningssystem.
- (17) Bestämmelserna om tillträde till betalningssystemen bör inte gälla för system som inrättas och drivs av en enda betaltjänstleverantör. Dessa system kan drivas antingen i direkt konkurrens med betalningssystem eller, vilket är vanligare, i en marknadsnisch som inte täcks helt av betalningssystem. Dessa betalningssystem omfattar vanligen trepartssystem, såsom trepartskortsystem, betaltjänster som erbjuds av teleoperatörer eller penningöverföringstjänster där systemets operatör är både betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör samt bankgrupperns interna system. För att stimulera den konkurrens som sådana betalningssystem kan bjuda de etablerade välkända betalningssystemen, bör det i princip inte vara lämpligt att bevilja tredje part åtkomst till dessa betalningssystem. Sådana system bör emellertid alltid omfattas av gemenskapens konkurrensregler och nationella konkurrensregler, enligt vilka det kan krävas att tillträde beviljas till dessa system för att effektiv konkurrens på betalningsmarknaderna ska upprätthållas.
- (18) Ett regelverk bör fastställas för att säkerställa krav på klara villkor för och tydlig information om betaltjänster.
- (19) Direktivet bör inte tillämpas på betalningstransaktioner som genomförs med kontanter, eftersom en gemensam betalningsmarknad för kontanter redan existerar, eller sådana betalningstransaktioner som baseras på papperscheckar, eftersom dessa på grund av sin karaktär inte kan behandlas lika effektivt som andra betalningsmedel. God praxis på detta område bör emellertid utgå från principerna i detta direktiv.
- (20) I och med att konsumenter och företag inte är i samma situation behöver de inte samma skyddsnivå. Trots att det är viktigt att sörja för konsumenternas rättigheter genom att införa bestämmelser för vilka det inte går att avtala om undantag, är det rimligt att låta företag och organisationer avtala om andra villkor. Medlemsstaterna bör emellertid ha möjligheten att föreskriva att mikroföretag, enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag⁽²⁾, bör behandlas på samma sätt som konsumenter. Under alla förhållanden bör vissa centrala bestämmelser i detta direktiv dock alltid vara tillämpliga, oavsett användarens ställning.
- (21) Detta direktiv bör specificera betaltjänstleverantörernas skyldigheter att lämna information till betaltjänstanvändarna, vilka bör erhålla tydlig information på samma höga nivå om betaltjänster, så att de kan fatta välgrundade beslut och jämföra erbjudanden inom EU. För att insynen ska värnas, bör i direktivet fastställas harmoniserade krav, vilka behövs för att garantera att nödvändig och tillräcklig information lämnas till betaltjänstanvändarna om betaltjänstavtalet och betalningstransaktionerna. För att främja en väl fungerande inre marknad för betaltjänster bör medlemsstaterna inte få anta andra bestämmelser om information än bestämmelserna i detta direktiv.
- (22) Konsumenterna bör skyddas mot otillbörliga och vilseledande metoder i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden⁽³⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (direktivet om elektronisk handel)⁽⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter⁽⁵⁾. De kompletterande bestämmelserna i de direktiven är tillämpliga även i fortsättningen. Förhållandet mellan de krav på att lämna information innan ett avtal ingås som föreskrivs i detta direktiv och de som föreskrivs i direktiv 2002/65/EG bör dock särskilt klargöras.
- (23) Den begärda informationen bör stå i proportion till användarnas behov och meddelas i standardiserad form. Informationskraven för enstaka betalningstransaktioner bör dock skilja sig från kraven avseende ramavtal om en serie betalningstransaktioner.
- (24) I praktiken är ramavtal och betalningstransaktioner som omfattas av sådana mycket vanligare och ekonomiskt viktigare än enstaka betalningstransaktioner. Om det finns ett betalkonto eller ett särskilt betalningsinstrument, ska det finnas ett ramavtal. Kraven på förhandsinformation om ramavtal bör därför vara ganska omfattande och informationen bör alltid lämnas på papper eller via något annat varaktigt medium, till exempel kontoutdragsskrivare, disketter, cd-romskivor, dvd-skivor och hårddiskar i

(1) EGT L 166, 11.6.1998, s. 45.

(2) EUT L 124, 20.5.2003, s. 36.

(3) EUT L 149, 11.6.2005, s. 22.

(4) EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

(5) EGT L 271, 9.10.2002, s. 16. Direktivet ändrat genom direktiv 2005/29/EG.

persondatorer på vilka e-post kan lagras samt webbplatser, såvida de är tillgängliga för användning i framtiden under en tid som är lämplig för informationens syfte, och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen. Det bör dock vara möjligt för betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren att i ramavtalet själva komma överens om på vilket sätt information om genomförda betalningstransaktioner därefter ska lämnas, till exempel att all information om betalkontot vid Internetbanktjänster ska göras tillgänglig online.

- (25) Vid enstaka betalningstransaktioner bör endast den viktigaste informationen alltid lämnas på betaltjänstleverantörens eget initiativ. I och med att betalaren vanligtvis är närvarande när betalningsordern ges, behöver det inte krävas att information i varje enskilt fall ska lämnas på papper eller via något annat varaktigt medium. Betaltjänstleverantören kan lämna muntlig information vid betjäningen eller göra informationen åtkomlig på annat sätt, t.ex. genom att anslå villkoren i lokalerna. Det bör också informeras om var närmare upplysningar finns att tillgå (t.ex. webbadressen). Den viktigaste informationen bör dock lämnas på papper eller via något annat varaktigt medium, om konsumenten begär det.
- (26) I detta direktiv bör det föreskrivas att konsumenten har rätt till kostnadsfri relevant information innan konsumenten binds av ett betaltjänstavtal. Konsumenten bör också kunna begära att få förhandsinformation och ramavtalet på papper kostnadsfritt närhelst under avtalsförhållandet för att kunna jämföra betaltjänstleverantörernas tjänster och villkor och vid tvist kontrollera sina avtalade rättigheter och skyldigheter. Dessa bestämmelser bör vara förenliga med direktiv 2002/65/EG. De utförliga bestämmelserna om kostnadsfri information i det här direktivet bör inte medföra att avgifter kan tas ut för information till konsumenter enligt andra tillämpliga direktiv.
- (27) Det sätt på vilket betaltjänstleverantören ska ge betaltjänst-användaren erforderlig information bör beakta såväl betaltjänst-användarens behov som praktiska tekniska aspekter och kostnadseffektivitet och baseras på vad som överenskommit i avtalet om betaltjänster. I detta direktiv bör två metoder särskiljas för att ge information från betaltjänst-leverantören. I det ena fallet bör informationen lämnas, dvs. aktivt lämnas av betaltjänstleverantören vid lämplig tidpunkt enligt detta direktiv utan att betaltjänst-användaren begär det. I det andra fallet bör informationen göras tillgänglig för betaltjänst-användaren med beaktande av dennes eventuella begäran om ytterligare information. I det senare fallet bör betaltjänst-användaren vidta någon aktiv åtgärd för att få informationen, till exempel genom att uttryckligen begära den från betaltjänstleverantören, logga in till en bankkontobrevlåda eller föra in ett bankkort i en kontoutdragsskrivare. Betaltjänstleverantören bör i detta syfte garantera åtkomst till informationen och att informationen är tillgänglig för betaltjänst-användaren.
- (28) Konsumenten bör dessutom utan extra avgift få grundläggande information om genomförda betalningstransaktioner. Vid enstaka betalningstransaktioner bör betaltjänstleverantören inte ta ut en särskild avgift för denna information. Den efterföljande månatliga informationen om betalningstransaktioner enligt ett ramavtal bör på samma sätt lämnas kostnadsfritt. Med hänsyn till vikten av insyn i prissättningen och kunders olika behov, bör parterna kunna avtala om avgifter för information som lämnas oftare eller som komplettering. Med tanke på skillnader i nationell praxis bör medlemsstaterna tillåtas att fastställa bestämmelser som föreskriver att månatliga kontoutdrag för betalkonton i pappersform alltid ska lämnas kostnadsfritt.
- (29) För att underlätta kundernas rörlighet bör det vara möjligt för konsumenterna att avsluta ett ramavtal efter ett år utan att debiteras avgifter. För konsumenter bör den avtalade uppsägningstiden inte vara längre än en månad och för betaltjänstleverantörer inte kortare än två månader. Detta direktiv bör inte påverka betaltjänstleverantörens skyldighet att enligt annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning avsluta ett betaltjänst-avtal under extraordinära omständigheter, exempelvis enligt lagstiftning mot penningtvätt och finansiering av terrorister, åtgärder för att frysa tillgångar eller varje annan särskild åtgärd i samband med förebyggande och utredning av brott.
- (30) Betalningsinstrument för låga belopp bör vara ett billigt alternativ som är lätt att använda för varor och tjänster till låga priser och bör inte överbelastas med överdrivna krav. De därtill hörande kraven på information och reglerna för genomförandet bör därför begränsas till väsentlig information, men även beakta de tekniska möjligheter som på goda grunder kan förväntas av instrument som är avsedda för betalning av låga belopp. Trots de mindre omfattande bestämmelserna bör betaltjänst-användarna åtnjuta ett adekvat skydd med tanke på de begränsade risker som är förenade med dessa betalningsinstrument, särskilt vad gäller förskottsbetalade betalningsinstrument.
- (31) För att minska riskerna med och konsekvenserna av icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner bör betaltjänst-användaren så snart som möjligt informera betaltjänstleverantören om alla inövningar vad gäller påstått icke auktoriserade eller felaktigt genomförda betalningstransaktioner, under förutsättning att betaltjänst-leverantören har uppfyllt sin informationsskyldighet enligt detta direktiv. Om tidsfristen för att underrätta betaltjänst-leverantören respekteras av betaltjänst-användaren, bör denne ha möjlighet att föra talan inom de preskriptionstider som föreskrivs i den nationella lagstiftningen. Detta direktiv bör inte påverka andra tvister mellan betaltjänst-användare och betaltjänstleverantörer.

- (32) För att skapa incitament för betaltjänstanvändaren att utan onödigt dröjsmål underrätta sin leverantör om ett stulet eller förlorat betalningsinstrument och således minska risken för icke auktoriserade betalningstransaktioner, bör användaren enbart vara ansvarig för ett begränsat belopp, såvida inte betaltjänstanvändaren har handlat bedrägligt eller visat grov vårdslöshet. Så snart som en användare har underrättat en betaltjänstleverantör om att hans eller hennes betalningsinstrument har kommit i orätta händer, bör användaren inte vara skyldig att stå för några ytterligare förluster till följd av icke auktoriserad användning av instrumentet. Detta direktiv bör inte påverka betaltjänstleverantörens ansvar för den tekniska säkerheten för sina egna produkter.
- (33) För att betaltjänstanvändarens eventuella vårdslöshet ska kunna bedömas, bör alla omständigheter beaktas. Bevis för och omfattningen av den påstådda vårdslösheten bör prövas enligt nationell rätt. Avtalsbestämmelser och avtalsvillkor rörande tillhandahållande och användning av ett betalningsinstrument, vilka innebär att bevisbördan ökar för konsumenten eller minskar för utgivaren, bör betraktas som ogiltiga.
- (34) Medlemsstaterna bör emellertid kunna fastställa mindre stränga villkor än vad som nämnts ovan för att bevara rådande konsumentskyddsnivåer och främja tilltron till säker användning av elektroniska betalningsinstrument. Att olika betalningsinstrument medför olika risker bör beaktas i enlighet därmed och på så sätt bidra till att säkrare instrument ges ut. Medlemsstaterna bör få minska eller helt eliminera betalarens ansvar, med undantag för när denne har handlat bedrägligt.
- (35) Bestämmelser om fördelning av förluster till följd av icke auktoriserade betalningstransaktioner bör införas. Olika bestämmelser kan gälla för betaltjänstanvändare som inte är konsumenter, eftersom sådana användare normalt har bättre förutsättningar att bedöma risken för bedrägerier och vidta motåtgärder.
- (36) I detta direktiv bör det fastställas regler för återbetalning för att skydda konsumenten, när den utförda betalningstransaktionen överstiger det belopp som rimligen kunde ha förväntats. Betaltjänstleverantörerna bör kunna erbjuda sina kunder ännu förmånligare villkor, exempelvis återbetalning av varje omtvistad betalningstransaktion. Om användaren begär återbetalning av en betalningstransaktion, bör återbetalningsrätten inte påverka betalarens skyldigheter mot betalningsmottagaren för den bakomliggande förbindelsen, t.ex. för varor eller tjänster som beställts, konsumerats eller rättmätigt fakturerats, eller användarens rätt att återkalla en betalningsorder.
- (37) För att kunna planera sin ekonomi och fullgöra sina betalningsförpliktelser i tid måste konsumenter och företag vara säkra på hur lång tid det tar att genomföra en betalningsorder. Genom detta direktiv bör det därför införas en tidpunkt då rättigheter och skyldigheter börjar gälla det vill säga då betaltjänstleverantören tar emot betalningsordern, inbegripet den tidpunkt då denne hade möjlighet att ta emot den genom de kommunikationsmedel om vilka överenskommelse träffats i betaltjänstavtalet, oaktat eventuellt tidigare deltagande i det förfarande som leder fram till upprättandet och överföringen av betalningsordern, t.ex. säkerhets- och täckningskontroller, information om användningen av det personliga identifieringsnumret eller utfärdande av en betalningslöfte. Vidare bör mottagandet av en betalningsorder inträffa när betalarens betaltjänstleverantör tar emot den betalningsorder som ska debiteras betalarens konto. Den dag eller tidpunkt då en betalningsmottagare till sin tjänstleverantör överför betalningsorder för inkassering av t.ex. kortbetalning eller autogireringar eller då betalningsmottagaren beviljas en förskottsfinansiering av de aktuella beloppen av sin betaltjänstleverantör (genom en kredit kopplad till sitt konto) bör inte ha någon relevans i detta avseende. Användarna bör kunna lita på att en betalningsorder genomförs korrekt och fullständigt, om inte betaltjänstleverantören har avtalad eller laga grund för vägran. Om betaltjänstleverantören avvisar en betalningsorder, bör betaltjänstanvändaren snarast möjligt underrättas om detta och om orsaken, om inte annat följer av gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning.
- (38) Med tanke på hur snabbt moderna helautomatiserade betalningssystem hanterar betalningstransaktioner, vilket gör att betalningsorder inte kan återkallas efter en viss tidpunkt utan höga kostnader för manuella insatser, är det nödvändigt att ange en klar tidsgräns för återkallelse av betalningen. Alltefter typen av betaltjänst och betalningsorder kan dock tidpunkten variera enligt avtal mellan parterna. Återkallelse är i detta sammanhang tillämplig endast på förhållandet mellan betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören och påverkar således inte att betalningstransaktioner i betalningssystem är oåterkalleliga och slutgiltiga.
- (39) Sådan oåterkallelighet bör inte påverka en betaltjänstleverantörs rätt eller skyldighet enligt lagarna i vissa medlemsstater att på grundval av betalarens ramavtal eller nationella lagar och andra författningar eller riktlinjer återbetala beloppet för den genomförda betalningstransaktionen till betalaren vid tvist mellan betalaren och betalningsmottagaren. En sådan återbetalning bör betraktas som en ny betalningsorder. Utom i dessa fall bör rättsliga tvister som uppstår inom det förhållande som ligger bakom betalningsordern avgöras endast mellan betalaren och betalningsmottagaren.
- (40) Det är av avgörande betydelse för en helt integrerad direkthantering av betalningar, och för rättssäkerheten vad gäller underliggande inbördes skyldigheter mellan betaltjänstanvändare, att hela det belopp som betalaren överför krediteras betalningsmottagarens konto. Det bör därför inte

vara möjligt för någon av de mellanhänder som deltar i genomförandet av betalningstransaktioner att göra avdrag från det överförda beloppet. Det bör dock vara möjligt för betalningsmottagaren att ingå ett avtal med sin betaltjänstleverantör enligt vilket den senare får dra av sina egna avgifter. För att betalningsmottagaren ska kunna kontrollera att det utestående beloppet betalas korrekt, bör det emellertid i den efterföljande informationen om betalningstransaktionen lämnas uppgift inte endast om hela det överförda beloppet, utan även om eventuella avgifters storlek.

(41) Erfarenheten visar att det effektivaste systemet är att avgifterna delas mellan betalare och betalningsmottagare, eftersom detta underlättar direkthantering av betalningarna. Det bör därför fastställas bestämmelser om att de respektive betaltjänstleverantörerna i normala fall bör ta ut avgifterna direkt av betalaren och betalningsmottagaren. Detta bör dock endast gälla när betalningstransaktionen inte fordrar valutaväxling. De avgifter som tas ut kan också vara lika med noll, eftersom bestämmelserna i detta direktiv inte påverkar praxis enligt vilken betaltjänstleverantören inte tar ut någon avgift från konsumenterna för kreditering av deras konton. Beroende på avtalsvillkoren kan en betaltjänstleverantör på samma sätt ta ut en avgift för användning av betaltjänsten endast av betalningsmottagaren (handlaren), vilket medför att betalaren inte åläggs någon avgift. Avgiftsuttaget i betalningssystemet får utgöras av en abonnemangsavgift. Bestämmelserna om överfört belopp eller avgifter får inga direkta följder för prissättningen mellan betaltjänstleverantörer eller eventuella mellanhänder.

(42) För att främja insyn och konkurrens bör betaltjänstleverantören inte hindra betalningsmottagaren att begära en avgift från betalaren för användning av ett specifikt betalningsinstrument. Medan det bör stå betalningsmottagaren fritt att ta ut avgifter för användning av ett visst betalningsinstrument, kan medlemsstaterna besluta att förbjuda eller begränsa sådant bruk, när enligt deras mening detta är påkallat på grund av missbruk i prissättningen eller prissättning som kan ha negativ inverkan på användningen av ett visst betalningsinstrument, med beaktande av behovet av att uppmuntra konkurrens och användning av effektiva betalningsinstrument.

(43) För att betalningar inom gemenskapen ska göras mer effektiva, bör en maximal tid på en dag tillämpas för alla betalningsorder som initierats av betalaren i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet, inklusive betalningar och penningöverföringar. För alla övriga betalningar, exempelvis betalningar som initierats av eller via en betalningsmottagare, däribland autogireringar och kortbetalningar, bör i avsaknad av ett uttryckligt avtal mellan betaltjänstleverantören och betalaren om längre genomförandetid samma genomförandetid på en dag tillämpas. Ovannämnda tider kan förlängas med ytterligare en

bankdag, om betalningsordern görs på papper. På så sätt är det möjligt att fortsätta att tillhandahålla betaltjänster för kunder som endast är vana vid pappersdokument. Om autogirossystem används, bör betalningsmottagarens betaltjänstleverantör överföra inkasseringsordern inom de tidsgränser som har överenskommit mellan betalningsmottagaren och dennes betaltjänstleverantör, så att betalning på överenskommen dag möjliggörs. Med tanke på att de nationella infrastrukturerna för betalningar ofta är mycket effektiva, bör medlemsstaterna, för att förhindra att de nuvarande servicenivåerna försämras, i lämpliga fall dock få behålla eller fastställa bestämmelser om kortare genomförandetider än en bankdag.

(44) Bestämmelserna om betalning av beloppet i dess helhet och om genomförandetid bör ses som god praxis, när en av betaltjänstleverantörerna inte är etablerad inom gemenskapen.

(45) Det är viktigt att betaltjänstanvändarna känner till de faktiska kostnaderna och avgifterna för betaltjänster, så att de kan göra sitt val. I linje med detta bör otydligt redovisade prissättningsmetoder inte vara tillåtna, eftersom det är allmänt känt att sådana metoder gör det ytterst svårt för användarna att fastställa det faktiska priset för en betaltjänst. I synnerhet bör användning av valuteringsdagar som missgynnar användarna inte tillåtas.

(46) För att betalningssystemet ska fungera friktionsfritt och effektivt måste användaren kunna lita på att betaltjänstleverantören utför betalningstransaktionen korrekt och inom avtalad tid. Leverantören har i regel förutsättningar att bedöma riskerna i samband med betalningstransaktionen. Det är leverantören som tillhandahåller betalningssystemet, vidtar åtgärder för att återkalla felaktigt placerade medel och i de flesta fall beslutar om vilka mellanhänder som ska bidra till att utföra betalningstransaktionen. Med hänsyn till alla dessa överväganden är det, utom under onormala och oförutsägbara förhållanden, helt klart lämpligt att betaltjänstleverantören blir ansvarig för utförandet av en betalningstransaktion som denne har tagit emot från användaren, utom för betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs handlingar och underlåtelser, för vilka endast betalningsmottagaren är ansvarig. För att emellertid inte lämna betalaren skyddslös i osannolika sammansättningar där det kan förbli öppet (*non liquet*) huruvida betalningsbeloppet vederbörligen mottogs av betalningsmottagarens betaltjänstleverantör eller ej, bör den motsvarande bevisbördan ligga på betalarens betaltjänstleverantör. Som regel kan det förväntas att det förmedlande institut, vanligtvis ett "neutralt" organ såsom en centralbank eller en clearingorganisation, som överför betalningsbeloppet från den sändande till den mottagande betaltjänstleverantören kommer att lagra kontouppgifterna och kunna tillhandahålla dessa när så är nödvändigt. När betalningsbeloppet har krediterats den mottagande betaltjänstleve-

rantörens konto, bör betalningsmottagaren omedelbart ha en fordran på sin betaltjänstleverantör för kreditering på sitt konto.

- (47) Betalarens betaltjänstleverantör bör ha ansvaret för att betalningar utförs korrekt, särskilt vad gäller betalning av hela betalningstransaktionens belopp och tiden för utförandet, samt fullt ansvar, om andra parter i betalningskedjan fram till betalningsmottagarens konto eventuellt inte agerar på rätt sätt. Det följer av detta ansvar att betalarens betaltjänstleverantör, när hela beloppet inte krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, bör korrigera betalningstransaktionen eller utan onödigt dröjsmål omedelbart återbetala den berörda delen av transaktionsbeloppet till betalaren, utan att detta påverkar eventuella andra anspråk som kan komma att ställas enligt nationell lagstiftning. Detta direktiv bör endast gälla skyldigheter och ansvar enligt avtalet mellan betaltjänstanvändaren och dennes betaltjänstleverantör. För att betalningar och andra betaltjänster ska fungera på rätt sätt fordras emellertid att betaltjänstleverantörerna och deras mellanhänder, till exempel betalningsbehandlare, har avtal i vilka överenskommelse träffats om deras ömsesidiga rättigheter och skyldigheter. Ansvarsfrågor utgör en väsentlig del av dessa likformiga avtal. För att tillförlitligheten hos betaltjänstleverantörer och mellanhänder som deltar i betalningstransaktionen ska säkerställas, är det av rättssäkerhetsskäl nödvändigt att det fastställs att icke ansvariga betaltjänstleverantörer kompenseras för uppkomna förluster eller belopp som utbetalats enligt bestämmelserna om ansvar i detta direktiv. Ytterligare rättigheter och detaljer om omfattningen av regress och hur anspråk på den betaltjänstleverantör eller mellanhänder som orsakat en felaktig betalningstransaktion ska hanteras bör överlåtas till avtalsöverenskommelser.
- (48) Det bör vara möjligt för betaltjänstleverantören att klart ange vilken information som krävs för att utföra betalningsordern korrekt. För att undvika uppsplittring och inte äventyra inrättandet av integrerade betalningssystem inom gemenskapen bör medlemsstaterna dock inte kunna kräva att en särskild identifikationskod används för betalningstransaktioner. Detta bör emellertid inte hindra medlemsstaterna från att kräva att betalarens betaltjänstleverantör iakttar tillbörlig försiktighet och, när det är tekniskt möjligt och inte kräver manuellt ingripande, kontrollerar att den unika identifikationskoden stämmer och, om den unika identifikationskoden inte stämmer, vägrar att utföra betalningsordern och informerar betalaren om detta. Betaltjänstleverantörens ansvar bör vara begränsat till att gälla att varje betalningstransaktion utförs korrekt i enlighet med betalningsordern från betaltjänstanvändaren.
- (49) För att göra det möjligt att effektivt förebygga bedrägerier och bekämpa betalningsbedrägerier i hela gemenskapen bör det införas bestämmelser om effektivt utbyte av uppgifter mellan betaltjänstleverantörerna, som bör tillåtas att samla in, behandla och utbyta personuppgifter avseende personer som är involverade i betalningsbedrägerier. Hela denna verksamhet bör bedrivas i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den

24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter ⁽¹⁾.

- (50) Det är nödvändigt att se till att de bestämmelser i nationell lag som antas enligt detta direktiv genomförs effektivt. Därför bör det inrättas lämpliga förfaranden genom vilka det blir möjligt att framföra klagomål mot betaltjänstleverantörer som inte iakttar bestämmelserna och säkerställa att lämpliga, effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner åläggs vid behov.
- (51) Medlemsstaterna bör, utan att det påverkar kundernas rätt att väcka talan inför domstol, säkerställa lättillgängliga och smidiga lågkostnadslösningar utanför domstol, vid tvister mellan betaltjänstleverantörer och konsumenter om de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i detta direktiv. Genom artikel 5.2 i Romkonventionen om tillämplig lag på avtalsförpliktelser ⁽²⁾ garanteras att det skydd som tillförsäkras konsumenten enligt tvingande regler i lagen i det land där denne har sin vanliga vistelseort inte kan undergrävas genom avtalsbestämmelser om tillämplig lag.
- (52) Medlemsstaterna bör avgöra om de behöriga myndigheter som utses för att auktorisera betalningsinstitut också kan vara behöriga myndigheter för förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol.
- (53) Detta direktiv ska inte påverka bestämmelser i nationell lagstiftning om ansvar för brister i formuleringen eller överföringen av uppgifter.
- (54) Eftersom det är nödvändigt att kontrollera att detta direktiv fungerar tillfredsställande och övervaka utvecklingen mot upprättandet av en inre marknad för betalningar, bör kommissionen lägga fram en rapport tre år efter det att perioden för genomförandet av detta direktiv har avslutats. Med tanke på den globala integreringen av finansiella tjänster och harmoniserat konsumentskydd även utöver detta direktivs effektiva sätt att fungera, bör de huvudsakliga punkterna i översynen vara det eventuella behovet av att utvidga tillämpningsområdet till valutor utanför EU och betalningstransaktioner där endast en av de berörda betaltjänstleverantörerna finns i gemenskapen.
- (55) Eftersom bestämmelserna i detta direktiv ersätter bestämmelserna i direktiv 97/5/EG bör det direktivet upphöra att gälla.
- (56) Det är nödvändigt att fastställa närmare bestämmelser om bedräglig användning av betalkort, något som för närvarande omfattas av i Europaparlamentets och rådets direktiv

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EGT C 27, 26.1.1998, s. 34.

97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal ⁽¹⁾ och direktiv 2002/65/EG. Dessa direktiv bör därför ändras i enlighet med detta.

(57) Eftersom finansiella institut enligt direktiv 2006/48/EG inte omfattas av de regler som är tillämpliga på kreditinstitut, bör de omfattas av samma krav som betalningsinstitut, så att de kan tillhandahålla betaltjänster inom gemenskapen. Direktiv 2006/48/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

(58) Eftersom penningöverföring enligt detta direktiv definieras som en betaltjänst som förutsätter auktorisation för betalningsinstitut eller registrering för vissa fysiska eller juridiska personer som under vissa förutsättningar som anges i detta direktiv omfattas av undantagsbestämmelser, bör Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism ⁽²⁾ ändras i enlighet med detta.

(59) I rättssäkerhetens intresse är det lämpligt att införa övergångsbestämmelser enligt vilka personer som har inlett sin verksamhet som betalningsinstitut, i enlighet med gällande nationell lagstiftning innan detta direktiv trädde i kraft, kan fortsätta att bedriva denna verksamhet i den berörda medlemsstaten under viss tid.

(60) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen inrättandet av en inre marknad för betaltjänster, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, eftersom det kräver harmonisering av ett stort antal skilda regler i de olika medlemsstaternas rättssystem, och det därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(61) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽³⁾.

(62) Kommissionen bör särskilt ges behörighet att anta genomförandeåtgärd i syfte att beakta den tekniska utvecklingen och marknadsutvecklingen. Eftersom dessa åtgärder har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.

⁽¹⁾ EGT L 144, 4.6.1997, s. 19. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2005/29/EG.

⁽²⁾ EUT L 309, 25.11.2005, s. 15.

⁽³⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23. Beslutet ändrat genom beslut 2006/512/EG (EUT L 200, 22.7.2006, s. 11).

(63) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning ⁽⁴⁾ uppmantras medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan direktivet och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

SYFTE, TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte

1. I detta direktiv fastställs bestämmelser för hur medlemsstaterna ska skilja mellan följande sex kategorier av betaltjänstleverantörer:

- a) Kreditinstitut i den mening som avses i artikel 4.1 a i direktiv 2006/48/EG.
- b) Institut för elektroniska pengar i den mening som avses i artikel 1.3 a i direktiv 2000/46/EG.
- c) Postgiroinstitut som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster.
- d) Betalningsinstitut i den mening som avses i detta direktiv.
- e) Europeiska centralbanken och nationella centralbanker, när de inte agerar i egenskap av monetär myndighet eller andra offentliga myndigheter.
- f) Medlemsstaterna eller deras regionala eller lokala myndigheter, när de inte agerar i egenskap av offentliga myndigheter.

2. I detta direktiv fastställs även bestämmelser om krav på klara villkor för och tydlig information om betaltjänster samt om betaltjänstanvändarnas och betaltjänstleverantörernas respektive rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande av betaltjänster som regelbunden sysselsättning eller affärsverksamhet.

Artikel 2

Räckvidd

1. Detta direktiv ska tillämpas på betaltjänster som tillhandahålls inom gemenskapen. Avdelningarna III och IV i detta direktiv ska dock, med undantag av artikel 73, endast tillämpas när såväl betalarens som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, eller den ende betaltjänstleverantören i en betalningstransaktion, är etablerad i gemenskapen.

⁽⁴⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

2. Avdelningarna III och IV ska tillämpas på betaltjänster som genomförs i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet.

3. Medlemsstaterna får undanta alla institut som avses i artikel 2 i direktiv 2006/48/EG från tillämpningen av alla eller vissa bestämmelser i det här direktivet, med undantag av de som avses i första och andra strecksatserna i den artikeln.

Artikel 3

Undantag från tillämpningsområdet

Detta direktiv ska inte tillämpas på följande:

- a) Betalningstransaktioner direkt från betalaren till betalningsmottagaren vilka uteslutande görs i kontanter utan medverkan av mellanhand.
- b) Betalningstransaktioner från betalaren till betalningsmottagaren genom ett handelsombud som auktoriserats att förhandla om eller slutföra försäljning eller köp av varor eller tjänster på betalarens eller betalningsmottagarens vägnar.
- c) Yrkesmässig, fysisk transport av sedlar och mynt, inbegripet insamling, hantering och leverans av dessa.
- d) Betalningstransaktioner som består av ej yrkesmässig insamling och leverans av kontanter inom ramen för ideell verksamhet eller välgörenhet.
- e) Tjänster som innebär att betalningsmottagaren förser betalaren med kontanter som en del av en betalningstransaktion efter uttrycklig begäran av betaltjänstanvändaren omedelbart före verkställandet av betalningstransaktionen genom betalning för inköp av varor eller tjänster.
- f) Valutaväxlingsverksamhet, dvs. "cash to cash"-transaktioner, om medlen inte innehåller på ett betalkonto.
- g) Betalningstransaktioner baserade på följande handlingar, dragna på betaltjänstleverantören i syfte att ställa medel till betalningsmottagarens förfogande:
  - i) Papperscheckar enligt Genèvekonventionen av den 19 mars 1931 om gemensam checklag.
  - ii) Papperscheckar som liknar dem som avses i led i och som regleras av lagstiftningen i de medlemsstater som inte är parter i Genèvekonventionen av den 19 mars 1931 om enhetlig checklag.
  - iii) Dragna pappersväxlar enligt Genèvekonventionen av den 7 juni 1930, om enhetlig lagstiftning för växlar och skuldebrev.
  - iv) Dragna pappersväxlar som liknar dem som avses i led iii och som regleras av lagstiftningen i de medlemsstater som inte är parter i Genèvekonventionen av den

7 juni 1930 om enhetlig lagstiftning för växlar och skuldebrev.

- v) Pappersbaserade kuponger.
- vi) Pappersbaserade resecheckar.
- vii) Pappersbaserade postanvisningar enligt Världspostunionens definition.
- h) Betalningstransaktioner som genomförs inom ett system för avveckling av betalningar eller värdepapper mellan avvecklingsagenter, centrala motparter, clearingorganisationer och/eller centralbanker och andra deltagare i systemet, samt betaltjänstleverantörer, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 28.
- i) Betalningstransaktioner som avser förvaltning av värdepapper, inbegripet utdelningar, inkomst eller annan fördelning, eller inlösen eller försäljning, vilka genomförs av de personer som avses i led h eller av värdepappersföretag, kreditinstitut, företag för kollektiva investeringar eller kapitalförvaltningsbolag som tillhandahåller investeringstjänster samt andra enheter som har tillstånd att förvara finansiella instrument.
- j) Tjänster som tillhandahålls av leverantörer av tekniska tjänster vilka stöder tillhandahållandet av betaltjänster utan att de vid någon tidpunkt kommer i besittning av de medel som ska överföras, inklusive behandling och lagring av uppgifter, förtroendeskapande tjänster och integritetsskydd, autentisering av uppgifter och enheter, tillhandahållande av nät för informationsteknik (IT) och kommunikationsnät samt tillhandahållande och underhåll av terminaler och utrustning för betaltjänster.
- k) Tjänster som baseras på instrument som kan användas för förvärv av varor eller tjänster endast i de lokaler som utgivaren använder eller enligt affärsöverenskommelse med utgivaren, antingen inom ett begränsat nätverk av tjänstleverantörer eller i fråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud.
- l) Betalningstransaktioner som verkställs med hjälp av teleutrustning eller digital eller informationsteknisk utrustning, när de köpta varorna eller tjänsterna levereras till och är avsedda att användas med hjälp av teleutrustning eller digital eller informationsteknisk utrustning, förutsatt att operatören för teleutrustningen eller den digitala eller informationstekniska utrustningen inte agerar enbart som en mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna eller tjänsterna.
- m) Betalningstransaktioner som genomförs mellan betaltjänstleverantörer, deras ombud eller filialer för egen räkning.
- n) Betalningstransaktioner mellan ett moderföretag och dess dotterföretag eller mellan dotterföretag till ett och samma moderföretag, utan att någon annan betaltjänstleverantör än ett företag i samma grupp medverkar som mellanhand.

- o) Sådana tjänster för uttag av kontanter med hjälp av uttagsautomater som tillhandahålls av leverantörer som agerar för en eller flera kortutfärdare som inte är part(er) i ramavtalet med den kund som tar ut pengar från ett betalkonto, under förutsättning att dessa leverantörer inte tillhandahåller andra betaltjänster som förtecknas i bilagan.

Artikel 4

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *hemmedlemsstat*:
  - i) den medlemsstat där betaltjänstleverantörens säte är beläget, eller
  - ii) om betaltjänstleverantören i enlighet med nationell lagstiftning saknar säte, den medlemsstat där dess huvudkontor är beläget.
2. *värmedlemsstat*: en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten, där en betaltjänstleverantör har ett ombud eller en filial eller tillhandahåller betaltjänster.
3. *betaltjänst*: en affärsverksamhet som förtecknas i bilagan.
4. *betalningsinstitut*: en juridisk person som har beviljats auktorisation i enlighet med artikel 10 att tillhandahålla och utföra betaltjänster inom gemenskapen.
5. *betalningstransaktion*: en åtgärd som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren vid placering, överföring eller uttag av medel, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren.
6. *betalningssystem*: ett system för överföring av medel med formella och standardiserade rutiner och gemensamma regler för behandling, clearing och/eller avveckling av betalningstransaktioner.
7. *betalare*: en fysisk eller juridisk person som är betalkontoinnehavare och som godkänner en betalningsorder från detta betalkonto eller, om det inte finns något betalkonto, en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder.
8. *betalningsmottagare*: en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel som har omfattats av en betalningstransaktion.
9. *betaltjänstleverantör*: sådana organ som avses i artikel 1.1 och juridiska och fysiska personer som omfattas av undantaget enligt artikel 26.
10. *betaltjänstanvändare*: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper.
11. *konsument*: en fysisk person som enligt de avtal om betaltjänster som omfattas av detta direktiv agerar vid sidan av sin närings- eller yrkesverksamhet.
12. *ramavtal*: ett avtal om betaltjänster som reglerar det kommande genomförandet av enskilda och successiva betalningstransaktioner och som kan innehålla skyldigheter och villkor för att öppna ett betalkonto.
13. *penningöverföring*: en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en betalningsmottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på betalningsmottagarens vägnar, och/eller där dessa medel tas emot på betalningsmottagarens vägnar och ställs till betalningsmottagarens förfogande.
14. *betalkonto*: ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som används för genomförandet av betalningstransaktioner.
15. *medel*: sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 1.3 b i direktiv 2000/46/EG.
16. *betalningsorder*: varje instruktion som en betalare eller betalningsmottagare ger sin betaltjänstleverantör om att en betalningstransaktion ska genomföras.
17. *valuteringsdag*: den referenstidpunkt som används av en betaltjänstleverantör för beräkningen av räntan på de medel som debiterats eller krediterats ett betalkonto.
18. *referensväxelkurs*: den växelkurs som ligger till grund för beräkningen av eventuell valutaväxling och görs tillgänglig av betaltjänstleverantören eller härrör från en offentligt tillgänglig källa.
19. *autentisering*: ett förfarande genom vilket betaltjänstleverantören kan kontrollera användningen av ett specifikt betalningsinstrument, inklusive personliga säkerhetsanordningar.
20. *referensräntesats*: en räntesats som ligger till grund för beräkningen av eventuell tillämplig ränta och som härrör från en offentligt tillgänglig källa som kan kontrolleras av båda parterna i ett avtal om betaltjänster.
21. *unik identifikationskod*: en kombination av bokstäver, siffror eller symboler som betaltjänstleverantören uppger för betaltjänstanvändaren och som denne ska uppge för att på ett otvetydigt sätt identifiera den andre betaltjänstanvändaren och/eller dennes betalkonto för en betalningstransaktion.

22. *ombud*: en fysisk eller juridisk person som agerar för ett betalningsinstituts räkning vid tillhandahållandet av betaltjänster.

23. *betalningsinstrument*: varje form av personliga(a) anordning(ar) och/eller rutiner som betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören har träffat avtal om och som används av betaltjänstanvändaren för att initiera en betalningsorder.

24. *teknik för distanskommunikation*: varje teknik som kan användas för att ingå avtal om betaltjänster utan att betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren samtidigt är fysiskt närvarande på samma plats.

25. *varaktigt medium*: varje instrument som betaltjänstanvändaren kan använda för att bevara information som är riktad till honom eller henne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig för informationens syfte, och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen.

26. *mikroföretag*: företag som, när betaltjänstavtalet ingås, är ett företag i enlighet med definitionen i artikel 1 och artikel 2.1 och 2.3 i bilagan till rekommendation 2003/361/EG.

27. *bankdag*: en dag på vilken betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, när denne medverkar till genomförandet av en betalningstransaktion, har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion.

28. *autogiro*: en betaltjänst för debitering av en betalares betalkonto, där en betalningstransaktion initieras av betalningsmottagaren på grundval av betalarens medgivande till betalningsmottagaren, betalningsmottagarens betaltjänstleverantör eller betalarens egen betaltjänstleverantör.

29. *filial*: ett annat driftställe än huvudkontoret vilket utgör en del av ett betalningsinstitut och inte är en juridisk person och självständigt utför alla eller vissa av de transaktioner som är hänförliga till verksamheten i betalningsinstitutet. Alla driftställen i en medlemsstat som är inrättade av ett betalningsinstitut med huvudkontor i en annan medlemsstat ska anses utgöra en enda filial.

30. *grupp*: en grupp av företag som består av ett moderföretag, dess dotterföretag och de enheter i vilka moderföretaget och dess dotterföretag har ägarintressen samt företag som är knutna till varandra genom ett sådant förhållande som avses i artikel 12.1 i direktiv 83/349/EEG.

AVDELNING II

BETALTJÄNSTLEVERANTÖRER

KAPITEL 1

Betalningsinstitut

Avsnitt 1

Allmänna regler

Artikel 5

Ansökningar om auktorisation

För att auktoriseras som betalningsinstitut ska en ansökan inlämnas till de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten tillsammans med följande:

- a) En verksamhetsplan, där det bland annat anges vilka slag av betaltjänster som planeras.
- b) En affärsplan med en budgetprognos för de tre första räkenskapsåren, där det visas att den sökande har förmåga att utnyttja system, resurser och förfaranden som är lämpliga och väl anpassade för en sund verksamhet.
- c) Bevis för att betalningsinstitutet har det startkapital som avses i artikel 6.
- d) För de betalningsinstitut som avses i artikel 9.1, en beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att skydda betaltjänstanvändarnas medel i enlighet med artikel 9.
- e) En beskrivning av den sökandes styrformer och mekanismer för intern kontroll, inklusive förvaltnings-, riskhanterings- och redovisningsförfaranden, vilken ska visa att dessa styrningsformer, mekanismer och förfaranden för kontroll är proportionella, lämpliga, sunda och tillräckliga.
- f) En beskrivning av de mekanismer för intern kontroll som sökanden har fastställt för att fullgöra skyldigheterna i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism enligt direktiv 2005/60/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 av den 15 november 2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel ⁽¹⁾.
- g) En beskrivning av sökandens strukturella organisation, vilken i tillämpliga fall även ska omfatta en beskrivning av avsedd användning av ombud och filialer, lösningarna för utläggning på entreprenad och sökandens deltagande i ett nationellt eller internationellt betalningssystem.
- h) Identitetsuppgifter för personer som direkt eller indirekt har ett kvalificerat innehav i sökanden i den mening som avses i artikel 4.11 i direktiv 2006/48/EG, storleken av deras

⁽¹⁾ EUT L 345, 8.12.2006, s. 1.

innehav och bevis på deras lämplighet med hänsyn till att en sund och ansvarsfull ledning av betalningsinstitutet måste garanteras.

- i) Identitetsuppgifter för direktörer och personer som ansvarar för förvaltningen av betalningsinstitutet och i tillämpliga fall för personer som ansvarar för förvaltningen av betalningsinstitutets betaltjänstverksamhet samt bevis på att dessa har gott anseende och enligt betalningsinstitutets hemmedlemsstat har den kunskap och erfarenhet som krävs för att tillhandahålla betaltjänster.
- j) I tillämpliga fall identitetsuppgifter för lagstadgade revisorer och revisionsföretag enligt definition i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad årsrevision av årsbokslut och sammanställd redovisning ⁽¹⁾.
- k) Den sökandes rättsliga ställning och bolagsordning.
- l) Adressen till den sökandes huvudkontor.

För de syften som avses i d, e och g ska sökanden tillhandahålla en beskrivning av sina revisionsarrangemang och de organisatoriska arrangemang som har inrättats för att se till att alla skäligen åtgärder vidtas för att skydda användarnas intressen samt trygga kontinuitet och tillförlitlighet vid utförandet av betaltjänsterna.

Artikel 6

Startkapital

Medlemsstaterna ska kräva att betalningsinstitutet vid tidpunkten för auktorisationen har ett startkapital bestående av kapital enligt artikel 57 a och b i direktiv 2006/48/EG enligt följande:

- a) Om betalningsinstitutet tillhandahåller endast den betaltjänst som förtecknas i punkt 6 i bilagan, får dess kapital aldrig underskrida 20 000 EUR.
- b) Om betalningsinstitutet tillhandahåller den betaltjänst som förtecknas i punkt 7 i bilagan, får dess kapital aldrig underskrida 50 000 EUR.
- c) Om betalningsinstitutet tillhandahåller någon av de betaltjänster som förtecknas i punkterna 1–5 i bilagan, får dess kapital aldrig underskrida 125 000 EUR.

Artikel 7

Kapitalbas

1. Betalningsinstitutets kapitalbas enligt artiklarna 57–61 samt 63, 64 och 66 i direktiv 2006/48/EG får inte underskrida det belopp som krävs enligt artiklarna 6 eller 8 i detta direktiv beroende på vilket som är högst.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att de poster som får ingå i kapitalbasen används flera

gånger, när betalningsinstitutet tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, kapitalförvaltningsbolag eller försäkringsföretag. Denna punkt ska även tillämpas när betalningsinstitutet är av hybridkaraktär och bedriver annan verksamhet än att tillhandahålla de betaltjänster som förtecknas i bilagan.

3. Om de villkor som föreskrivs i artikel 69 i direktiv 2006/48/EG är uppfyllda, får medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter välja att inte tillämpa artikel 8 i detta direktiv på betalningsinstitut som omfattas av den gruppbaseade tillsynen av moderkreditinstitutet i enlighet med direktiv 2006/48/EG.

Artikel 8

Beräkning av kapitalbas

1. Oaktat de inledande kapitalkrav som fastställs i artikel 6, ska medlemsstaterna kräva att betalningsinstitutet alltid har en kapitalbas beräknad med en av följande tre metoder enligt vad som fastställts av de behöriga myndigheterna i enlighet med nationell lagstiftning:

Metod A

Betalningsinstitutets kapitalbas ska uppgå till lägst 10 % av dess fasta omkostnader föregående år. De behöriga myndigheterna får justera detta krav, om det har skett en väsentlig förändring av betalningsinstitutets verksamhet sedan föregående år. Om ett betalningsinstitut inte har fullföljt ett helt års affärsverksamhet vid tidpunkten för beräkningen, ska kravet vara att kapitalbasen ska uppgå till lägst 10 % av motsvarande fasta omkostnader enligt dess affärsplan, såvida inte de behöriga myndigheterna kräver en justering av planen.

Metod B

Betalningsinstitutets kapitalbas ska uppgå till lägst summan av följande poster, multiplicerad med den skalfaktor *k* som anges i punkt 2, där betalningsvolymen (BV) utgör en tolfedel av det sammanlagda beloppet av de betalningstransaktioner som betalningsinstitutet genomförde under föregående år:

- a) 4,0 % av den del av BV som ej överstiger 5 miljoner EUR
plus
- b) 2,5 % av den del av BV som överstiger 5 miljoner EUR men ej 10 miljoner EUR
plus
- c) 1 % av den del av BV som överstiger 10 miljoner EUR men ej 100 miljoner EUR
plus

⁽¹⁾ EUT L 157, 9.6.2006, s. 87.

d) 0,5 % av den del av BV som överstiger 100 miljoner EUR men ej 250 miljoner EUR

plus

e) 0,25 % av den del av BV som överstiger 250 miljoner EUR.

b) 0,8, om betalningsinstitutet tillhandahåller den betaltjänst som förtecknas i punkt 7 i bilagan,

c) 1, om betalningsinstitutet tillhandahåller någon av de betaltjänster som förtecknas i punkterna 1–5 i bilagan.

Metod C

Betalningsinstitutets kapitalbas ska uppgå till lägst ett belopp som utgörs av den relevanta indikatorn enligt a, multiplicerad med den multiplikationsfaktor som anges i b och med den skalfaktor k som anges i punkt 2:

a) Den relevanta indikatorn ska vara summan av

- ränteinkomster,
- ränteutgifter,
- mottagen kommission och mottagna avgifter, och
- övriga rörelseintäkter.

Varje post ska inkluderas i summan med sitt positiva eller negativa tecken. Inkomster från extraordinära eller irreguljära poster får inte tas med i beräkningen av den relevanta indikatorn. Kostnaderna för tjänster som lagts ut på entreprenad till tredje man får dras av från den relevanta indikatorn i de fall då de härrör från ett företag som är föremål för tillsyn enligt detta direktiv. Den relevanta indikatorn ska beräknas på grundval av den tolv månadersobservation som gjorts vid utgången av föregående räkenskapsår. Den relevanta indikatorn ska beräknas på det senaste räkenskapsåret. Kapitalbaser som beräknats enligt metod c ska emellertid inte ligga under 80 % av medelvärdet för den relevanta indikatorn under de tre föregående räkenskapsåren. Om inga reviderade uppgifter finns tillgängliga, får affärsprognoser användas.

b) Multiplikationsfaktorn ska vara

- i) 10 % för den del av den relevanta indikatorn som ej överstiger 2,5 miljoner EUR,
- ii) 8 % för den del av den relevanta indikatorn som överstiger 2,5 miljoner EUR men ej 5 miljoner EUR,
- iii) 6 % för den del av den relevanta indikatorn som överstiger 5 miljoner EUR men ej 25 miljoner EUR,
- iv) 3 % för den del av den relevanta indikatorn som överstiger 25 miljoner EUR men ej 50 miljoner EUR,
- v) 1,5 % över 50 miljoner EUR.

2. Den skalfaktor k som ska användas i metoderna B och C ska vara

a) 0,5, om betalningsinstitutet tillhandahåller endast den betaltjänst som förtecknas i punkt 6 i bilagan,

3. De behöriga myndigheterna får, på grundval av en utvärdering av betalningsinstitutets riskhanteringsprocesser, förlustdatabas och interna kontrollmekanismer, kräva att betalningsinstitutet har en kapitalbas som är upp till 20 % högre än det belopp som skulle bli resultatet av tillämpningen av den metod som valts i enlighet med punkt 1 eller tillåta betalningsinstitutet att ha en kapitalbas som är upp till 20 % lägre än det belopp som skulle bli resultatet av tillämpningen av den metod som valts i enlighet med punkt 1.

Artikel 9

Skyddskrav

1. Medlemsstaterna eller de behöriga myndigheterna ska kräva att ett betalningsinstitut som tillhandahåller någon av de betaltjänster som förtecknas i bilagan och samtidigt bedriver annan affärsverksamhet som avses i artikel 16.1 c på följande sätt ska skydda de medel som för genomförandet av betalningstransaktioner har tagits emot av betaltjänstanvändare eller genom en annan betaltjänstleverantör:

Medlen ska

a) inte vid någon tidpunkt sammanblandas med de medel som innehas för någon fysisk eller juridisk persons, annan än betaltjänstanvändarnas, räkning och ska, när medlen fortfarande innehas av betalningsinstitutet men ännu inte har sänts till betalningsmottagaren eller överförs till en annan betaltjänstleverantör vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs, deponeras på ett särskilt konto hos ett kreditinstitut eller investeras i säkra, likvida lågriskstillgångar i enlighet med vad hemmedlemsstatens behöriga myndigheter fastställer, och

b) i betaltjänstanvändarnas intresse hållas åtskilda i enlighet med nationell lagstiftning mot anspråk från betalningsinstitutets övriga kreditorer, särskilt vid insolvens,

eller

c) omfattas av en försäkring eller annan jämförlig garanti från ett försäkringsbolag eller ett kreditinstitut som inte tillhör samma grupp som betalningsinstitutet, uppgående till det belopp som skulle ha avskiljts i avsaknad av en försäkring eller annan jämförbar garanti, vilket ska utbetalas om betalningsinstitutet inte kan uppfylla sina finansiella skyldigheter.

2. Om ett betalningsinstitut är skyldigt att skydda medel enligt punkt 1 och en andel av dessa medel ska användas för kommande betalningstransaktioner och det återstående beloppet ska användas för tjänster som inte är en betaltjänst, ska den andel av medlen som ska användas för kommande betalningstransaktioner omfattas av kraven i punkt 1. Om denna andel är variabel eller okänd på förhand, får medlemsstaterna tillåta att betalningsinstitutet tillämpar denna punkt på grundval av en representativ andel som ska antas användas för betaltjänster, förutsatt att ska det på grundval av historiska uppgifter kan göras en rimlig uppskattning av denna representativa andel vilken godtas av de behöriga myndigheterna.

3. Medlemsstaterna eller de behöriga myndigheterna får kräva att även betalningsinstitut som inte bedriver annan affärsverksamhet som avses i artikel 16.1 c uppfyller de skyddskrav som anges i punkt 1 i denna artikel.

4. Medlemsstaterna eller de behöriga myndigheterna får också begränsa dessa skyddskrav till medel som tillhör de betaltjänst-användare vilkas medel individuellt överstiger en tröskel på 600 EUR.

Artikel 10

Beviljande av auktorisation

1. Medlemsstaterna ska kräva att företag förutom de som avses i artikel 1.1 a–c, e och f och juridiska eller fysiska personer som omfattas av undantaget i artikel 26, om de avser att tillhandahålla betaltjänster, ska ha auktoriserats som betalningsinstitut innan de börjar tillhandahålla dessa tjänster. Auktorisation får endast beviljas en juridisk person som är etablerad i en medlemsstat.

2. Auktorisation ska beviljas, om den information och de bestyrkanden som åtföljer ansökan uppfyller kraven enligt artikel 5 och de behöriga myndigheterna efter att ha granskat ansökan kommer fram till en positiv sammanlagd bedömning. Innan auktorisation beviljas, får de behöriga myndigheterna om lämpligt höra den nationella centralbanken eller andra berörda offentliga myndigheter.

3. Ett betalningsinstitut som enligt den nationella lagstiftningen i sin hemmedlemsstat är skyldig att ha ett säte ska ha sitt huvudkontor i den medlemsstat där det har sitt säte.

4. De behöriga myndigheterna får bevilja auktorisation endast om betalningsinstitutet, med hänsyn till behovet av att försäkra sig om sund och ansvarsfull ledning av ett betalningsinstitut, har effektiva styrformer för sin betaltjänstverksamhet, bl.a. omfattande en tydlig organisationsstruktur med en väl definierad, överblickbar och konsekvent ansvarsfördelning, effektiva förfaranden för att identifiera, hantera, övervaka och rapportera de risker som betalningsinstitutet är, eller skulle kunna bli, exponerat för och tillfredsställande rutiner för intern kontroll, däribland sunda förfaranden för administration och redovisning; styrformerna, metoderna och rutinerna ska omfatta hela verksamheten och stå i proportion till arten och omfattningen av de

betaltjänster som betalningsinstitutet tillhandahåller och till deras komplexitetsgrad.

5. Om ett betalningsinstitut tillhandahåller någon av de betaltjänster som förtecknas i bilagan och samtidigt bedriver annan affärsverksamhet får den berörda myndigheten kräva att det upprättas en separat enhet för betaltjänstverksamheten, om den verksamhet hos betalningsinstitutet som inte avser betaltjänster försämrar eller kan komma att försämma betalningsinstitutets finansiella sundhet eller de behöriga myndigheternas förmåga att övervaka att betalningsinstitutet respekterar alla sina förpliktelser enligt detta direktiv.

6. De behöriga myndigheterna ska vägra att bevilja auktorisation om de, med hänsyn till behovet av att försäkra sig om sund och ansvarsfull ledning av ett betalningsinstitut, inte är förvissade om att aktieägare eller andra medlemmar med kvalificerade innehav är lämpliga.

7. Om det dessutom finns nära förbindelser enligt definitionen i artikel 4.46 i direktiv 2006/48/EG mellan betalningsinstitutet och andra fysiska eller juridiska personer, ska de behöriga myndigheterna bevilja auktorisation endast om dessa förbindelser inte hindrar ett effektivt utövande av deras tillsyn.

8. De behöriga myndigheterna får bevilja auktorisation endast om lagar och andra författningar i ett tredjeland, som gäller för en eller flera fysiska eller juridiska personer till vilka betalningsinstitutet har nära förbindelser, eller svårigheter vid tillämpningen av dessa lagar och andra författningar, inte hindrar ett effektivt utövande av deras tillsyn.

9. Auktorisationen ska gälla i alla medlemsstater och göra det möjligt för det berörda betalningsinstitutet att tillhandahålla betaltjänster inom hela gemenskapen med stöd av antingen friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, förutsatt att auktorisationen omfattar sådana tjänster.

Artikel 11

Meddelande om beslut

Inom tre månader från mottagandet av en ansökan eller, om ansökan skulle vara ofullständig, från mottagandet av all den information som krävs för beslut, ska de behöriga myndigheterna underrätta sökanden om huruvida auktorisationen har beviljats eller avslagits. Om auktorisation avslås ska skälen härför anges.

Artikel 12

Återkallande av auktorisation

1. De behöriga myndigheterna får återkalla en auktorisation, som beviljats ett betalningsinstitut endast under förutsättning att institutet

a) inte utnyttjar auktorisationen inom tolv månader, uttryckligen avstår från auktorisationen, eller inte har bedrivit någon verksamhet på minst sex månader, om den berörda

medlemsstaten inte har infört bestämmelser om att auktorisationen ska upphöra att gälla i sådana fall,

- b) har erhållit auktorisationen på grundval av oriktiga uppgifter eller på något annat sätt i strid med gällande regler,
- c) inte längre uppfyller villkoren för beviljande av auktorisation,
- d) skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet om det fortsatte att bedriva sin betaltjänstverksamhet, eller
- e) omfattas av något annat fall där det i nationell lag föreskrivs att auktorisationen ska återkallas.

2. Ett återkallande av en auktorisation ska motiveras och de som berörs av beslutet ska informeras om detta.

3. Återkallandet av en auktorisation ska offentliggöras.

Artikel 13

Registrering

Medlemsstaterna ska upprätta ett offentligt register över auktoriserade betalningsinstitut, deras ombud och filialer samt över fysiska och juridiska personer, deras ombud och filialer som omfattas av ett undantag enligt artikel 26 liksom över de institut som avses i artikel 2.3 och som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster. De ska införas i hemmedlemsstatens register.

Detta register ska innehålla uppgift om de betaltjänster för vilka betalningsinstitutet är auktoriserat eller för vilka de fysiska eller juridiska personerna har registrerats. Auktoriserade betalningsinstitut ska upptas i en separat förteckning i registret åtskilda från de fysiska och juridiska personer som införts i registret enligt artikel 26. Registret ska vara allmänt tillgängligt för konsultation, även med online-åtkomst, och uppdateras regelbundet.

Artikel 14

Upprätthållande av auktorisation

En förändring som påverkar riktigheten vad gäller den information och de bevis som tillhandahållits i enlighet med artikel 5, ska av betalningsinstitutet utan onödigt dröjsmål meddelas de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten.

Artikel 15

Redovisning och lagstadgad revision

1. Direktiv 78/660/EEG och i tillämpliga fall direktiven 83/349/EEG och 86/635/EEG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder⁽¹⁾ ska även tillämpas på betalningsinstitut.

⁽¹⁾ EGT L 243, 11.9.2002, s. 1.

2. Om de inte är undantagna enligt direktiv 78/660/EEG och i tillämpliga fall direktiven 83/349/EEG och 86/635/EEG, ska betalningsinstitutens årsbokslut och sammanställda redovisning revideras av lagstadgade revisorer eller revisionsföretag i den mening som avses i direktiv 2006/43/EG.

3. Ur kontrollsynpunkt ska medlemsstaterna ställa krav på att betalningsinstitut lämna separata redovisningsuppgifter om betaltjänster som förtecknas i bilagan och den verksamhet som avses i artikel 16.1, för vilken en revisionsberättelse ska lämnas. Denna revisionsberättelse ska i förekommande fall sammanställas av lagstadgade revisorer eller ett revisionsföretag.

4. Förpliktelser enligt artikel 53 i direktiv 2006/48/EG ska i tillämpliga delar också gälla betalningsinstitutens lagstadgade revisorer eller revisionsföretag när det gäller betaltjänstverksamhet.

Artikel 16

Verksamhet

1. Med undantag för tillhandahållande av betaltjänster som förtecknas i bilagan ska betalningsinstitut ha rätt att utöva följande verksamhet:

- a) Tillhandahållande av operativa och närliggande sidotjänster, t.ex. säkerställande av genomförandet av betalningstransaktioner, valutaväxlingstjänster, förvaringsverksamhet samt lagring och behandling av uppgifter.
- b) Drift av betalningssystem utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 28.
- c) Annan verksamhet än tillhandahållandet av betaltjänster, med hänsyn till tillämplig gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning.

2. När betalningsinstitut ägnar sig åt att tillhandahålla en eller flera av de betaltjänster som förtecknas i bilagan, får de endast ha betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner. Eventuella medel som sådana betalningsinstitut tar emot från betaltjänstanvändare för att tillhandahålla betaltjänster ska inte betraktas som insättningar eller andra återbetalbara medel i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2006/48/EG eller elektroniska pengar i den mening som avses i artikel 1.3 i direktiv 2000/46/EG.

3. Betalningsinstitut får endast bevilja en kredit för betaltjänster som avses i punkt 4, 5 eller 7 i bilagan om följande villkor är uppfyllda:

- a) Kreditgivningen ska vara en sidoverksamhet och kredit ska beviljas endast i samband med genomförandet av en betalningstransaktion.

- b) Utan hinder av vad som föreskrivs i nationella bestämmelser om kreditgivning med kreditkort, ska den kredit som beviljas i samband med en betalning och som är utförd i enlighet med artikel 10.9 och artikel 25 återbetalas inom en kort tidsperiod som inte i något fall får överstiga tolv månader.
- c) En sådan kredit ska inte beviljas ur medel som erhållits eller innehas för att genomföra en betalningstransaktion.
- d) Betalningsinstitutets kapitalbas ska enligt tillsynsmyndigheternas uppfattning vid samtliga tillfällen vara tillfredställande med hänsyn till det totala kreditbelopp som är beviljat.
4. Betalningsinstitut får inte bedriva verksamhet som består i att ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2006/48/EG.
5. Detta direktiv ska inte påverka nationella åtgärder för genomförande av direktiv 87/102/EEG. Detta direktiv ska inte heller påverka annan tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning som rör aspekter av villkoren för beviljande av konsumentkrediter som inte harmoniseras av detta direktiv, i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen.

Avsnitt 2

Övriga krav

Artikel 17

Användningen av ombud, filialer eller enheter till vilka verksamhet lagts ut på entreprenad

1. Om ett betalningsinstitut avser att tillhandahålla betaltjänster via ett ombud ska det lämna följande information till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat:
- a) Ombudets namn och adress.
- b) En beskrivning av de mekanismer för intern kontroll som ombuden kommer att använda för att fullgöra skyldigheterna när det gäller penningtvätt och finansiering av terrorism enligt direktiv 2005/60/EG.
- c) Identitetsuppgifter rörande direktörer och personer som ansvarar för förvaltningen av det ombud som ska användas för tillhandahållande av betaltjänster samt bevis på att de är lämpliga.
2. När de behöriga myndigheterna erhåller den information som anges i punkt 1 får de ta upp ombudet i det register som anges i artikel 13.
3. Innan ombudet tas upp i registret får de behöriga myndigheterna, om de bedömer att den information som de fått är felaktig, vidta ytterligare åtgärder för att kontrollera informationen.
4. Om de behöriga myndigheterna efter att ha vidtagit åtgärder för att kontrollera informationen inte är förvissade om att

informationen som lämnats till dem enligt punkt 1 är korrekt, ska de vägra att införa ombudet i det register som anges i artikel 13.

5. Om betalningsinstitutet vill tillhandahålla betaltjänster i en annan medlemsstat genom att anlita ett ombud ska det tillämpa de förfaranden som föreskrivs i artikel 25. Innan ombudet i det fallet får registreras enligt denna artikel ska hemmedlemsstatens behöriga myndigheter informera värdmedlemsstatens behöriga myndigheter om att den avser att registrera ombudet och ta hänsyn till deras uppfattning.

6. Om den föreslagna värdmedlemsstatens behöriga myndigheter har skälig anledning att misstänka att penningtvätt eller finansiering av terrorism i den mening som avses i direktiv 2005/60/EG äger rum eller har ägt rum eller har försökts i samband med det avsedda anlitaandet av ombudet eller inrättandet av filialen, eller att anlitaandet av ett sådant ombud eller inrättandet av en sådan filial kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska de informera hemmedlemsstatens behöriga myndigheter, som får vägra att registrera ombudet eller filialen eller får återkalla registreringen av ombudet eller filialen, om den redan gjorts.

7. Om ett betalningsinstitut avser att lägga ut operativa funktioner av sin betaltjänst på entreprenad ska det meddela detta till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat.

Utläggande på entreprenad av viktiga operativa funktioner får inte ske på så sätt att det väsentligt försämrar kvaliteten på betalningsinstitutets interna kontroll och de behöriga myndigheternas möjligheter att övervaka att betalningsinstitutet fullgör alla sina skyldigheter enligt detta direktiv.

Vid tillämpningen av andra stycket ska en operativ funktion betraktas som viktig om ett fel eller en brist vid utförandet av denna väsentligt skulle försämrade ett betalningsinstituts förmåga att fortsättningsvis uppfylla villkoren avseende dess enligt denna avdelning begärda auktorisation eller andra skyldigheter enligt detta direktiv, eller dess finansiella resultat eller sundheten eller kontinuiteten i dess betaltjänster. Om betalningsinstitutet lägger ut viktiga operativa funktioner på entreprenad ska medlemsstaterna säkerställa att betalningsinstitutet uppfyller följande villkor:

- a) Utläggandet på entreprenad får inte leda till att den högsta ledningen delegerar sitt ansvar.
- b) Betalningsinstitutets förhållande till och skyldigheter mot sina betaltjänstanvändare enligt detta direktiv får inte förändras.
- c) De villkor som betalningsinstitutet ska uppfylla för att bli och förbli auktoriserat enligt denna avdelning får inte undergrävas.
- d) Inget av de andra villkoren enligt vilka betalningsinstitutets auktorisation beviljades ska upphävas eller ändras.

8. Betalningsinstitut ska försäkra sig om att ombud eller filialer som agerar för deras räkning vederbörligen informerar betaltjänst användarna om detta.

Artikel 18

Ansvar

1. Medlemsstaterna ska försäkra sig om att ett betalningsinstitut som anlitar tredje man för genomförandet av operativa funktioner vidtar skäliga åtgärder för att säkerställa att kraven i detta direktiv är uppfyllda.

2. Medlemsstaterna ska kräva att betalningsinstitutet ska vara fullständigt ansvarigt för de anställdas agerande eller alla ombud, filialer eller enheter hos vilka verksamhet lagts ut på entreprenad.

Artikel 19

Bevarande av uppgifter

Medlemsstaterna ska kräva att betalningsinstitutet bevarar alla relevanta uppgifter enligt denna avdelning i minst fem år, utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/60/EG eller annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

Avsnitt 3

Behöriga myndigheter och tillsyn

Artikel 20

Utseende av behöriga myndigheter

1. Medlemsstaterna ska till behöriga myndigheter med ansvar för auktorisation och tillsyn av betalningsinstitut som ska utföra de åligganden som är föreskrivna enligt denna avdelning utse antingen offentliga myndigheter eller sådana organ som erkänns i nationell lagstiftning eller av offentliga myndigheter som enligt nationell lagstiftning uttryckligen har fått sådant bemyndigande inklusive nationella centralbanker.

De behöriga myndigheterna ska se till att de är oberoende av ekonomiska organ och undvika intressekonflikter. Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket ska betalningsinstitut, kreditinstitut, institut för elektroniska pengar eller postgiroinstitut, inte utses till behöriga myndigheter.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om detta.

2. Medlemsstaterna ska se till att de enligt punkt 1 utsedda behöriga myndigheterna har alla befogenheter som de behöver för att fullgöra sina uppgifter.

3. Om det finns mer än en myndighet som är behörig i frågor som omfattas av denna avdelning inom en medlemsstats territorium, ska medlemsstaterna försäkra sig om att myndigheterna samarbetar nära, så att de kan genomföra sina uppgifter på ett effektivt sätt. Samma sak gäller när de myndigheter som är behöriga i frågor som avses i denna avdelning inte är behöriga myndigheter med ansvar för tillsyn av kreditinstitut.

4. Ansvar för de uppgifter som enligt punkt 1 utsedda behöriga myndigheter ska utföra ska ligga på hemmedlemsstatens behöriga myndigheter.

5. Punkt 1 ska inte medföra att de behöriga myndigheterna måste övervaka någon annan del av betalningsinstitutets affärsverksamhet än tillhandahållande av betaltjänster som förtecknas i bilagan och den verksamhet som förtecknas i artikel 16.1 a.

Artikel 21

Tillsyn

1. Medlemsstaterna ska se till att de kontroller som de behöriga myndigheterna genomför för att kontrollera löpande överensstämmelse med denna avdelning är proportionella och tillräckliga och motsvarar de risker som betalningsinstitutet exponeras för.

För att kontrollera att denna avdelning efterlevs ska de behöriga myndigheterna särskilt ha rätt att vidta följande åtgärder:

- a) Kräva att betalningsinstitutet tillhandahåller all information som krävs för att övervaka efterlevnaden.
- b) Genomföra inspektion på plats i betalningsinstitutet, hos ombud eller filialer som tillhandahåller betaltjänster på betalningsinstitutets ansvar eller hos enheter på vilka betaltjänstverksamhet har lagts ut på entreprenad.
- c) Utfärda rekommendationer och riktlinjer och, i tillämpliga fall, bindande administrativa bestämmelser.
- d) Tillfälligt upphäva eller återkalla auktorisation i de fall som avses i artikel 12.

2. Utan att det påverkar förfaranden för återkallande av auktorisationer och bestämmelser i straffrättslig lagstiftning ska medlemsstaterna svara för att deras behöriga myndigheter mot betalningsinstitutet och mot dem som har ett bestämmande inflytande över betalningsinstitutets verksamhet, när dessa överträder bestämmelser i lagar och andra författningar om tillsyn av och om verksamhet i form av betaltjänstverksamhet, kan besluta om sanktioner eller vidta åtgärder i syfte att särskilt avbryta observerade överträdelser eller orsakerna till sådana överträdelser.

3. Utan att det påverkar kraven i artikel 6, artikel 7.1 och 7.2 samt artikel 8 ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna har rätt att vidta de åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel för att se till att det finns ett tillräckligt kapital för att kunna utföra betaltjänster, särskilt i de fall när den del av betalningsinstitutets verksamhet som inte avser betaltjänster försämrar eller kan komma att försämma betalningsinstitutets finansiella sundhet.

*Artikel 22***Tystnadsplikt**

1. Medlemsstaterna ska se till att alla personer som arbetar eller har arbetat för de behöriga myndigheterna och experter som handlar på myndigheternas vägnar, ska vara bundna av tystnadsplikt, ska utan att det påverkar fall som omfattas av straffrättslig lagstiftning.
2. Vid informationsutbytet enligt artikel 24 ska tystnadsplikt tillämpas strikt för att garantera skyddet av enskildas och företags rättigheter.
3. Medlemsstaterna får tillämpa denna artikel med beaktande även av artiklarna 44–52 i direktiv 2006/48/EG.

*Artikel 23***Rätt till domstolsprövning**

1. Medlemsstaterna ska se till att beslut som fattats av de behöriga myndigheterna avseende ett betalningsinstitut med stöd av de lagar och andra författningar som antagits i enlighet med detta direktiv, får bestridas inför domstol.
2. Punkt 1 ska även tillämpas avseende underlåtenhet att agera.

*Artikel 24***Utbyte av information**

1. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska samarbeta med varandra och, i lämpliga fall, med Europeiska centralbanken och medlemsstaternas nationella centralbanker samt andra relevanta behöriga myndigheter som utsetts enligt gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning som är tillämplig på betaltjänstleverantörer.
2. Medlemsstaterna ska dessutom tillåta utbyte av information mellan sina behöriga myndigheter och följande organ:
  - a) Andra medlemsstaters behöriga myndigheter som ansvarar för auktorisation av och tillsyn över betalningsinstitut.
  - b) Europeiska centralbanken och medlemsstaternas nationella centralbanker i deras egenskap av penningpolitiska myndigheter och tillsynsmyndigheter och, i förekommande fall, andra offentliga myndigheter med ansvar för tillsyn av betalnings- och avvecklingssystem.
  - c) Andra relevanta myndigheter som utses enligt detta direktiv, direktiv 95/46/EG, direktiv 2005/60/EG och annan gemenskapslagstiftning som är tillämplig på betaltjänstleverantörer, till exempel lagstiftning för att skydda enskilda när det gäller behandling av personuppgifter samt penningtvätt och finansiering av terrorism.

*Artikel 25***Utövande av rätten till etablering och friheten att tillhandahålla tjänster**

1. Ett auktoriserat betalningsinstitut som önskar tillhandahålla betaltjänster för första gången i en annan medlemsstat än

hemmedlemsstaten genom att utöva etableringsrätten eller friheten att tillhandahålla tjänster, ska underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om detta.

Inom en månad efter mottagandet av denna information ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten underrätta de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten om betalningsinstitutets namn och adress, namnen på de personer som är ansvariga för filialens ledning, dess organisatoriska struktur och det slag av betaltjänster som det avser att tillhandahålla inom värdmedlemsstatens territorium.

2. För att kunna genomföra de kontroller och vidta de nödvändiga åtgärder som föreskrivs i artikel 21 beträffande ombud, filialer eller enheter till vilka ett betalningsinstituts verksamhet lagts ut på entreprenad och som är etablerat inom en annan medlemsstats territorium, ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten samarbeta med värdmedlemsstatens behöriga myndigheter.

3. Genom samarbete enligt punkterna 1 och 2 ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten underrätta de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten när de avser att genomföra en kontroll på plats inom den senares territorium.

Om de så önskar får de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten dock delegera uppgiften att genomföra kontroller på plats av de berörda instituten till de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten.

4. De behöriga myndigheterna ska till varandra överlämna all väsentlig och/eller relevant information, särskilt vad gäller överträdelse eller misstänkta överträdelse från ombud, filialer eller enheter vars verksamhet har lagts ut på entreprenad. De behöriga myndigheterna ska i detta avseende på begäran lämna all relevant information, och på eget initiativ all väsentlig information.

5. Punkt 1–4 ska inte påverka de behöriga myndigheternas skyldighet enligt direktiv 2005/60/EG och förordning (EG) nr 1781/2006, särskilt artikel 37.1 i direktiv 2005/60/EG och artikel 15.3 i förordning (EG) nr 1781/2006, att utöva tillsyn över eller övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i de instrumenten.

Avsnitt 4

Undantag*Artikel 26***Villkor**

1. Utan hinder av vad som sägs i artikel 13 får medlemsstaterna avstå eller tillåta sina behöriga myndigheter att avstå från att helt eller delvis tillämpa de förfaranden och villkor som föreskrivs i avsnitten 1–3, med undantag för artiklarna 20, 22,

23 och 24 och tillåta att fysiska eller juridiska personer tas upp i det register som anges i artikel 13, om

- a) genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de föregående tolv månaderna som genomförts av den berörda personen inklusive varje ombud som den tar fullt ansvar för, inte överstiger 3 miljoner EUR per månad; detta krav ska bedömas med hänsyn till de förväntade totala betalningstransaktionerna i dennes affärsplan om inte de behöriga myndigheterna kräver en ändring i denna plan, och
- b) ingen av de fysiska personer som är ansvariga för ledningen eller driften av affärsverksamheten har dömts för brott som rör penningtvätt eller finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet.

2. Alla fysiska eller juridiska personer som är registrerade i enlighet med punkt 1 ska ha sitt huvudkontor eller sin fasta hemvist i den medlemsstat där de faktiskt bedriver sin verksamhet.

3. De personer som avses i punkt 1 ska behandlas på samma sätt som betalningsinstitut, men de ska inte omfattas av artikel 10.9 och artikel 25.

4. Medlemsstaterna får också föreskriva att alla fysiska eller juridiska personer som är registrerade i enlighet med punkt 1 endast får delta i vissa verksamheter som förtecknas i artikel 16.

5. De personer som avses i punkt 1 ska underrätta de behöriga myndigheterna om alla förändringar som har betydelse för det villkor som anges i den punkten. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att se till att de berörda personerna, om villkoren i punkterna 1, 2 och 4 inte längre uppfylls, ansöker om auktorisation inom 30 kalenderdagar i enlighet med förfarandet i artikel 10.

6. Denna artikel ska inte tillämpas när det gäller bestämmelser i direktiv 2005/60/EG eller när det gäller nationella bestämmelser om bekämpning av penningtvätt.

Artikel 27

Anmälan och information

Om en medlemsstat utnyttjar undantaget i artikel 26 ska den underrätta kommissionen om detta senast den 1 november 2009 samt genast underrätta kommissionen om varje senare förändring. Medlemsstaten ska dessutom underrätta kommissionen om hur många fysiska och juridiska personer som berörs och på årsbasis om det totala beloppet för genomförda betalningstransaktioner per den 31 december varje kalenderår enligt vad som avses i artikel 26.1a.

KAPITEL 2

Gemensamma bestämmelser

Artikel 28

Tillträde till betalningssystem

1. Medlemsstaterna ska försäkra sig om att reglerna om tillträde för auktoriserade eller registrerade betaltjänstleverantörer som är juridiska personer till betalningssystem är objektiva, icke-diskriminerande och proportionella, och att dessa regler inte hindrar tillträde i större utsträckning än vad som är nödvändigt för att skydda mot särskilda risker, som avvecklingsrisk, operativ risk och affärsrisk och för att skydda betalningssystemets finansiella och operativa stabilitet.

Betalningssystem får inte medföra något av följande krav för betaltjänstleverantörer, betaltjänstanvändare eller andra betalningssystem:

- a) Regler som begränsar faktiskt deltagande i andra betalningssystem.
- b) Regler som diskriminerar mellan auktoriserade betaltjänstleverantörer eller mellan registrerade betaltjänstleverantörer i fråga om rättigheter, skyldigheter och deltagarnas befogenheter.
- c) Begränsningar på grundval av institutets status.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas på

- a) betalningssystem som betecknats enligt direktiv 98/26/EG,
- b) betalningssystem som uteslutande består av betaltjänstleverantörer som tillhör en grupp bestående av enheter med inbördes kapitalanknytning, om en av de anknutna enheterna har faktisk kontroll över de andra, eller
- c) betalningssystem när en enda betaltjänstleverantör (oavsett om det avser en enda enhet eller en grupp)

— verkar eller kan verka både som betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och är ensam ansvarig för systemets ledning, och

— tillåter andra betaltjänstleverantörer att delta i systemet och de senare har ingen rätt att förhandla om avgifter mellan sig avseende betalningssystemet, även om de kan upprätta sin egen prissättning gentemot betalaren och betalningsmottagaren.

Artikel 29

Förbud för andra än betaltjänstleverantörer att tillhandahålla betaltjänster

Medlemsstaterna ska förbjuda fysiska eller juridiska personer som varken är betaltjänstleverantörer eller är uttryckligen undantagna från detta direktivs tillämpningsområde att tillhandahålla de betaltjänster som förtecknas i bilagan.

AVDELNING III

KLARHET OM VILLKOREN OCH INFORMATIONSKRAVEN FÖR BETALTJÄNSTER

KAPITEL 1

Allmänna regler

Artikel 30

Tillämpningsområde

1. Denna avdelning ska tillämpas på enstaka betalningstransaktioner, ramavtal och sådana betalningstransaktioner som dessa omfattar. Parterna får avtala om att den inte ska tillämpas, helt eller delvis, när betaltjänstanvändaren inte är en konsument.

2. Medlemsstaterna får besluta att bestämmelserna i denna avdelning ska tillämpas på mikroföretag på samma sätt som på konsumenter.

3. Detta direktiv ska inte påverka nationella åtgärder om genomförande av direktiv 87/102/EEG. Detta direktiv ska heller inte påverka någon annan tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning om sådana aspekter av villkoren för beviljande av konsumentkrediter som inte harmoniseras av detta direktiv, i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

Artikel 31

Andra bestämmelser i gemenskapslagstiftningen

Bestämmelserna i denna avdelning ska inte påverka sådan gemenskapslagstiftning som innehåller ytterligare krav på förhandsinformation.

Om direktiv 2002/65/EG också är tillämpligt, ska emellertid de krav på information som anges i artikel 3.1 i det direktivet, utom leden 2 c–g, 3 a, d och e samt 4 b i den punkten, ersättas med artiklarna 36, 37, 41 och 42 i detta direktiv.

Artikel 32

Avgifter för information

1. Betaltjänstleverantören får inte ta ut någon avgift av betaltjänstanvändaren för tillhandahållande av information enligt denna avdelning.

2. Betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren får avtala om avgifter för extra eller mer ofta förekommande information, eller överföring med hjälp av andra kommunikationsmedel än

dem som anges i ramavtalet, som lämnas på begäran av betaltjänstanvändaren.

3. När betaltjänstleverantören får ta ut avgifter för information i enlighet med punkt 2, ska avgifterna vara rimliga och stå i proportion till betaltjänstleverantörens faktiska kostnader.

Artikel 33

Bevisbörda i fråga om krav på information

Medlemsstaterna får föreskriva att bevisbördan ska ligga på betaltjänstleverantören när det gäller att visa att denne har uppfyllt kraven på information i denna avdelning.

Artikel 34

Undantag från kraven på information för betalningsinstrument som avser låga belopp och elektroniska pengar

1. När det gäller betalningsinstrument som enligt ramavtalet endast rör enskilda betalningstransaktioner på högst 30 EUR eller som har en utgiftströskel på 150 EUR eller lagrar medel som inte vid något tillfälle överstiger 150 EUR

a) ska betaltjänstleverantören genom undantag från artiklarna 41, 42 och 46 lämna betalaren information endast om betaltjänstens viktigaste kännetecken, inklusive hur betalningsinstrumentet kan användas, ansvar, uttagna avgifter och annan väsentlig information som behövs för att fatta ett informerat beslut samt ett meddelande om var annan information och villkor som närmare anges i artikel 42 görs tillgängliga på lättåtkomligt sätt,

b) får man komma överens om att betaltjänstleverantören genom undantag från artikel 44 inte ska behöva föreslå ändringar av villkoren i ramavtalet på det sätt som föreskrivs enligt artikel 41.1,

c) får man komma överens om att betaltjänstleverantören genom undantag från artiklarna 47 och 48 efter genomförandet av en betalningstransaktion

i) ska tillhandahålla eller göra tillgänglig endast en hänvisning som gör det möjligt för betaltjänstanvändaren att identifiera betalningstransaktionen, betalningstransaktionens belopp, eventuella avgifter och/eller vid flera betalningstransaktioner av samma typ till samma betalningsmottagare, information om det totala beloppet och de totala avgifterna för dessa betalningstransaktioner,

ii) inte ska behöva tillhandahålla eller göra tillgänglig information enligt led i om betalningsinstrumentet används anonymt eller om betaltjänstleverantören av andra skäl inte har tekniska möjligheter att tillhandahålla informationen. Betaltjänstleverantören ska emellertid ge betalaren möjlighet att kontrollera det belopp som lagrats.

2. För nationella betalningstransaktioner får medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter sänka eller fördubbla de belopp som avses i punkt 1. Medlemsstaterna får höja dem för förbetalda betalningsinstrument upp till 500 EUR.

KAPITEL 2

Enstaka betalningstransaktioner

Artikel 35

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel ska tillämpas på enstaka betalningstransaktioner som inte omfattas av ett ramavtal.

2. Om en betalningsorder för en enstaka betalningstransaktion överförs med ett betalningsinstrument som omfattas av ett ramavtal, ska betaltjänstleverantören inte vara skyldig att lämna eller göra tillgänglig sådan information som redan ges till betaltjänstanvändaren på grundval av ramavtalet med en annan betaltjänstleverantör eller som kommer att ges till denna användare enligt det ramavtalet.

Artikel 36

Allmän förhandsinformation

1. Medlemsstaterna ska kräva att betaltjänstleverantören innan betaltjänstanvändaren är bunden av ett avtal om en enstaka betaltjänst eller ett erbjudande om en sådan tjänst, på ett lättåtkomligt sätt ger betaltjänstanvändaren tillgång till den information och de villkor som närmare anges i artikel 37. Betaltjänstleverantören ska på begäran av betaltjänstanvändaren tillhandahålla informationen och villkoren på papper eller via något annat varaktigt medium. Informationen och villkoren ska vara enkla att förstå och uttryckas klart och lättbegripligt på ett språk som är officiellt språk i den medlemsstat där betaltjänsten erbjuds, eller på något annat språk som parterna kommit överens om.

2. Om avtalet om enstaka betaltjänst har ingåtts på begäran av betaltjänstanvändaren med hjälp av en teknik för distanskommunikation som inte gör det möjligt för betaltjänstleverantören att uppfylla villkoren i punkt 1, ska betaltjänstleverantören uppfylla sina skyldigheter enligt den punkten omedelbart efter det att betalningstransaktionen har genomförts.

3. Skyldigheterna enligt punkt 1 får även fullgöras genom tillhandahållande av en kopia av utkastet till avtalet om enstaka betaltjänst eller utkastet till betalningsordern som innehåller information och villkor som närmare anges i artikel 37.

Artikel 37

Information och villkor

1. Medlemsstaterna ska se till att följande information och villkor lämnas till eller görs tillgängliga för betaltjänstanvändaren:

a) En specifiering av den information eller unika identifikationskod som betaltjänstanvändaren måste uppges för att en betalningsorder ska genomföras korrekt.

b) Hur lång tid det maximalt tar att genomföra den betaltjänst som ska tillhandahållas.

c) Samtliga avgifter som betaltjänstanvändaren ska betala till sin betaltjänstleverantör och, i tillämpliga fall, en specifiering av alla avgiftsbeloppen.

d) I tillämpliga fall, den faktiska växelkurs eller referensväxelkurs som ska gälla för betalningstransaktionen.

2. I tillämpliga fall ska betaltjänstanvändaren ges tillgång till all annan relevant information och de villkor som närmare anges i artikel 42 på ett lättillgängligt sätt.

Artikel 38

Information till betalaren efter mottagande av betalningsordern

Omedelbart efter det att betalningsordern tagits emot ska betalarens betaltjänstleverantör på samma sätt som anges i artikel 36.1 lämna eller göra tillgänglig för betalaren följande information:

a) En uppgift som gör det möjligt för betalaren att identifiera betalningstransaktionen samt, i tillämpliga fall, uppgifter som avser betalningsmottagaren.

b) Betalningstransaktionens belopp i den valuta som används i betalningsordern.

c) Storleken på eventuella avgifter för betalningstransaktionen som ska betalas av betalaren och, i tillämpliga fall, en specifiering av beloppen för dessa avgifter.

d) I tillämpliga fall, den växelkurs som betalarens betaltjänstleverantör använde vid betalningstransaktionen, eller en hänvisning till denna, när den är en annan än den kurs som lämnas i enlighet med artikel 37.1 d, samt betalningstransaktionens belopp efter denna valutakonvertering.

e) Den dag då betalningsordern togs emot.

Artikel 39

Information till betalningsmottagaren efter genomförande

Omedelbart efter det att betalningstransaktionen genomförts ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör på samma sätt som anges i artikel 36.1 lämna eller göra tillgänglig för betalningsmottagaren följande information:

a) En uppgift som gör det möjligt för betalningsmottagaren att identifiera betalningstransaktionen samt, i tillämpliga fall, betalaren och den information som överförts tillsammans med betalningstransaktionen.

b) Betalningstransaktionens belopp i den valuta i vilken medlen står till betalningsmottagarens förfogande.

- c) Storleken på eventuella avgifter för betalningstransaktionen som ska betalas av betalningsmottagaren och i tillämpliga fall, en specificering av beloppen för dessa avgifter.
- d) I tillämpliga fall, den växelkurs som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör använder vid betalningstransaktionen, samt betalningstransaktionens belopp före denna valutakonvertering.
- e) Valuteringsdagen för krediteringen.
- b) Uppgifter om relevant tillsynsmyndigheter och om det register som anges i artikel 13 eller annat relevant offentligt register över betaltjänstleverantörens auktorisation samt registreringsnummer eller motsvarande uppgift för identifiering i detta register.
2. Om användning av betaltjänsten:
- a) En beskrivning av huvuddragen i den betaltjänst som tillhandahålls.

KAPITEL 3

Ramavtal

Artikel 40

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska tillämpas på betalningstransaktioner som omfattas av ett ramavtal.

Artikel 41

Allmän förhandsinformation

1. Medlemsstaterna ska kräva att betaltjänstleverantören, i god tid innan en betaltjänstanvändare binds av något ramavtal eller erbjudande, på papper eller via något annat varaktigt medium lämnar den information och de villkor som närmare anges i artikel 42 till betaltjänstanvändaren. Informationen och villkoren ska vara enkla att förstå och uttryckas klart och lättbegripligt på ett språk som är officiellt språk i den medlemsstat där betaltjänsten erbjuds, eller på något annat språk som parterna kommit överens om.

2. Om ramavtalet har ingåtts på begäran av betaltjänstanvändaren med hjälp av en teknik för distanskommunikation som inte gör det möjligt för betaltjänstleverantören att uppfylla villkoren i punkt 1, ska betaltjänstleverantören fullgöra sina skyldigheter enligt den punkten omedelbart efter det att ramavtalet har ingåtts.

3. Skyldigheterna enligt punkt 1 får också fullgöras genom tillhandahållande av en kopia av utkastet till ramavtal som innehåller information och villkor som närmare anges i artikel 42.

Artikel 42

Information och villkor

Medlemsstaterna ska se till att följande information och villkor lämnas till betaltjänstanvändaren:

1. Om betaltjänstleverantören:
- a) Namnet på betaltjänstleverantören, den geografiska adressen för dess huvudkontor och, i tillämpliga fall, för dess ombud eller filial som är etablerad i den medlemsstat där betaltjänsten erbjuds, och alla andra adresser, inbegripet e-postadress, som är relevant för kommunikation med betaltjänstleverantören.
- b) Uppgifter om relevant tillsynsmyndigheter och om det register som anges i artikel 13 eller annat relevant offentligt register över betaltjänstleverantörens auktorisation samt registreringsnummer eller motsvarande uppgift för identifiering i detta register.
2. Om användning av betaltjänsten:
- a) En beskrivning av huvuddragen i den betaltjänst som tillhandahålls.
- b) En specifikation av den information eller unika identifikationskod som betaltjänstanvändaren måste ange för att en betalningsorder ska genomföras korrekt.
- c) Vilken form och vilket förfarande som används för att ge godkännande till att genomföra en betalningstransaktion och för att återkalla detta godkännande i enlighet med artiklarna 54 och 66.
- d) En hänvisning till tidpunkten för mottagande av en betalningsorder enligt artikel 64 och den bryttidpunkt, om det finns någon sådan, som betaltjänstleverantören fastställt.
- e) Hur lång tid det maximalt tar att genomföra de betaltjänster som ska tillhandahållas.
- f) Huruvida det finns möjlighet att avtala om utgiftströskel för användningen av betalningsinstrumentet enligt artikel 55.1.
3. Om avgifter, ränta och växelkurser:
- a) Alla avgifter som betaltjänstanvändaren ska betala till betaltjänstleverantören och, i tillämpliga fall, en specificering av beloppen för alla avgifter.
- b) I tillämpliga fall, de räntesatser och växelkurser som ska tillämpas eller, om referensräntesatsen och referensväxelkurserna ska användas, metoden för beräkning av den faktiska räntan, relevant dag och index eller underlag för att bestämma sådan referensräntesats eller referensväxelkurs.
- c) Omedelbar tillämpning, om sådan avtalats, av förändringar av referensräntesatsen eller referensväxelkursen samt informationskrav vad avser förändringarna i enlighet med artikel 44.2.
4. Om kommunikation:
- a) I tillämpliga fall den kommunikationsteknik, inbegripet tekniska krav på betaltjänstanvändarens utrustning, som parterna kommit överens om för att överföra information eller underrättelser enligt detta direktiv.

- b) På vilket sätt och hur ofta som information enligt detta direktiv ska lämnas eller göras tillgänglig.
- c) Det eller de språk som ramavtalet ska ingås på och på vilket kommunikationen under detta avtalsförhållande ska ske.
- d) Betaltjänstanvändarens rätt att erhålla ramavtalets avtalsvillkor samt information och villkor i enlighet med artikel 43.

7. Om tvistlösning:

- a) Eventuella avtalsbestämmelser om tillämplig lag för ramavtalet och/eller behöriga domstolar.
- b) Förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol som betaltjänstanvändaren kan använda enligt artiklarna 80–83.

5. Om skydds- och korrigeringsåtgärder:

Artikel 43

- a) I tillämpliga fall, en beskrivning av de åtgärder som betaltjänstanvändaren ska vidta för att skydda ett betalningsinstrument och om hur betaltjänstleverantören ska underrättas i det fall som avses i artikel 56.1 b.
- b) Om så avtalats, under vilka omständigheter betaltjänstleverantören förbehåller sig rätten att blockera ett betalningsinstrument enligt artikel 55.
- c) Betalarens ansvar enligt artikel 61, inbegripet information om det relevanta beloppet.
- d) Hur och inom vilken tidsfrist som betaltjänstanvändaren ska underrätta betaltjänstleverantören om icke auktoriserade eller felaktigt genomförda betalningstransaktioner enligt artikel 58 samt betaltjänstleverantörens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner enligt artikel 60.
- e) Betaltjänstleverantörens ansvar för genomförande av betalningstransaktioner enligt artikel 75.
- f) Villkoren för återbetalning i enlighet med artiklarna 62 och 63.

Tillgång till information och villkor i ramavtalet

Under avtalsförhållandet ska betaltjänstanvändaren alltid ha rätt att på begäran erhålla avtalsvillkoren för ramavtalet samt den information och de villkor som anges i artikel 42 på papper eller via något annat varaktigt medium.

Artikel 44

Förändringar av villkoren i ramavtalet

1. Betaltjänstleverantören ska föreslå de eventuella ändringar av ramavtalet liksom av den information och de villkor som anges i artikel 42 på samma sätt som anges i artikel 41.1 och detta minst två månader före den dag som de föreslås börja tillämpas.

I tillämpliga fall, i enlighet med punkt 6 a i artikel 42, ska betaltjänstleverantören meddela betaltjänstanvändaren att han ska anses ha godkänt dessa ändringar om han inte före den dag då de föreslagits träda i kraft underrättar betaltjänstleverantören om att han inte godkänner dem. Betaltjänstleverantören ska i detta fall ange att betaltjänstanvändaren har rätt att omedelbart och avgiftsfritt avsluta ramavtalet före den dag då ändringarna föreslås bli tillämpliga.

2. Ändringar av räntesatser eller växelkurser får tillämpas omedelbart och utan underrättelse, om denna rättighet har avtalats i ramavtalet och ändringarna grundas på den avtalade referensräntesatsen eller referensväxelkursen enligt punkt 3 b och c i artikel 42. Betaltjänstanvändaren ska snarast möjligt informeras om alla ändringar av räntesatsen på samma sätt som anges i artikel 41.1, såvida inte parterna har avtalat om att informationen ska lämnas eller göras tillgänglig med viss regelbundenhet eller på visst sätt. Ändringar av räntesatsen eller växelkursen som är fördelaktigare för betaltjänstanvändarna får dock tillämpas utan underrättelse.

3. Ändringar av den räntesats eller växelkurs som används vid betalningstransaktioner ska genomföras och beräknas enligt en neutral metod som inte diskriminerar betaltjänstanvändare.

6. Om ändringar och avslutande av ramavtal:

- a) Om så avtalats, uppgift om att betaltjänstanvändaren ska anses ha godkänt de ändrade villkoren i enlighet med artikel 44 om han inte före den dag då de föreslås träda i kraft underrättar betaltjänstleverantören om att han inte godkänner dem.
- b) Avtalets löptid.
- c) Betaltjänstanvändarens rätt att avsluta ramavtalet och/eller eventuella avtal som berör denna rätt i enlighet med artikel 44.1 och artikel 45.

*Artikel 45***Avslutande**

1. Betaltjänstanvändaren får alltid avsluta ramavtalet, såvida inte parterna har avtalat om en uppsägningstid. Denna tid får högst uppgå till en månad.
2. Att avsluta ett ramavtal som ingåtts för en bestämd tid av mer än tolv månader eller på obestämd tid ska vara kostnadsfritt för betaltjänstanvändaren efter tolv månader. I alla andra fall ska avgifterna för avslutandet vara lämpliga och stå i proportion till kostnaderna.
3. Betaltjänstleverantören får med minst två månaders uppsägningstid på samma sätt som föreskrivs i artikel 41.1 avsluta ett ramavtal som ingåtts på obestämd tid, förutsatt att detta avtalats i ramavtalet.
4. Regelbundet uttagna avgifter för betaltjänster ska endast betalas av betaltjänstanvändaren proportionellt för tiden fram till det att avtalet avslutas. Om sådana avgifter har betalats i förväg ska de återbetalas i motsvarande omfattning.
5. Bestämmelserna i denna artikel påverkar inte medlemsstaternas lagar och förordningar om parternas rätt att förklara att ramavtalet inte är verkställbart eller ogiltigt.
6. Medlemsstaterna får föreskriva om förmånligare bestämmelser för betaltjänstanvändarna.

*Artikel 46***Information innan enskilda betalningstransaktioner genomförs**

När det gäller en enskild betalningstransaktion som omfattas av ett ramavtal och initierats av betalaren ska en betaltjänstleverantör, om betalaren så begär, för denna specifika betalningstransaktion lämna explicit information om maximal genomförandetid och de avgifter som ska betalas av betalaren och, i tillämpliga fall, en specificering av beloppen för alla avgifter.

*Artikel 47***Information till betalaren om enskilda betalningstransaktioner**

1. Efter det att beloppet motsvarande den enskilda betalningstransaktionen har debiterats betalarens konto eller, i det fall att betalaren inte använder något betalkonto, efter mottagandet av betalningsordern ska betalarens betaltjänstleverantör på samma sätt som föreskrivs i artikel 41.1 utan onödigt dröjsmål ge betalaren följande information:

- a) En uppgift som gör det möjligt för betalaren att identifiera varje betalningstransaktion samt, om så är lämpligt, information om betalningsmottagaren.

- b) Betalningstransaktionens belopp i den valuta med vilken betalarens betalkonto debiteras eller i den valuta som används för betalningsordern.
  - c) Avgifterna för betalningstransaktionen och, i tillämpliga fall, en specificering av dessa, eller den ränta som ska betalas av betalaren.
  - d) I tillämpliga fall, den växelkurs som betalarens betaltjänstleverantör tillämpar vid betalningstransaktionen, samt betalningstransaktionens belopp efter denna valutakonvertering.
  - e) Valuteringsdag för kreditering eller den dag då betalningsordern togs emot.
2. Ramavtal får innehålla villkoret att den information som avses i punkt 1 regelbundet ska lämnas eller göras tillgänglig minst en gång i månaden och på ett överenskommet sätt så att betalaren kan lagra och återskapa informationen i oförändrad form.
3. Medlemsstaterna får emellertid kräva att betaltjänstleverantörerna en gång i månaden avgiftsfritt lämnar information på papper.

*Artikel 48***Information till betalningsmottagaren om enskilda betalningstransaktioner**

1. När en enskild betalningstransaktion genomförts ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör på samma sätt som föreskrivs i artikel 41.1 utan onödigt dröjsmål ge betalningsmottagaren följande information:
- a) En uppgift som gör det möjligt för betalningsmottagaren att identifiera betalningstransaktionen samt, om så är lämpligt, information som överförts tillsammans med betalningstransaktionen.
  - b) Betalningstransaktionens belopp i den valuta med vilken betalningsmottagarens betalkonto krediteras.
  - c) Avgifterna för betalningstransaktionen och, i tillämpliga fall, en specificering av dessa, eller den ränta som ska betalas av betalaren.
  - d) I tillämpliga fall, den växelkurs som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör använder vid betalningstransaktionen samt betalningstransaktionens belopp före denna valutakonvertering.
  - e) Valuteringsdag för kreditering.
2. Ramavtal får innehålla villkoret att den information som avses i punkt 1 regelbundet ska ges eller göras tillgänglig minst en gång i månaden och på ett överenskommet sätt så att betalningsmottagaren kan lagra och återskapa informationen i oförändrad form.

3. Medlemsstaterna får emellertid kräva att betaltjänstleverantörerna en gång i månaden avgiftsfritt tillhandahåller denna information på papper.

KAPITEL 4

Gemensamma bestämmelser

Artikel 49

Valuta och valutakonvertering

1. Betalningarna ska göras i den valuta som parterna kommit överens om.

2. Om en tjänst för konvertering av valuta erbjuds före initierandet av betalningstransaktionen och om denna tjänst för konvertering av valuta erbjuds på platsen för försäljningen eller av betalningsmottagaren, ska den part som erbjuder betalaren tjänsten för konvertering av valuta för betalaren uppge alla avgifter samt den växelkurs som ska användas för konvertering av betalningstransaktionen.

Betalaren ska godkänna tjänsten för konvertering av valuta på denna grundval.

Artikel 50

Information om extra avgifter eller nedsättning

1. Om betalningsmottagaren begär en avgift eller erbjuder en nedsättning vid användning av ett visst betalningsinstrument, ska betalningsmottagaren underrätta betalaren om detta innan betalningstransaktionen initieras.

2. Om en betaltjänstleverantör eller en tredjeman begär en avgift vid användning av ett visst betalningsinstrument, ska denne underrätta betaltjänstanvändaren om detta innan betalningstransaktionen initieras.

AVDELNING IV

RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER MED AVSEENDE PÅ TILLHANDAHÅLLANDE OCH ANVÄNDNING AV BETALTJÄNSTER

KAPITEL 1

Gemensamma bestämmelser

Artikel 51

Tillämpningsområde

1. Om betaltjänstanvändaren inte är konsument, får parterna avtala om att artiklarna 52.1 och 54.2 andra stycket samt artiklarna 59, 61, 62, 63, 66 och 75 helt eller delvis inte ska tillämpas. Parterna får även avtala om en annan tidsfrist än den som fastställs i artikel 58.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att artikel 89 inte ska tillämpas om betaltjänstanvändaren inte är konsument.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att bestämmelserna i denna avdelning ska tillämpas på mikroföretag på samma sätt som på konsumenter.

4. Detta direktiv ska inte påverka nationella åtgärder för genomförandet av direktiv 87/102/EEG. Direktivet ska inte heller påverka annan tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning om villkoren för beviljande av konsumentkrediter som inte harmoniseras genom detta direktiv i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

Artikel 52

Tillämpliga avgifter

1. Betaltjänstleverantören får inte ta ut någon avgift av betaltjänstanvändaren för fullgörandet av sina informations-skyldigheter eller korrigeringsåtgärder och förebyggande åtgärder enligt denna avdelning, såvida inte annat föreskrivs i artiklarna 65.1, 66.5 och 74.2. Betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören ska komma överens om dessa avgifter, som ska vara rimliga och stå i proportion till betaltjänstleverantörens faktiska kostnader.

2. Om en betalningstransaktion inte medför någon konvertering av valuta, ska medlemsstaterna kräva att betalningsmottagaren betalar de avgifter som hans betaltjänstleverantör tar ut, och att betalaren betalar de avgifter som hans betaltjänstleverantör tar ut.

3. Betaltjänstleverantören får inte hindra betalningsmottagaren från att av betalaren begära en avgift eller att erbjuda en nedsättning vid användning av ett visst betalningsinstrument. Medlemsstaterna får dock förbjuda eller begränsa rätten att ta ut avgifter med beaktande av behovet att stimulera konkurrensen och främja en effektiv användning av betalningsinstrument.

Artikel 53

Undantag för betalningsinstrument för låga belopp och elektroniska pengar

1. I fråga om betalningsinstrument som enligt ramavtalet endast avser individuella betalningstransaktioner på högst 30 EUR, eller som antingen har en utgiftströskel på 150 EUR eller lagrar medel som inte vid något tillfälle överstiger 150 EUR, får betaltjänstleverantörerna avtala med betaltjänstanvändarna att

- a) artiklarna 56.1 b, 57.1 c och 57.1 d, samt artikel 61.4 och 61.5, inte är tillämpliga om betalningsinstrumentet inte kan blockeras eller dess vidare användning förhindras,
- b) artiklarna 59, 60 och artikel 61.1 och 61.2 inte är tillämpliga om betalningsinstrumentet används anonymt eller betaltjänstleverantören av andra skäl som utgör en oskiljaktig del av betalningsinstrumentet inte kan bevisa att en betalningstransaktion var auktoriserad,
- c) genom undantag från artikel 65.1 det inte erfordras att betaltjänstleverantören underrättar betaltjänstanvändaren att betalningsordern avisats, om det av sammanhanget klart framgår att den inte har genomförts,

- d) genom undantag från artikel 66 betalaren inte får återkalla betalningsordern efter att ha överfört betalningsordern eller gett sitt godkännande att utföra betalningstransaktionen till betalningsmottagaren,
- e) genom undantag från artiklarna 69 och 70, andra tider för genomförandet är tillämpliga.

2. För nationella betalningstransaktioner får medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter sänka eller fördubbla de belopp som avses i punkt 1. De får höja den för förbetalda betalningsinstrument upp till 500 EUR.

3. Artiklarna 60 och 61 ska också tillämpas på elektroniska pengar i den mening som avses i artikel 1.3 b i direktiv 2000/46/EG såvida inte betalarens betaltjänstleverantör inte har möjlighet att frysa kontot eller blockera betalningsinstrumentet. Medlemsstaterna får begränsa detta undantag till betalkonton eller betalningsinstrument med ett visst värde.

KAPITEL 2

Auktorisering av betalningstransaktioner

Artikel 54

Godkännande och återkallande av godkännande

1. Medlemsstaterna ska sörja för att en betalningstransaktion ska betraktas som auktoriserad endast om betalaren har godkänt genomförandet av betalningstransaktionen. Betalaren får auktorisera betalningstransaktionen före eller, om betalaren och dennes betaltjänstleverantör har avtalat om detta, efter betalningstransaktionens genomförande.

2. Godkännande att genomföra en betalningstransaktion eller en serie betalningstransaktioner ska lämnas i den form som avtalats mellan betalaren och dennes betaltjänstleverantör.

Om ett sådant godkännande saknas ska betalningstransaktionen anses vara icke auktoriserad.

3. Ett godkännande får alltid återkallas av betalaren, men inte efter den tidpunkt då det inte längre är möjligt att återkalla det enligt artikel 66. Godkännande att genomföra en serie betalningstransaktioner får även återkallas, med följden att varje betalningstransaktion därefter ska anses vara icke auktoriserad.

4. Förfarandet för att ge godkännande ska avtalas mellan betalaren och betaltjänstleverantören.

Artikel 55

Begränsning av betalningsinstrumentets användning

1. När särskilda betalningsinstrument används för att ge godkännande får betalaren och dennes betaltjänstleverantör avtala om utgiftströsklar för betalningstransaktioner som genomförs genom det betalningsinstrumentet.

2. Om det överenskommit i ramavtalet får betaltjänstleverantören förbehålla sig rätten att blockera betalningsinstrumentet av objektiva betingade skäl, som har samband med betalningsinstrumentets säkerhet, misstanke om icke auktoriserad eller bedräglig användning av betalningsinstrumentet eller, vid betalningsinstrument med kreditutrymme, en väsentligt ökad risk för att betalaren eventuellt inte kan fullfölja sitt betalansvar.

3. I sådana fall ska betaltjänstleverantören på avtalat sätt informera betalaren om blockering av betalningsinstrumentet och om skälen till denna, om möjligt innan betalningsinstrumentet blockeras och senast direkt efter blockeringen, om inte sådan information äventyrar objektiva motiverade säkerhetsskäl eller förbjuds i annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

4. Betaltjänstleverantören ska häva blockeringen av betalningsinstrumentet eller ersätta det med ett nytt betalningsinstrument så snart skälen till blockeringen inte längre föreligger.

Artikel 56

Betaltjänstanvändarens skyldigheter med avseende på betalningsinstrument

1. Betaltjänstanvändare som har rätt att använda betalningsinstrumentet ska åläggas följande skyldigheter:

- Använda betalningsinstrumentet i enlighet med villkoren för utfärdande och användning av betalningsinstrumentet.
- Utan onödigt dröjsmål underrätta betaltjänstleverantören eller den enhet som denne angett, så snart de har fått vetskap om att betalningsinstrumentet förlorats, stulits, missbrukats eller använts utan auktorisation.

2. Vid tillämpning av punkt 1 a ska betaltjänstanvändaren, så snart denne mottar ett betalningsinstrument, vidta alla skäligen åtgärder för att skydda dess personliga säkerhetsanordningar.

Artikel 57

Skyldigheter för betaltjänstleverantören med avseende på betalningsinstrument

1. Den betaltjänstleverantör som utfärdar ett betalningsinstrument ska ha följande skyldigheter:

- Förvissa sig om att de personliga säkerhetsanordningarna i betalningsinstrumentet inte är tillgängliga för andra än den betaltjänstanvändare som har rätt att använda betalningsinstrumentet, utan att detta påverkar betaltjänstleverantörens skyldigheter i artikel 56.

- Avstå från att sända över betalningsinstrument som inte beställts utom då ett betalningsinstrument som redan innehas av betaltjänstanvändaren ska ersättas.

- c) Se till att betaltjänstanvändare alltid har möjlighet att på lämpligt sätt lämna underrättelser enligt artikel 56.1 b eller att begära att en blockering hävs enligt artikel 55.4; på begäran ska betaltjänstleverantören göra det möjligt för betaltjänstanvändaren att under 18 månader efter underrättelsen styrka att han har lämnat en sådan underrättelse.
- d) Förhindra varje användning av betalningsinstrumentet så snart som den underrättelse som avses i artikel 56.1 b har lämnats.

2. Betaltjänstleverantören ska stå för risken att skicka betalningsinstrumentet till betalaren eller att skicka personliga säkerhetsanordningar som hör till det.

Artikel 58

Meddelande om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner

Betaltjänstanvändaren ska få rättelse av betaltjänstleverantörens sida endast om han, när han får kännedom om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner som ger upphov till en fordran även sådan som följer av artikel 75, underrättar sin betaltjänstleverantör utan onödigt dröjsmål och senast 13 månader efter debiteringsdagen, utom, i förekommande fall, om betaltjänstleverantören varken har lämnat information om betalningstransaktionen eller gjort informationen tillgänglig i enlighet med avdelning III.

Artikel 59

Bevis för autentisering och genomförande av betalningstransaktioner

1. Om en betaltjänstanvändare nekar till att ha auktoriserat en genomförd betalningstransaktion eller hävdar att betalningstransaktionen inte har genomförts på korrekt sätt, ska medlemsstaterna kräva att hans betaltjänstleverantör ska kunna styrka att betalningstransaktionen autentiserats, registrerats korrekt, kontoförts och inte påverkats av ett tekniskt fel eller någon annan bristfällighet.

2. Om en betaltjänstanvändare nekar till att ha auktoriserat en genomförd betalningstransaktion, ska användningen av ett betalningsinstrument som registrerats av betaltjänstleverantören inte nödvändigtvis vara tillräckligt för att visa vare sig att betalningen hade auktoriserats av betalaren eller att betalaren handlat bedrägligt, eller avsiktligt eller av grov vårdslöshet försummat att uppfylla en eller flera av sina skyldigheter enligt artikel 56.

Artikel 60

Betaltjänstleverantörens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner

1. Vid icke auktoriserade betalningstransaktioner ska medlemsstaterna, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 58, se till att betalarens betaltjänstleverantör omedelbart betalar tillbaka beloppet för den icke auktoriserade betalningstransaktionen till

betalaren och i tillämpliga fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelagat om den icke auktoriserade betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

2. Ytterligare ekonomisk ersättning får fastställas i enlighet med tillämplig lag för det avtal som ingåtts mellan betalaren och hans betaltjänstleverantör.

Artikel 61

Betalarens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner

1. Med avvikelse från artikel 60 ska betalaren stå för sådana förluster vid alla icke auktoriserade betalningstransaktioner, upp till högst 150 EUR, som är en följd av att ett förlorat eller stulet betalningsinstrument använts eller, om betalaren har underlåtit att skydda de personliga säkerhetsanordningarna, av att ett betalningsinstrument missbrukats.

2. Betalaren ska stå för samtliga förluster till följd av icke auktoriserade betalningstransaktioner om denne åsamkats dem genom att ha handlat bedrägligt eller avsiktligt eller genom grov vårdslöshet har underlåtit att uppfylla en eller flera av sina skyldigheter enligt artikel 56. I sådana fall är det maximibelopp som avses i punkt 1 i denna artikel inte tillämpligt.

3. I sådana fall där betalaren inte har handlat bedrägligt eller avsiktligt underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 56 får medlemsstaterna minska det ansvar som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel, varvid hänsyn ska tas särskilt till arten av de personliga säkerhetsanordningar som hör till betalningsinstrumentet och till de omständigheter under vilka det förlorades, stals eller missbrukades.

4. Efter underrättelse enligt artikel 56.1 b ska betalaren inte belastas med några ekonomiska konsekvenser till följd av användning av ett betalningsinstrument som förlorats, stulits eller missbrukat, såvida inte betalaren har handlat bedrägligt.

5. Om betaltjänstleverantören inte erbjuder ett lämpligt sätt att lämna anmälan vid varje tidpunkt när ett betalningsinstrument förlorats, stulits eller missbrukats, vilket krävs i artikel 57.1 c, ska betalaren inte vara ansvarig för de ekonomiska konsekvenserna av att betalningsinstrumentet använts, såvida han inte har handlat bedrägligt.

Artikel 62

Återbetalning av betalningstransaktioner som initierats av eller via en betalningsmottagare

1. Medlemsstaterna ska se till att en betalare har rätt till återbetalning från sin betaltjänstleverantör av en redan genomförd auktoriserad betalningstransaktion, initierad av eller via en betalningsmottagare, om följande villkor är uppfyllda:

- a) Auktorisationen angav inte betalningstransaktionens exakta belopp när auktorisationen gjordes.

- b) Betalningstransaktionens belopp överstiger det belopp som betalaren rimligen kunde ha förväntat sig med hänsyn till sitt tidigare utgiftsmönster, villkoren i ramavtalet och relevanta omständigheter.

På begäran av betaltjänstleverantören ska betalaren redovisa de faktiska förhållandena rörande sådana villkor.

Återbetalningen ska uppgå till hela beloppet av den genomförda betalningstransaktionen.

För autogireringar får betalaren och hans betaltjänstleverantör i ett ramavtal avtala att betalaren ska ha rätt till återbetalning från betaltjänstleverantören även om villkoren för återbetalning enligt första stycket inte är uppfyllda.

2. Vid tillämpning av punkt 1 b första stycket får betalaren dock inte åberopa valutaväxlingskursen som skäl om den referensväxelkurs som avtalats med hans betaltjänstleverantör i enlighet med artiklarna 37.1 d och 42.3 b har tillämpats.

3. I ramavtalet mellan betalaren och betaltjänstleverantören får avtalas att betalaren inte har rätt till återbetalning när han har givit sitt godkännande att genomföra betalningstransaktionen direkt till sin betaltjänstleverantör och, i förekommande fall, information om den framtida betalningstransaktionen på överenskommet sätt lämnades till eller gjordes tillgänglig för betalaren minst fyra veckor före sista betalningsdagen av betaltjänstleverantören eller betalningsmottagaren.

Artikel 63

Begäran om återbetalning för betalningstransaktioner initierade av eller via en betalningsmottagare

1. Medlemsstaterna ska se till att betalaren kan begära återbetalning enligt artikel 62 av en auktoriserad betalningstransaktion initierad av eller via en betalningsmottagare under en period på åtta veckor från den dag då medlen debiterades.

2. Inom tio bankdagar från mottagandet av begäran om återbetalning ska betaltjänstleverantören antingen återbeta hela betalningstransaktionens belopp eller ange sina skäl för att vägra återbetalning med uppgift om till vilka organ betalaren kan hänskjuta ärendet i enlighet med artiklarna 80–83, om han inte godtar de angivna skälen.

Den rättighet som betaltjänstleverantören har enligt första stycket att vägra återbetalning ska inte tillämpas i det fall som avses i artikel 62.1 fjärde stycket.

KAPITEL 3

Genomförande av betalningstransaktioner

Avsnitt 1

Betalningsorder och belopp som ska överföras

Artikel 64

Mottagande av betalningsorder

1. Medlemsstaterna ska se till att tidpunkten för mottagande är den tidpunkt då den betalningsorder som överförts direkt av betalaren eller indirekt av eller via en betalningsmottagare tas emot av betalarens betaltjänstleverantör. Om tidpunkten för mottagande inte är en bankdag för betalarens betaltjänstleverantör ska betalningsordern anses ha mottagits under följande bankdag. Betaltjänstleverantören får fastställa en bryttidpunkt nära bankdagens slut efter vilken alla betalningsorder som tas emot ska anses ha mottagits under följande bankdag.

2. Om den betaltjänstanvändare som initierar en betalningsorder och hans betaltjänstleverantör avtalar om att genomförandet av betalningsordern ska inledas en viss dag eller vid slutet av en viss period eller den dag då betalaren har ställt medel till sin betaltjänstleverantörs förfogande, ska tidpunkten för mottagande vad avser artikel 69 anses vara den avtalade dagen. Om den avtalade dagen inte är en bankdag för betalarens betaltjänstleverantör ska betalningsordern anses ha mottagits under följande bankdag.

Artikel 65

Vägran att genomföra betalningsorder

1. Om betaltjänstleverantören vägrar att utföra en betalningsorder, ska vägran och om möjligt skälen till denna samt förfarandet för att korrigera eventuella sakfel som lett till vägran meddelas till betaltjänstanvändaren, såvida inte detta inte är förbjudet enligt annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

Betaltjänstleverantören ska lämna underrättelsen eller göra den tillgänglig på avtalat sätt snarast möjligt och under alla förhållanden inom de tidsfrister som anges i artikel 69.

Ramavtalet får innehålla villkoret att betaltjänstleverantören får ta ut en avgift för denna underrättelse om vägran är objektivt betingad.

2. Om alla villkor som anges i betalarens ramavtal är uppfyllda, får betalarens betaltjänstleverantör inte vägra att utföra en auktoriserad betalningsorder, oberoende av om betalningsordern initieras av en betalare eller av eller via en betalningsmottagare, såvida inte detta är förbjudet enligt annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

3. Vid tillämpning av artiklarna 69 och 75 ska en betalningsorder för vilken genomförande har nekats anses inte ha tagits emot.

Artikel 66

Betalningsorderns oåterkallelighet

1. Medlemsstaterna ska se till att betaltjänstanvändaren inte får återkalla en betalningsorder efter det att den har den mottagits av betalarens betaltjänstleverantör, såvida inte någonting annat anges i denna artikel.

2. När en betalningstransaktion initieras av eller genom betalningsmottagaren får betalaren inte återkalla betalningsordern efter att ha överfört betalningsordern eller givit sitt godkännande att genomföra betalningstransaktionen till betalningsmottagaren.

3. Vid en autogirering och utan att det påverkar tillämpningen av rätten till återbetalning, får betalaren emellertid återkalla betalningsordern senast i slutet av den bankdag som föregår den dag som avtalats för debitering av medlen.

4. I det fall som avses i artikel 64.2 får betaltjänstanvändaren återkalla en betalningsorder senast i slutet av den bankdag som föregår den avtalade dagen.

5. Vid utgången av de tidsfrister som anges i punkterna 1–4 får betalningsordern återkallas endast om detta har avtalats mellan betaltjänstanvändaren och hans betaltjänstleverantör. I de fall som avses i punkterna 2 och 3 krävs även betalningsmottagarens godkännande. Om så har avtalats i ramavtalet får betaltjänstleverantören ta ut en avgift för återkallande.

Artikel 67

Överförda belopp och mottagna belopp

1. Medlemsstaterna ska kräva att betalarens betaltjänstleverantör, betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och betaltjänstleverantörernas eventuella mellanhänder överför hela betalningstransaktionens belopp och avstår från att dra av avgifter från det överförda beloppet.

2. Betalningsmottagaren får dock med sin betaltjänstleverantör avtala om att betaltjänstleverantören får dra av sina egna avgifter från det överförda beloppet innan det krediteras betalningsmottagaren. Hela betalningstransaktionens belopp och avgifterna ska i så fall redovisas separat in den information som lämnas till betalningsmottagaren.

3. Om andra avgifter än dem som avses i punkt 2 dras av från det överförda beloppet, ska betalarens betaltjänstleverantör se till att betalningsmottagaren erhåller hela beloppet av den betalningstransaktion som initierades av betalaren. Om betalningstransaktionen initieras av eller genom betalningsmottagaren, ska dennes betaltjänstleverantör se till att hela beloppet av betalningstransaktionen mottas av betalningsmottagaren.

Avsnitt 2

Genomförandetid och valuteringsdag

Artikel 68

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt ska tillämpas på

- a) betalningstransaktioner i euro,
- b) nationella betalningstransaktioner i valutan i den berörda medlemsstaten utanför euroområdet, och
- c) betalningstransaktioner som inbegriper endast en valuta-konvertering mellan euro och valutan i en medlemsstat utanför euro-området, förutsatt att den nödvändiga valutakonverteringen utförs i den berörda medlemsstaten utanför euro-området och i fråga om gränsöverskridande betalningstransaktioner att den gränsöverskridande transaktionen sker i euro.

2. Detta avsnitt ska tillämpas på andra betalningstransaktioner, såvida inte annat avtalats mellan betaltjänstanvändaren och hans betaltjänstleverantör, med undantag av artikel 73 som parterna inte disponerar över. När betaltjänstanvändaren och hans betaltjänstleverantör enas om en längre period än den som fastställs i artikel 69 ska emellertid en sådan period när det gäller betalningstransaktioner inom gemenskapen inte överstiga fyra bankdagar efter tidpunkten för mottagande enligt artikel 64.

Artikel 69

Betalningstransaktioner till ett betalkonto

1. Medlemsstaterna ska kräva att betalarens betaltjänstleverantör ser till att betalningstransaktionens belopp, efter tidpunkten för mottagande enligt artikel 64, krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs konto senast vid slutet av nästföljande bankdag. Fram till den 1 januari 2012 får en betalare och hans betaltjänstleverantör dock avtala om en tid om högst tre bankdagar. Dessa tider får dock förlängas med ytterligare en bankdag när det gäller betalningstransaktioner som initierats på papper.

2. Medlemsstaterna ska kräva att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör valuterar och gör tillgänglig betalningstransaktionens belopp på betalningsmottagarens betalkonto efter det att betaltjänstleverantören har mottagit medlen i enlighet med artikel 73.

3. Medlemsstaterna ska kräva att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör överför en betalningsorder som initierats av eller via betalningsmottagaren till betalarens betaltjänstleverantör inom de tidsfrister som avtalats mellan betalningsmottagaren och hans betaltjänstleverantör, när det gäller autogiro, som gör avveckling möjlig på den överenskomna förfallodagen.

*Artikel 70***Om betalningsmottagaren saknar betalkonto hos betaltjänstleverantören**

Om betalningsmottagaren inte har något betalkonto hos betaltjänstleverantören, ska den betaltjänstleverantör som tar emot medlen göra dem tillgängliga för betalningsmottagaren inom den tid som anges i artikel 69.

*Artikel 71***Kontantsättningar på ett betalkonto**

Om en konsument sätter in kontanter på ett betalkonto hos betaltjänstleverantören i detta betalkontos valuta, ska betaltjänstleverantören sörja för att beloppet görs tillgängligt och valutas omedelbart efter den tidpunkt medlen mottogs. Om betaltjänst-användaren inte är en konsument, ska beloppet göras tillgängligt och valutas senast den bankdag som följer på dagen för mottagandet av medlen.

*Artikel 72***Nationella betalningstransaktioner**

För nationella betalningstransaktioner får medlemsstaterna föreskriva kortare maximitider för genomförandet än de tider som anges i detta avsnitt.

*Artikel 73***Valuteringsdag och tillgängliga medel**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att valuteringsdagen för kreditering av betalningsmottagarens konto är senast den bankdag då betalningstransaktionens belopp krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs konto.

Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska säkerställa att betalningstransaktionens belopp ställs till betalningsmottagarens förfogande omedelbart efter det att detta belopp krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs konto.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att valuteringsdagen för debitering av betalarens betalkonto infaller tidigast när betalningstransaktionens belopp debiteras detta betalkonto.

Avsnitt 3

Ansvar*Artikel 74***Felaktiga unika identifikationskoder**

1. Om en betalningsorder genomförs med hjälp av en unik identifikationskod, ska betalningsordern anses ha genomförts korrekt vad avser den betalningsmottagare som angetts i den unika identifikationskoden.

2. Om den unika identifikationskod som lämnats av betaltjänst-användaren är felaktig, ska betaltjänstleverantören inte vara

ansvarig enligt artikel 75 för att betalningstransaktionen inte genomförts eller för brister i genomförandet av den.

Betalarens betaltjänstleverantör ska dock vidta skäliga åtgärder för att återvinna de medel som betalningstransaktionen avsåg.

Om så har avtalats i ramavtalet får betaltjänstleverantören ta ut en avgift av betaltjänst-användaren för återvinningen.

3. Om en betaltjänst-användare lämnar information utöver den som närmare anges i artiklarna 37.1 a eller 42.2 b, ska betaltjänstleverantören endast vara ansvarig för genomförandet av betalningstransaktioner i enlighet med den unika identifikationskod som betaltjänst-användaren har angivit.

*Artikel 75***Betalningstransaktioner som inte genomförts eller genomförts bristfälligt**

1. Om en betalningsorder har initierats av betalaren, ska dennes betaltjänstleverantör inför betalaren ansvara för att betalningstransaktionen genomförs korrekt, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 58, artikel 74.2 och 74.3 och artikel 78 om han inte för betalaren och i förekommande fall betalningsmottagarens betaltjänstleverantör kan styrka att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har mottagit betalningstransaktionens belopp i enlighet med artikel 69.1, i vilket fall betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska vara ansvarig inför betalningsmottagaren för att betalningstransaktionen genomförs korrekt.

Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt det första stycket ska denne utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet av den icke genomförda eller bristfälliga betalningstransaktionen till betalaren och i förekommande fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

Om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt det första stycket ska denne omedelbart ställa betalningstransaktionens belopp till betalningsmottagarens förfogande och i förekommande fall kreditera betalningsmottagarens betalkonto med motsvarande belopp.

Om en betalningstransaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet av den och betalningsordern har initierats av betalaren, ska hans betaltjänstleverantör oavsett dennes ansvar enligt denna punkt på begäran omedelbart försöka spåra betalningstransaktionen och underrätta betalaren om resultatet.

2. Om en betalningsorder har initierats av eller via betalningsmottagaren, ska hans betaltjänstleverantör, vara ansvarig inför betalningsmottagaren för att betalningsordern överförs korrekt till betalarens betaltjänstleverantör i enlighet med artikel 69.3 utan att det påverkar tillämpningen av artikel 58, artikel 74.2 och 74.3 och artikel 78. Om betalningsmottagarens

betaltjänstleverantör är ansvarig enligt detta stycke ska denne omedelbart på nytt överföra den berörda betalningsordern till betalarens betaltjänstleverantör.

Dessutom ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör vara ansvarig inför betalningsmottagaren för hantering av betalningstransaktionens belopp i enlighet med sina skyldigheter enligt artikel 73 utan att det påverkar tillämpningen av artikel 58, artikel 74.2 och 74.3 och artikel 78. Om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt detta stycke ska denne säkerställa att betalningstransaktionsbeloppet finns till betalningsmottagarens förfogande omedelbart efter det att beloppet krediteras det konto som tillhör betalningsmottagarens betaltjänstleverantör.

Om en betalningstransaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet av den och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte är ansvarig enligt det första och det andra stycket ska betalarens betaltjänstleverantör vara ansvarig inför betalaren. Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig ska denne på lämpligt sätt och utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet av den icke genomförda eller bristfälliga betalningstransaktionen till betalaren och återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

Om en betalningstransaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet av den och betalningsordern initierats av eller via betalningsmottagaren, ska hans betaltjänstleverantör oavsett dennes ansvar enligt denna punkt på begäran omedelbart försöka spåra betalningstransaktionen och meddela betalningsmottagaren om resultatet.

3. Betaltjänstleverantörerna ska dessutom vara ansvariga inför sina respektive betaltjänstanvändare för eventuella avgifter som de har förorsakat och för eventuell ränta som betaltjänstanvändaren ska erlägga till följd av att betalningstransaktionen inte genomförts eller genomförts bristfälligt.

Artikel 76

Ytterligare ekonomisk ersättning

All ekonomisk ersättning utöver den ersättning som föreskrivs i detta avsnitt får fastställas i enlighet med tillämplig lag för det avtal som ingåtts mellan betaltjänstanvändaren och hans betaltjänstleverantör.

Artikel 77

Rätt till återkrav

1. Om en betaltjänstleverantörs ansvar i enlighet med artikel 75 kan hänföras till en annan betaltjänstleverantör eller till en mellanhand ska denna betaltjänstleverantör eller mellanhand ersätta den första betaltjänstleverantören för förluster eller betalda belopp enligt artikel 75.

2. Ytterligare ekonomisk ersättning får fastställas enligt avtal mellan betaltjänstleverantörer och/eller mellanhänder samt tillämplig lag på det avtal som ingåtts mellan dem.

Artikel 78

Befrielse från ansvar

Ansvar enligt kapitlen 2 och 3 ska inte vara tillämpligt i fall av osedvanliga eller oförutsägbara omständigheter som den part som åberopar dessa omständigheter inte har något inflytande över och vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla ansträngningar att göra så eller då en betaltjänstleverantör är bunden av andra rättsliga krav som omfattas av nationell lagstiftning eller gemenskapslagstiftning.

KAPITEL 4

Dataskydd

Artikel 79

Dataskydd

Medlemsstaterna ska tillåta att betalningssystem och betaltjänstleverantörer behandlar personuppgifter när detta är nödvändigt för att säkerställa förebyggande, undersökning och avslöjande av betalningsbedrägerier. Behandlingen av personuppgifter ska genomföras i enlighet med direktiv 95/46/EG.

KAPITEL 5

Förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol

Avsnitt 1

Förfaranden för klagomål

Artikel 80

Klagomål

1. Medlemsstaterna ska se till att det inrättas förfaranden för att göra det möjligt för betaltjänstanvändare och andra berörda parter, däribland konsumentorganisationer, att till de behöriga myndigheterna anmäla klagomål som rör betaltjänstleverantörers påstådda överträdelser av bestämmelserna i nationell lagstiftning om genomförande av direktivets bestämmelser.

2. I lämpliga fall, och utan att det påverkar rätten att få saken prövad i domstol i enlighet med nationell processlagstiftning, ska klaganden i svaret från de behöriga myndigheterna informeras om de förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol som anges i artikel 83.

Artikel 81

Sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelser av nationella bestämmelser som har antagits i enlighet med detta direktiv och ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att se till att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

2. Medlemsstaterna ska anmäla de sanktioner som avses i punkt 1 och de behöriga myndigheter som avses i artikel 82 till kommissionen senast den 1 november 2009, samt utan dröjsmål anmäla alla senare ändringar som påverkar dem.

Artikel 82

Behöriga myndigheter

1. Medlemsstaterna ska vidta alla åtgärder som krävs för att se till att de förfaranden för klagomål och de sanktioner som föreskrivs i artikel 80.1 och i artikel 81.1 handläggs av de myndigheter som givits befogenhet att se till att de bestämmelser i nationell lagstiftning som antagits enligt kraven i detta avsnitt efterlevs.

2. Vid överträdelse eller misstanke om överträdelse av bestämmelser i nationell lagstiftning som antagits i enlighet med avdelningarna III och IV ska de behöriga myndigheter som avses i punkt 1 vara de i betaltjänstleverantörens hemmedlemsstat, utom för ombud och filialer vars verksamhet bedrivs enligt rätten till etablering då de ska vara värdmedlemsstatens behöriga myndigheter.

Avsnitt 2

Förfaranden för tvistlösning utanför domstol

Artikel 83

Tvistlösning utanför domstol

1. Medlemsstaterna ska se till att det införs lämpliga och effektiva förfaranden för klagomål och tvistlösning för att avgöra tvister mellan betaltjänstanvändare och deras betaltjänstleverantörer om rättigheter och skyldigheter enligt detta direktiv, varvid befintliga organ ska utnyttjas när så är lämpligt.

2. När det gäller gränsöverskridande tvister ska medlemsstaterna förvissa sig om att dessa organ samarbetar aktivt för att lösa tvisterna.

AVDELNING V

GENOMFÖRANDEÅTGÄRDER OCH BETALNINGSKOMMITTÉ

Artikel 84

Genomförandeåtgärder

För att kunna ta hänsyn till teknik- och marknadsutvecklingen på området för betaltjänster och för att sörja för enhetlig tillämpning av detta direktiv får kommissionen i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 85.2 anta genomförandeåtgärder som avser att ändra icke-väsentliga delar i detta direktiv och som avser följande:

- a) Anpassning av förteckningen över verksamheter i bilagan, i enlighet med artiklarna 2–4 och artikel 16.

- b) Ändring av definitionen av mikroföretag i den mening som avses i artikel 4.26 i enlighet med en ändring av rekommendation 2003/361/EG.

- c) Uppdatering av de belopp som anges i artiklarna 26.1 och 61.1 för att ta hänsyn till inflation och viktiga händelser på marknaden.

Artikel 85

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en betalningskommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5a.1–5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

AVDELNING VI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 86

Fullständig harmonisering

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 30.2, 33, 34.2, 45.6, 47.3, 48.3, 51.2, 52.3, 53.2, 61.3, 72 och 88 får medlemsstaterna i den mån detta direktiv innehåller harmoniserade bestämmelser inte behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i detta direktiv.

2. Om en medlemsstat utnyttjar någon av de möjligheter som avses i punkt 1, ska den informera kommissionen om detta och om alla eventuella senare ändringar. Kommissionen ska offentliggöra informationen på en webbplats eller på annat sätt som gör att den lätt kan nås.

3. Medlemsstaterna ska se till att betaltjänstleverantörer inte avviker från bestämmelser i nationell lagstiftning som genomför eller motsvarar bestämmelser i detta direktiv på ett sätt som är till nackdel för betaltjänstanvändaren, såvida inte detta uttryckligen föreskrivs i direktivet.

Betaltjänstleverantörer får dock besluta att bevilja betaltjänst-användare förmånligare villkor.

Artikel 87

Översyn

Senast den 1 november 2012 ska kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska centralbanken överlämna en rapport om genomförandet och resultatet av detta direktiv, särskilt i fråga om

- eventuella behov av att utvidga direktivets tillämpningsområde till betalningstransaktioner i alla valutor och till betalningstransaktioner där endast en av betaltjänstleverantörerna är belägen i gemenskapen,

- tillämpningen av artiklarna 6, 8 och 9 när det gäller tillsynskrav för betalningsinstitut, särskilt krav på kapitalbas och skydds krav (öronmärkning),
- eventuell inverkan av att betalningsinstitutet beviljar kredit i samband med betaltjänster enligt artikel 16.3,
- eventuell inverkan av auktorisationskraven för betalningsinstitut på konkurrensen mellan betalningsinstitut och andra betaltjänstleverantörer samt vad gäller hinder mot marknadsstillträde för nya betaltjänstleverantörer,
- tillämpning av artiklarna 34 och 53 och eventuella behov av att se över direktivets tillämpningsområde när det gäller betalningsinstrument för låga belopp och elektroniska pengar, och
- tillämpningen av artiklarna 69 och 75 och hur de fungerar för alla slags betalningsinstrument

när så är lämpligt åtföljt av ett förslag till översyn.

Artikel 88

Övergångsbestämmelser

1. Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/60/EG eller annan tillämplig gemenskapslagstiftning ska medlemsstaterna tillåta juridiska personer som före den 25 december 2007 har inlett verksamhet som betalningsinstitut i den mening som avses i detta direktiv i enlighet med gällande nationell lagstiftning att fortsätta denna verksamhet inom den berörda medlemsstaten till och med den 30 april 2011, utan auktorisation enligt artikel 10. Den som inte har beviljats auktorisation inom denna period ska i enlighet med artikel 29 förbjudas att tillhandahålla betaltjänster.
2. Trots vad som sägs i punkt 1 ska ett undantag från auktorisationskraven enligt artikel 10 beviljas de finansiella institut som har inlett verksamhet som förtecknas i punkt 4 i bilaga I till direktiv 2006/48/EG och uppfyller villkoren i artikel 24.1 första stycket e i det direktivet i enlighet med nationell lagstiftning före den 25 december 2007. Emellertid ska de underrätta de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten om denna verksamhet senast den 25 december 2007. Dessutom ska denna underrättelse innehålla information som visar att de har uppfyllt kraven i artikel 5 a, d, g–i, k och l i detta direktiv. När de behöriga myndigheterna är förvissade om att dessa krav har uppfyllts ska de berörda finansiella instituten registreras i enlighet med artikel 13 i detta direktiv. Medlemsstaterna får tillåta att deras behöriga myndigheter undantar dessa finansiella institut från kraven i artikel 5.
3. Medlemsstaterna får föreskriva att juridiska personer som avses i punkt 1 automatiskt ska beviljas auktorisation och upptas i det register som anges i artikel 13 om de behöriga myndigheterna redan har bevis för att kraven i artiklarna 5 och 10 är uppfyllda. De behöriga myndigheterna ska informera de berörda enheterna innan de beviljas auktorisation.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/60/EG eller annan tillämplig gemenskapslagstiftning får medlemsstaterna tillåta att fysiska eller juridiska personer som har inlett verksamhet som betalningsinstitut i den mening som avses i detta direktiv i enlighet med den nationella lagstiftning som gällde före den 25 december 2007 och som har rätt till undantag enligt artikel 26 att fortsätta denna verksamhet inom den berörda medlemsstaten under högst tre år, utan att ha beviljats undantag enligt artikel 26 och utan att ha varit upptagna i det register som anges i artikel 13. Den som inte har beviljats undantag inom denna period ska i enlighet med artikel 29 förbjudas att tillhandahålla betaltjänster.

Artikel 89

Ändring av direktiv 97/7/EG

Artikel 8 i direktiv 97/7/EG ska utgå.

Artikel 90

Ändringar av direktiv 2002/65/EG

Direktiv 2002/65/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 4 ska följande punkt läggas till:

”5. När Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden (*) också är tillämpligt ska informationsbestämmelserna enligt artikel 3.1 i detta direktiv, med undantag av punkterna 2 c–2 g, 3 a, 3 d och 3 e samt 4 b, ersättas av artiklarna 36, 37, 41 och 42 i det direktivet.

(*) EUT L 319, 5.12.2007, s. 1.”

2. Artikel 8 ska utgå.

Artikel 91

Ändringar av direktiv 2005/60/EG

Direktiv 2005/60/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3.2 a ska ersättas med följande:

”a) Ett företag som inte är ett kreditinstitut och som bedriver en eller flera av de verksamheter som förtecknas i punkterna 2–12 och 14 i bilaga I till direktiv 2006/48/EG, inbegripet valutaväxlingsverksamhet (bureaux de change).”

2. Artikel 15.1 och 15.2 ska ersättas med följande:

”1. I de fall där en medlemsstat tillåter de kreditinstitut och finansiella institut som avses i artikel 2.1.1 eller 2.1.2 och som är belägna på dess territorium att bli betrodda som tredje part nationellt, ska medlemsstaten under alla omständigheter göra det möjligt för de institut och personer som avses i artikel 2.1 och som är belägna på dess territorium att i enlighet med artikel 14 erkänna och godta resultatet av kraven på kundkontroll i artikel 8.1a–8.1c som genomförts i enlighet med detta direktiv av ett institut enligt artikel 2.1.1 eller 2.1.2 i en annan medlemsstat, med

undantag av valutaväxlingskontor och de betalningsinstitut enligt definitionen i artikel 4.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden (*) som huvudsakligen tillhandahåller de betaltjänster som förtecknas i punkt 6 i bilagan till det direktivet, inbegripet de fysiska och juridiska personer som har beviljats undantag enligt artikel 26 i det direktivet och som uppfyller kraven i artiklarna 16 och 18 i detta direktiv, även om de handlingar och uppgifter på vilka dessa krav grundar sig är annorlunda än dem som krävs i den medlemsstat till vilken kunden hänvisas.

2. I de fall då en medlemsstat tillåter att valutaväxlingskontor enligt artikel 3.2 a och de betalningsinstitut enligt definitionen i artikel 4.4 i direktiv 2007/64/EG som huvudsakligen tillhandahåller de betaltjänster som förtecknas i punkt 6 i bilagan till det direktivet och som är belägna på dess territorium blir betrodd som nationell tredje part, ska den medlemsstaten under alla omständigheter i enlighet med artikel 14 i detta direktiv, tillåta att de erkänner och godtar resultatet av kraven på kundkontroll i artikel 8.1 a–8.1 c som genomförts i enlighet med detta direktiv av samma typ av institut i en annan medlemsstat och som uppfyller kraven i artiklarna 16 och 18 i detta direktiv, även om de handlingar och uppgifter på vilka dessa krav grundar sig är annorlunda än dem som krävs i den medlemsstat till vilken kunden hänvisas.

(*) EUT L 319, 5.12.2007, s. 1.”

3. I artikel 36.1 ska andra meningen utgå.

Artikel 92

Ändringar av direktiv 2006/48/EG

Bilaga I till direktiv 2006/48/EG ska ändras på följande sätt:

1. Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. betaltjänster enligt definitionen i artikel 4.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden (*)

(*) EUT L 319, 5.12.2007, s. 1.”

2. Punkt 5 ska ersättas av följande text:

”5. Utställande och administration av andra betalningsmedel (t.ex. resecheckar och postväxlar) såvida inte denna verksamhet omfattas av punkt 4”.

Artikel 93

Upphävande

Direktiv 97/5/EG ska upphöra att gälla från och med den 1 november 2009.

Artikel 94

Genomförande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 1 november 2009. De ska genast informera kommissionen om detta.

När medlemsstaterna antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 95

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 96

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 13 november 2007.

På Europaparlamentets vägnar

H.-G. PÖTTERING

Ordförande

På rådets vägnar

M. LOBO ANTUNES

Ordförande

BILAGA

BETALTJÄNSTER (DEFINITION 3 I ARTIKEL 4)

1. Tjänster som möjliggör kontantinsättningar på ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltningen av ett betalkonto.
  2. Tjänster som möjliggör kontantuttag från ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltningen av ett betalkonto.
  3. Genomförande av betalningstransaktioner, däribland överföring av medel, från ett betalkonto hos användarens betaltjänstleverantör eller någon annan betaltjänstleverantör:
    - Genomförande av autogireringar, även engångsautogireringar.
    - Genomförande av betalningstransaktioner med betalkort eller liknande.
    - Genomförande av betalningar, även stående betalningsorder.
  4. Genomförande av betalningstransaktioner, när medlen täcks genom ett kreditutrymme för en betaltjänstanvändare:
    - Genomförande av autogireringar, även engångsautogireringar.
    - Genomförande av betalningstransaktioner med betalkort eller liknande.
    - Genomförande av betalningar, även stående betalningsorder.
  5. Utfärdande av och/eller förvärvande av betalningsinstrument.
  6. Penningöverföring.
  7. Genomförande av betalningstransaktioner där betalarens godkännande att genomföra en betalningstransaktion ges med någon form av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik och betalningen görs till operatören för systemet eller nätet för telekommunikation eller informationsteknik vilken endast fungerar som mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna och tjänsterna.
-

Sammanfattning av departementspromemorian Betalningsansvar vid obehöriga transaktioner (Ds 2008:86)

Promemorian innehåller förslag som syftar till att genomföra två artiklar i ett EG-direktiv (2007/64/EG) om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG (betaltjänstdirektivet).

I stort sett alla har avtal om betaltjänster med någon bank eller annan betaltjänstleverantör. Det kan exempelvis vara ett avtal om betalkonto, med eller utan kredit, där insättningar och uttag görs med hjälp av ett betalningsinstrument, t.ex. ett kontokort eller en bankdosa.

Det förekommer att betalningsinstrument används utan samtycke av den som enligt avtalet med banken har rätt att lämna ett sådant samtycke. I allmänhet är det svårt att ta reda på vem som gjort den obehöriga transaktionen och då blir frågan om banken eller betalaren ska stå för den slutliga ekonomiska förlusten.

I promemorian föreslås det nya bestämmelser om en betalares skyldigheter i förhållande till en bank eller annan betaltjänstleverantör.

Det föreslås också nya bestämmelser om vilket ansvar för förlust som en betalare ska ha vid en obehörig transaktion. Beträffande obehöriga transaktioner där en personlig kod har använts föreslås att betalaren ska stå för en självrisk. Vidare föreslås en begränsning i förlustansvaret i de fall då en betalare som är konsument har brutit mot avtalsvillkoren genom grov oaktsamhet.

Lagändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 november 2009.

1 Förslag till lag om betalningsansvar vid obehöriga transaktioner

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag gäller kontohavares skyldigheter och ansvar för förlust vid obehöriga transaktioner.

Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för en konsument är utan verkan mot denne. I andra fall gäller avtalsvillkor framför bestämmelserna i denna lag.

2 § I lagen avses med

1. kontohavare: den som på grund av ett betaltjänstavtal innehar ett betalningsinstrument,
2. obehörig transaktion: en transaktion som genomförts utan att kontohavaren lämnat sitt samtycke,
3. konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

3 § Kontohavaren är skyldig att

1. skydda en personlig kod som kontohavaren fått,
2. vid vetskap om att betalningsinstrumentet kommit bort eller obehörigen använts snarast anmäla detta till betaltjänstleverantören och
3. i övrigt följa villkoren för användning av betalningsinstrumentet.

4 § Om en obehörig transaktion har genomförts med ett betalningsinstrument och en personlig kod har använts, ska kontohavaren stå för en förlust med högst 1 000 kronor. Detta gäller dock inte om kontohavaren visar att transaktionen inte berodde på att han eller hon underlåtit att skydda sin kod.

5 § Om en obehörig transaktion har orsakats av att en skyldighet enligt 3 § åsidosatts genom grov oaktsamhet, ska kontohavaren stå för hela förlusten.

Är kontohavaren konsument ska han eller hon inte behöva stå för mer än 12 000 kronor. Har kontohavaren uppsåtligt möjliggjort den obehöriga transaktionen, ska han eller hon dock stå för hela förlusten.

6 § Oavsett vad som anges i 4 och 5 §§, ska kontohavaren inte stå för förlusten, om den obehöriga transaktionen har genomförts efter det att kontohavaren har anmält att betalningsinstrumentet ska spärras. Detta gäller dock inte om kontohavaren har handlat svikligt.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2009.

2 Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen
(1992:830)

Prop. 2009/10:122
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs i fråga om konsumentkreditlagen (1992:830)
dels att 34 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 34 § ska utgå.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2009.
2. Den upphävda paragrafen gäller dock i fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet.

Efter remiss har yttrande över promemorian avgetts av Sveriges Riksbank, Svea hovrätt, Stockholms tingsrätt, Malmö tingsrätt, Gotlands tingsrätt, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Revisorsnämnden, Finansinspektionen, Datainspektionen, Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, Juridiska fakulteten vid Lunds universitet, Konsumentverket, Konkurrensverket, Svenska Bankföreningen, Finansbolagens Förening, Riksgäldskontoret, Sveriges advokatsamfund, Företagarna, Allmänna reklamationsnämnden och PAN Nordic Card Association, PNC.

Bankgirocentralen, Sparbankernas Riksförbund, Svensk Handel, Sveriges Försäkringsförbund, Värdepapperscentralen, Svenskt Näringsliv, FAR SRS, Finansförbundet, Svenska Fondhandlareföreningen, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Sveriges Konsumenter, Stockholms Handelskammare, Sveriges Kommuner och Landsting, Fexco, X-change, Paynova och Euroclear har beretts tillfälle att avge yttrande men har avstått från att yttra sig.

1 Förslag till lag om kontohavares ansvar för obehöriga transaktioner med betalningsinstrument

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag gäller en kontohavares ansvar för ett belopp som har påförts eller dragits från ett konto på grund av en obehörig transaktion med ett betalningsinstrument.

2 § I lagen avses med

1. kontohavare: den som innehar ett konto och som är behörig att godkänna att ett belopp påförs eller dras från kontot,
2. betalningsinstrument: ett kontokort eller något annat personligt instrument som enligt ett betaltjänstavtal ska användas för att elektroniskt initiera en betalningsorder,
3. obehörig transaktion: en transaktion som genomförts utan att kontohavaren eller någon annan som enligt betaltjänstavtalet är behörig att använda betalningsinstrumentet lämnat sitt samtycke,
4. konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

3 § Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för en konsument är utan verkan mot denne. I andra fall gäller avtalsvillkor framför bestämmelserna i denna lag.

4 § Kontohavaren är skyldig att

1. skydda en personlig kod som han eller hon fått,
2. vid vetskap om att betalningsinstrumentet kommit bort eller obehörigen använts snarast anmäla detta till den som är betaltjänstleverantör och
3. i övrigt följa villkoren för användning av betalningsinstrumentet.

5 § Om en eller flera obehöriga transaktioner har orsakats av att kontohavaren har underlåtit att skydda en personlig kod, ansvarar kontohavaren för beloppet, dock högst 1 200 kronor.

6 § Om en eller flera obehöriga transaktioner har orsakats av att en skyldighet enligt 4 § åsidosatts genom grov oaktsamhet, ansvarar kontohavaren för hela beloppet.

Är kontohavaren konsument är ansvaret enligt första stycket begränsat till högst 12 000 kronor. Har kontohavaren uppsåtligen möjliggjort den obehöriga transaktionen, ansvarar han eller hon dock för hela beloppet.

7 § Oavsett vad som anges i 5 och 6 §§, ansvarar kontohavaren inte för en obehörig transaktion som har genomförts efter det att han eller hon har anmält till betaltjänstleverantören att betalningsinstrumentet ska spärras. Detta gäller dock inte om kontohavaren har handlat svikligt.

8 § Om ett betalningsinstrument också disponeras av någon annan som enligt betaltjänstavtalet är behörig att göra detta ansvarar kontohavaren under de förutsättningar som anges i 5 och 6 §§. Prop. 2009/10:122
Bilaga 8

9 § Kontohavaren ansvarar alltid för hela beloppet om han eller hon inte underrättar betaltjänstleverantören om den obehöriga transaktionen utan onödigt dröjsmål efter att ha fått kännedom om den. Har betaltjänstleverantören lämnat kontohavaren information om transaktionen ansvarar kontohavaren i varje fall för beloppet om han eller hon inte underrättat leverantören senast tretton månader efter att beloppet påförts eller dragits från kontot.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010.

2 Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen
(1992:830)

Prop. 2009/10:122
Bilaga 8

Härigenom föreskrivs i fråga om konsumentkreditlagen (1992:830)
dels att 34 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 34 § ska utgå.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010.
2. Den upphävda paragrafen gäller dock i fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet.

1 Förslag till lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag gäller en kontohavares ansvar för belopp som belastar ett konto på grund av en obehörig transaktion med ett betalningsinstrument.

2 § I lagen avses med

1. betalningsinstrument: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller personlig rutin som används för att elektroniskt initiera en betalningstransaktion,

2. obehörig transaktion: en transaktion som genomförs utan samtycke från kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda betalningsinstrumentet,

3. konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

3 § Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för en konsument är utan verkan mot honom eller henne.

4 § Kontohavaren är skyldig att

1. skydda en personlig kod som han eller hon fått,

2. vid vetskap om att betalningsinstrumentet kommit bort eller obehörigen använts snarast anmäla detta till den som är betaltjänstleverantör och

3. i övrigt följa de villkor som enligt kontoavtalet gäller för användning av betalningsinstrumentet.

5 § Om en obehörig transaktion har kunnat genomföras till följd av att kontohavaren har underlåtit att skydda en personlig kod, ansvarar kontohavaren för beloppet, dock högst 1 200 kronor.

6 § Om en obehörig transaktion har kunnat genomföras till följd av att en skyldighet enligt 4 § åsidosatts genom grov oaktsamhet, ansvarar kontohavaren för hela beloppet.

Är kontohavaren konsument, är ansvaret enligt första stycket begränsat till högst 12 000 kronor. Har kontohavaren handlat särskilt klandervärt, ansvarar han eller hon dock för hela beloppet.

7 § Oavsett vad som anges i 5 och 6 §§, ansvarar kontohavaren inte för något belopp som har belastat kontot efter det att han eller hon anmält till betaltjänstleverantören att betalningsinstrumentet ska spärras. Detta gäller dock inte om kontohavaren genom svikligt handlande har bidragit till den obehöriga transaktionen.

8 § Kontohavaren ansvarar för hela beloppet om han eller hon inte underrättar betaltjänstleverantören utan onödigt dröjsmål efter att ha fått kännedom om den obehöriga transaktionen. Detsamma gäller om betal-

tjänstleverantören har lämnat kontohavaren information om transaktionen och kontohavaren inte underrättar betaltjänstleverantören inom tretton månader från det att beloppet belastat kontot. Prop. 2009/10:122
Bilaga 9

9 § Om även någon annan än kontohavaren är behörig enligt kontoavtalet att använda ett betalningsinstrument, ska, vid bedömningen enligt 5–8 §§ av om kontohavaren ansvarar för något belopp, den andra personens handlande räknas som om kontohavaren själv hade handlat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2 Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen
(1992:830)

Prop. 2009/10:122
Bilaga 9

Härigenom föreskrivs i fråga om konsumentkreditlagen (1992:830)
dels att 34 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 34 § ska utgå.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
2. Den upphävda paragrafen gäller i fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2010-02-17

Närvarande: F.d. regeringsrådet Leif Lindstam, f.d. justitierådet Lars Dahllöf och regeringsrådet Carina Stävberg.

Obehöriga transaktioner med betalningsinstrument

Enligt en lagrådsremiss den 28 januari 2010 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument,
2. lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Helena Corell.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 mars 2010

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Odell, Husmark Pehrsson, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Billström, Adelsohn Liljeroth, Krantz

Föredragande: statsrådet Billström

Regeringen beslutar proposition 2009/10:122 Obehöriga transaktioner med betalningsinstrument